

Destek İstemek Hakkım

Cinsel Şiddetten Hayatta Kalanların

Deneyimleriyle Destek Birimlerinin

İnsan Hakları Uyumluluğu Raporu

info@cinselsiddetlemucadele.org

www.cinselsiddetlemucadele.org

Hazırlayanlar

Şehlem Kaçar

Burcu Uçuran

Graphic Design

Danışman

Nisan Kuyucu

2021

Bu yayın, Etkiniz AB Programı kapsamında Avrupa Birliği finansal desteği ile üretilmiştir. Bu yayının içeriğinden yalnızca Cinsel şiddetle Mücadele Derneği sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

İçindekiler

Raporda Kullanılan Terimler	6
Yönetici Özeti	8
Giriş	11
1. Mevcut Durum	12
2. Yöntem	16
3. Hayatta Kalanların Destek Birimlerine Erişimi	19
3.1. Bilgi Edinme Başvuruları	25
3.1.1. Bilgi Edinme Başvuru Cevapları	26
Sonuç ve Tavsiyeler	33
Kaynakça	36
Ekler	38
Ek 1- Göstergeler	38
Ek 2 - Yarı Yapılandırılmış Telefon Görüşme Formu	43
Ek 3- Anket Formu: ÇŞMD/Destek Birimlerinin İzlenmesi İçin Anket	44
Ek 4 - Bilgi Edinme Başvuruları	49
Ek 5- Bilgi Edinme Başvuruları Cevapları	77
Ek 6 - Cimer Üzerinden Başvuru Hareketleri	105

Raporda Kullanılan Terimler

Fail: Cinsel şiddet fiilini gerçekleştiren kişi. Hukuk terimi olarak da kullanılır.

Mağdur: Kendisine haksızlık edilmiş, haksızlığa uğramış kişi anlamına gelir. Cinsel şiddete maruz bırakılan kişi anlamında kullanılır. Aynı zamanda hukuk terimidir.

Hayatta Kalan: Hayatının bir döneminde cinsel şiddetin herhangi bir biçimine maruz bırakılmış olan. İngilizce’de survivor kelimesinden gelmektedir. Cinsel şiddete maruz bırakılmış bireyler için, ‘mağdur’ ya da ‘kurban’ yerine daha güçlendirici olan ‘hayatta kalan’ kelimesinin kullanılması tercih edilebilir. Hangi tanımı kullanacağına en iyi kişinin kendisi karar verir.

Tecavüz Kriz Merkezleri (TKM): Temel olarak tecavüz, cinsel istismar ve cinsel şiddete maruz bırakılan kişilere destek hizmeti veren, toplum temelli işleyen sivil kurumlardır. Türkiye’de henüz Tecavüz Kriz Merkezleri bulunmamaktadır, birçok farklı ülkede TKM’lerin farklı modelleri bulunmaktadır. Tecavüz Kriz Merkezleri hizmetleri; hayatta kalana ve yakınlarına hukuki-adli süreçte destek sunulması, acil kriz hattı hizmetiyle başvuruların alınması ve takibi, sosyal destek koruyucu-önleyici programları ve topluma

yönelik farkındalık arttırıcı eğitim programları olarak kategorilendirilebilir. TKM’ler her zaman hastane içinde bir birim olarak bulunmazlar. Bir ulusal ağa bağlı ülke genelinde çalışabilir ya da yerel hizmet verebilirler. Bağımsız çalışan ve stratejik ortakları olan kurumlar olarak çalışabilirler. Sığınma evi veya kadın danışma merkezi içerisinde bir birim olarak çalışabilirler. Bakanlık veya belediyeye bağlı bir merkez olarak hizmet verebilirler.

Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM): Türkiye’de çocuk ihmal ve istismarına yönelik destek hizmeti vermek üzere özel olarak tasarlanmış kamu kurumlarıdır. Türkiye’de yetişkinlere yönelik henüz verilemeyen tek kapı hizmet modeli ÇİM’ler aracılığıyla çocuklara verilebilmektedir. Cinsel istismara maruz bırakılan çocukların koruma altına alındığı, ifadesinin çocuğu örselemeyecek şekilde bir kere alındığı, adli muayene, sağlık, psikolojik ve hukuki hizmetlerin tek bir yerde verildiği merkezlerdir.

Acil Destek Hattı: Acil destek hatları tecavüz ve cinsel saldırı durumlarında kriz yönetimi ve yönlendirme yapan telefon hatlarıdır. Sadece danışma hizmeti vermedikleri için 7-24 hizmet

vererek yönlendirme yapabilmesi; bu konuda özel eğitim almış deneyimli uzman psikologların bu hatlarda çalışması, bu hizmete yönelik bir standarttır. Cinsel saldırı ve tecavüz vakaları travmatik ve şok yaratabilen durumlar olduğundan hayatta kalana doğru yaklaşım, bilgi ve güvenlik ihtiyacının gerekli yönlendirmeler yapılarak karşılanması, talep durumlarında hayatta kalanın hastane, polis gibi süreçlerinde vakit geçirmeksizin bu konuda eğitilmiş ve deneyimli avukat, psikolog ve sosyal çalışanlara erişebilmesini sağlamak gibi işlevleri bulunur. Ülkemizde sadece cinsel şiddete özel bu hizmeti verebilen ulusal veya yerel bir acil hat bulunmamaktadır.

Destek Birimleri: Destek birimleri, cinsel şiddet türlerine yönelik, şiddete maruz bırakılanlara destek hizmeti veren sivil, yerel veya kamu kurumlarına ait birimlerdir. Örneğin bir belediyenin "Alo kadına yönelik şiddet hattı", Aile ve Çalışma Bakanlığı'na bağlı sosyal hizmet merkezi, bir sivil toplum kurumunun yürüttüğü danışma hattı, kadın sığınağı gibi dayanışma ve destek sunan birimler destek birimleridir. Barolara bağlı adli yardım büroları, aile içi şiddete yönelik savcılık birimleri, aile içi ve kadına yönelik şiddet-

le mücadele asayiş birimleri gibi polis birimleri, ÇİM'ler, Çocuk Koruma Merkezleri, okulların rehberlik birimleri, danışma merkezleri veya danışma hatları da destek birimleridir.

Tecavüz Kiti: Tecavüz veya beden bütünlüğüne yönelik cinsel saldırı sonrası yapılan adli tıp muayenesinde, bedenden delil toplamayı ve bunları yok olmadan uzun süre muhafaza edebilmeyi kolaylaştırmak için tasarlanmış tek kullanımlık araç takımıdır. Tecavüz kitinin içinde beden muayenesinde elde edilen delilleri toplamak ve saklamakta kullanılan araç ve materyaller bulunur. Bir kutu veya büyükçe bir kâğıt zarf şeklinde olabilir. Tecavüz kitleri, faile ait DNA vb. deliller toplandıktan sonra mühürlenerek yıllarca saklanabilmektedir. Bunun amacı, saldırıya uğrayan ve çeşitli sebeplerle henüz resmi bildirim veya şikâyette bulunmak istemeyen hayatta kalanların, kendilerini güvende ve hazır hissederek suçu bildirene kadar suçu ispatlayacak delillerin muhafaza edilmesidir. Türkiye'de maalesef resmi şikâyette bulunmadan adli muayenenin yapılması, tecavüz kitlerinin hayatta kalanın ismi kayıtlarda geçmeden anonim olarak saklanması gibi bir uygulama bulunmuyor.

Yönetici Özeti

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği (CŞMD) 2014 yılından beri tecavüz kültürü ve cinsel, cinselleştirilmiş şiddet ile ilgili farkındalık yaratmayı, atölyeler düzenlemeyi, destek hizmetlerini sunan kurumların personellerine yönelik farkındalık artırıcı çalışmalar yapmayı ve tecavüz kültürünü değiştirip yerine onay kültürünü yerleştirmeyi amaçlamıştır. Danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, bir sosyal hizmet uzmanı ve avukatın ekipte yer alması, vaka takibi sisteminin kurulması ise son birkaç yılda gerçekleşmiştir.

Bu çalışmanın ilk bölümünü Türkiye'nin cinsel şiddet destek hizmetleri ve birimlerinin işleyişi ile ilgili mevcut durum, araştırmanın yönteminin yer aldığı bölüm oluşturmaktadır. İkinci bölüm izleme çalışmasının bulguları; hayatta kalanların² destek birimlerine erişimleri, araştırmanın kısıtları ve zorlukları, bilgi edinme başvuru süreci, bilgi edinme başvuru cevaplarını içerir. Son bölümde ise sonuç ve tavsiyeler dile getirilmiştir.

İzleme konumuzu Türkiye'de cinsel şiddetten hayatta kalanlara sunulan hizmetlerin değerlendirilmesi oluşturdu. Bu değerlendirmeyi iki ayaklı olarak yürüttük. İlk ayağı cinsel şiddetten hayatta kalanların destek sistemlerine erişimlerinde yaşadıkları deneyimler oluşturmaktadır. Bu deneyimler bize daha önce başvuru yapmış 29 danışanımıza yarı yapılandırılmış form ve anket ile doğrudan soru yöneltilerek derlendi. İzlemenin ikinci ayağını ise hayatta kalanların adli sistem içerisinde haklarına ulaşmaları için yönlendirildikleri kurumlardan edinilen bilgiler oluşturdu. Bu kapsamda ilgili ulusal ve uluslararası

mevzuat ile cinsel şiddetten hayatta kalanların haklarını korumakla yükümlü olan 11 devlet kurumuna bilgi edinme başvurusu yapıldı. Bu kurumlar, Sağlık Bakanlığı, ŞÖNİM, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Denetimli Serbestlik İl Müdürlüğü, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü, İstanbul Barosu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Alay Komutanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hakları Daire Başkanlığı ve İstanbul Valiliği olarak belirlendi. Bu izleme çalışmasının amacı, başta hayatta kalanların destek sistemlerine erişimlerini ve deneyimlerini içerse de destek sisteminin tek taraflı olamayacağı göz önüne alındığında, bütüncül bir yaklaşımla adli sisteme giren failere yönelik tutumları izlemek amacıyla failerin adli sistem içerisinde yönlendirildikleri Denetimli Serbestlik Kurumuna da bilgi edinme başvurusu yapıldı. Başvuru yaptığımız kurumlardan yalnızca 4'ü sorularımızın bir kısmına cevap verdi. Yukarıda sayılan kurumların yükümlülükleri özellikle cinsel şiddetten hayatta kalanlar bağlamında oldukça geniş bir alana işaret etmektedir. İlgili kurumların hem ulusal hem de uluslararası mevzuat bağlamında yükümlülüklerinden hangilerini yerlerine getirdikleri tespit edilmeye çalışıldı. Bu tespitin kaynağını cinsel şiddetten hayatta kalanlar oluşturdu.

İzleme bulguları şu şekilde sıralandı: hayatta kalanların ilgili devlet kurumlarından talep edebilecekleri haklarına, destek birimlerine ulaşmaları, bilgi edinme başvuru süreci ve bilgi edinme başvuruları sonucu aldığımız cevaplar.

¹ Destek birimleri, cinsel şiddet türlerine yönelik, şiddete maruz bırakılanlara destek hizmeti veren sivil, yerel veya kamu kurumlarına ait birimlerdir.

² Hayatta Kalan kelimesi, hayatının bir döneminde cinsel şiddetin herhangi bir biçimine maruz bırakılmış olan. İngilizce'de survivor kelimesinden gelmektedir. Cinsel şiddete maruz bırakılmış bireyler için, 'mağdur' ya da 'kurban' yerine daha güçlendirici olan 'hayatta kalan' kelimesinin kullanılması tercih edilmiştir. (<https://cinselsiddetlemucadele.org/kavramlar-sozlugu/>)

izleme çalışmasında destek mekanizmalarında sunulan hizmetlerin uluslararası standartlara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini ortaya koymak ve uygulamaya dönük öneriler geliştirilmesine katkı sağlamak öncelendi. Bunun için bir masaüstü taraması gerçekleştirilerek uluslararası sözleşmeler, ulusal mevzuat, tavsiye kararları, raporlar, eylem planları, protokoller ve ilgili 60'a yakın döküman tarandı. Avrupa Komisyonu'nun 2008 yılında yayınladığı "Kadına Yönelik Şiddetle, Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları" kitabı Türkçeye çevrildi. Bu kitapta bulunan bilgiler ışığında nüfus oranlarına göre destek hizmetleri vermekle yükümlü olunan kurumların sayıları hesaplandı. Destek Hizmetleri konusunda yol gösterici, ana bir kaynak olan kitap, aralarında İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul ŞÖNİM'in de bulunduğu 50 kadın ve LGBTİ+ örgütü ve resmi kuruma gönderildi. Bilgi edinme başvuruları oluşturulurken tüm bu bilgi ve belgelerden yararlandı.

Masaüstü çalışmasının sonucunda kurumlara yönelik bilgi edinme başvurularında kullanmak üzere hak temelli göstergeler belirlendi. Bu göstergeler cinsel şiddet, çoklu ayrımcılık ve özel ihtiyaçlara duyarlı hizmetin olup olmadığı, gerekli eğitimlerin alınıp alınmadığı, yeteri kadar uzman çalıştırılıp çalıştırılmadığı, kurumların kapasitelerinin yeterli olup olmadığı, kapsayıcı hizmet modelleri ile hizmet verilip verilmediği ve ayrıştırılmış bir veri toplama, izleme ve bilgi paylaşım sistemi kurulup kurulmadığını ölçmeyi amaçladı. Bu göstergeler danışmanlık ve destek hizmeti veren 7 STK ile bir araya gelinerek istişare edildi. Çalışmada bilgi edinme başvuru-

rusunda bulunan kurumların %36'sı ayrıntılı cevap verdi, fakat bu geri dönüşlerde tam anlamıyla sorulan sorulara karşılık yanıtlar alınmadı.

Bilgi edinme başvurularından edinilen cevaplar "Ulusal Planlar, Mevzuat ve Politikalar", "Sığınaklar"³ ve Tecavüz Kriz Merkezleri", "Acil Yardım Hatları" , "Belediye Uygulamaları" ve "Destek Hizmetleri" şeklinde kategorilendi. Buna göre mevzuat, politika ve ulusal planlar olsa da mevzuatların ve politikaların uygulanıp uygulanmadığına dair sorduğumuz çoğu soru yanıtsız bırakıldı. Örneğin KSGM kaç kişiye, uzmana ve meslek grubuna eğitim verdiğini paylaştı ama bu eğitimlerin ayrıntılı içerikleri ve kimler tarafından verildiği paylaşılmadı. Bu kurumlar içinde en ayrıntılı cevabı veren T.C. Adalet Bakanlığı Adli, Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (ADMHDB) oldu. Verdikleri cevaplarda başkanlıklarının hayatta kalanlar için, hak temelli ve destekleyici bir politika çerçevesinde hizmet verdiğini, psiko-sosyal destek programlarının olduğunu belirtti. Kaç kişiye psiko-sosyal destek verildiği gibi verileri ise cevaplamadı. Devlet kurumlarının veri ve istatistik paylaşmadaki yetersizliği yaptığımız çalışmada bir kez daha kendisini göstermiş oldu. Sığınaklar ve Tecavüz Kriz Merkezleri konusunda sorduğumuz sorularda ise sığınakların yetersizliği ve Tecavüz Kriz Merkezlerinin yokluğu ortaya çıktı. Türkiye'de 2020 yılı nüfus oranlarına göre 312 adet⁴ konuya özel, cinsel şiddetle mücadele eden merkez olmalıyken feminist hareket tarafından, uzun yıllardır yapılan kampanyalar ve savunuculuk çalışmalarına rağmen bu merkezler hala açılmamıştır. Türkiye'de bakanlık bün-

³ "Sığınma evi" yerine "sığınak" kelimesinin kullanılması tercih edilmektedir.

⁴ Kelly,L., Dubois, L. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları, Avrupa Konseyi Yayınları, Çev: Özge Gökpınar, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2021 "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre Olması Gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması". s.28. <https://cinselsiddetlemucadele.org/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-etmek/>

yesinde bulunan sığınak sayısı 112 iken, yine 2020 nüfus oranına göre bu sığınakların sayısı 5314 adet⁵ olmalıdır. Yalnızca İstanbul'da olması gereken sığınak sayısı ise 771 adettir. KSGM İstanbul ile ilgili ayrıştırılmış veri paylaşmamış, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ise 1 adet sığınak ile hizmet verdiği bilgisini paylaşmıştır. Buna göre merkezi ve yerel yönetimlerin açmak ile yükümlü oldukları destek merkezlerinin sayısı yetersizdir. Acil yardım hatları başlığı ise şiddet konusunda özelleştirilmiş telefon hat hizmetleri üzerinedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 1 telefon hattı bulunmakta olduğu bilgisi alınmış, şiddete özel çalışmasa da Alo "183" hattını aradıklarında "0" tuşlanarak ilgili destek personele ulaşıldığı bilgisi verilmiştir. Bu hatlara gelen aramalar ile ilgili ayrıntılı veriler kurumumuzla paylaşılmamıştır. Belediye uygulamaları başlığı ise İBB'nin uygulamalarını kapsadı. Bu doğrultuda İBB'nin mevzuata ve planlamalara uygun bir program oluşturduğu, bu programlamaların uygulanmasının zaman alacağı bilgisine ulaşıldı.

İBB için de sorduğumuz sorulara istinaden ayrıştırılmış veriye ulaşamadık. Destek Hizmetleri kısmında da ne yapıldığına dair ADMHDB, İBB ve İstanbul Barosu'ndan en çok bilgiye ulaşabildik. Diğer devlet kurumlarından ise yeteri kadar veri alamadık.

Yaptığımız izleme çalışmasında devlet kurumlarına ulaşan yetişkin danışanlarımızın çoğunun ise yeteri kadar destek alamadığı sonucuna ulaştık. Devlet hizmetlerinden yararlanamayan danışanlarımız için kolayca erişilebilen hizmetleri devletlerin verme yükümlülüğü ihlal edilmiş ve danışanlarımız hak kaybına uğramıştır. Destek mekanizmalarına ulaşanların ise yargılama, suçlama ve mağdur suçlayıcılık nedeni ile ikincil travmalar yaşama olasılıkları artmaktadır. Şu ana kadar verdiğimiz danışmanlıklarda cinsel şiddete maruz bırakılanların en fazla feminist örgütler, STK'lar, belediyeler ve barolardan destek alabildiklerini ve bu kurumlarda eğitimli personel ile karşılaşan kişilerin haklara erişiminin daha olası olduğu görülmüştür.

⁵ Kelly,L, Dubois, L, A.g.e.

Giriş

Cinsel şiddet konusunda ilgili eğitimli personelin ve uzmanların bulunduğu tecavüz kriz merkezleri, cinsel şiddet danışma ve dayanışma merkezleri adı verilen "özel birimler" bulunmayan ülkemizde, şüphesiz ki bağımsız bir feminist örgütlenme olarak devletin sunmakla yükümlü olduğu hizmetleri izlemek ve bu hizmetlerle ilgili bilgi almak en temel hakkımız. Bu hakkı kullanarak devletin verdiği hizmetleri izlemeyi amaçladığımız bu çalışmada temel olarak hayatta kalanların haklarına erişimi ve devletin hayatta kalanlara sunduğu hizmetlerin niteliği konu edinildi.

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı 15 Nisan 2013-15 Nisan 2014 tarihleri arasında 6284 Sayılı Kanun'un uygulamalarına ilişkin izleme çalışması yapmıştır. Bu çalışmada kadına yönelik şiddetle mücadelede değişen mekanizmalar ve uygulamalar izleme döneminde Mor Çatı'dan destek alan 1377 kadın ve çocuk ile Mor Çatı'nın sığınağında kalan 45 kadın ve çocuğun deneyimlerinden yola çıkılarak değerlendirilmiştir. İzleme çalışması sırasında ayrıca bilgi edinme kanunu kapsamında, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM), İstanbul Valiliği, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na, 6284 Sayılı Kanun'da yer alan sorumluluklarına ilişkin sorular sorulmuştur. Biz

de bu izleme çalışmasında ilgili rapordan yararlandık.

Derneğimize başvuran ve yönlendirmelerini gerçekleştirdiğimiz 29 danışanımızın kurumsal destek mekanizmalarına erişimlerinde ne yaşadıklarını öğrenmek, eksiklikleri belirlemek ve başvuru süreçlerindeki hak ihlallerini raporlamak için birincil kaynak olarak onlara ulaşarak kurumlara yönlendirildiklerinde neler yaşadıklarını öğrenmeyi hedefledik. Eş zamanlı olarak hizmet sunmakla yükümlü olan ya da ilgili kurumları bünyesinde barındıran toplamda 11 devlet kurumuna bilgi edinme başvurusu göndererek mevcut hizmetleri ve niteliklerini sorduk, yararlanıcıların profiline ve sayısına ilişkin bilgi edinmek istedik. Bilgi edinme başvurularını oluştururken başvuruların özellikle kapsayıcı ve kesişimsel olmasına dikkat ettik. Toplumsal cinsiyet temelli ve cinselleştirilmiş şiddetin farklı biçimleri, cinsel şiddetin farklı görünümleri özelinde sorular hazırladık. Kişinin yaş, engellilik, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, sağlık statüsü, mültecilik ya da yaptıkları iş üzerinden çoklu ayrımcılıklara uğrayabileceklerinden yola çıkarak, izleme çalışmasında hayatta kalanların alabilecekleri hizmetleri yine bu çoklu dezavantajlı durumlara karşı devletin yaklaşımını sorgulayarak değerlendirdik.

1 - Mevcut Durum

Türkiye’de bilinen cinsel şiddet vakaları sayısı oldukça fazla olsa da devlet eliyle görünmezleştirilen ve istatistiklere ya da kamuoyuna yansımaya çok sayıda vaka olduğu da biliniyor. Bu vakaların azalması ve şiddetin engellenmesi için yasa yapıcılar kanunlar ve uluslararası evrensel normlara uyum konusunda taahhütlerde bulunmaktadır. Uluslararası sözleşmeler, belgeler, tavsiye kararları, şiddete maruz bırakılanların korunması ve kadınlara, çocuklara ve LGBTİ+’lara yönelik şiddetin önlenmesi için taraf devletler iç hukuklarında da düzenlemelere gitmektedir. Türkiye, Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nden (İstanbul Sözleşmesi) 1 Temmuz 2021 tarihinde gece yarısı çıkmış bir Cumhurbaşkanı kararnamesi ile resmi olarak çekilmiştir. Aileyi yıkan bir sözleşme olarak resmedilen sözleşme için devlet yetkilileri çekilme kararında eşcinselliğin yasal olarak teminat altına alındığını ve bu durumun toplumun yapısını bozduğunu gerekçe gösterdi. Devletin yayın organlarında, hükümete yakın gazetelerde de durum yine aynı gerekçelerle sunuldu ve kanaatleri değiştirmek için medyada da manipülatif yayınlar yapıldı.⁶ Özellikle İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararının alınmasıyla devletin şiddetle mücadele kararlılığının yokluğu adeta resmileşmiştir. Fakat kadın ve LGBTİ+ hakları üzerine çalışan örgütler kararın hukuksuz olduğunu dile getirerek İstanbul Sözleşmesi’ni onaylayan 6251 sayılı yasanın hâlâ yürürlükte olduğunu vurgulamaktadır. İstanbul Sözleşmesi’nin 25. maddesi uyarınca “uygun, yeterli sayıda ve kolayca erişilebilen, (...) kriz merkezleri veya cinsel şiddet sevk mer-

kezleri oluşturmak” üzere henüz hiçbir adım atılmamıştır. Sadece çocuklara yönelik cinsel istismar kapsamında “Çocuk İzlem Merkezleri” vardır. Konu ile ilgili olarak Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planında bir model oluşturulması öngörülmüştür; ancak nasıl bir çalışma yürütüleceği belirsizdir. Aynı şekilde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planlarına İl Sağlık Müdürlükleri bünyesinde bu merkezlerin kurulması faaliyeti eklenmiştir. Bunun yanında seçim sürecinde yerel yönetimlerin İstanbul Sözleşmesi uyarınca kadına yönelik şiddet için açacakları sığınakların yanında cinsel şiddet kriz merkezi kurma vaatlerinin olduğu gözlemlenmiştir.

Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) 19 numaralı Tavsiye Kararının güncellenmesi ile oluşturulmuş “Kadınlara Yönelik Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete İlişkin 35 sayılı Genel Tavsiye” bağlamında cinsiyete dayalı şiddetin sözleşmenin hükümlerinin ihlali sayılacağı öngörülmüştür. Taraf devletlerin sadece hükümetler ya da hükümet adına yapılan şiddeti değil, kadınların en çok maruz kaldıkları özel hayatlarındaki ayrımcılığı önleme yükümlülüğü de vardır. Avrupa Birliği 2012/29/EU sayılı “Mağdurların⁷ Hakları, Desteklenmesi ve Korunması Hakkında Asgari Standartların Oluşturulması Yönergesi(nde)” cinsiyet temelli şiddet, ev içi şiddet, cinsel şiddet, insan ticareti, kölelik, evliliğe zorlama ve kadın sünneti gibi şiddet türleri tanımlıdır ve hayatta kalanların bu şiddet türleriyle ve haklarıyla ilgili her türlü bilgiye erişim hakları sağlanmalıdır. Bunlarla birlikte, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin madde 2/1’de

⁶ “İstanbul Sözleşmesi feshedildi”, <https://www.trthaber.com/haber/gundem/istanbul-sozlesmesi-feshedildi-566024.html>

⁷ Sözleşmelerde geçen “mağdur” ifadesi sözleşme başlığı değiştirilmeden kullanılmıştır.

“Yaşam hakkı” başlığı altında “herkesin yaşam hakkı yasayla korunur”⁸ denilmektedir.

Devlet çocukları, kadınları ve cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılan bireyleri korumakla yükümlüdür. 193 ülkenin imzası ile kabul edilen 2030 BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin 5. maddesini oluşturan toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması hedefi cinsel şiddetin önlenmesi bakımından çok önem taşır. Ancak toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için öncelikle devletin şiddetle mücadele kararlılığının olması gerekir. Oysa son yıllarda Türkiye’de şiddet sistematik olarak devlet eliyle desteklenmektedir. Özellikle 2016 yılından beri Türk Ceza Kanununun (TCK) 103’üncü maddesi kapsamındaki çocukların cinsel istismarına af getirilme girişimleri periyodik şekilde devam etmektedir. Kanunda yapılmaya çalışılan değişiklik BM Tavsiye Kararı 31/b maddesi ve mevcutta uygulanan (TCK

103/104/105) yasalarla çelişki oluşturmaktadır. 13 yaşındaki bir kız çocuğunun kendisinden 15 yaş büyük bir erkekle evlenmesini mümkün kılacak af konusu gündemdedir.

Uluslararası sözleşmelerde belirtilen ayrıştırılmış veri toplama devletin sorumluluğunda olmasına rağmen, toplumsal cinsiyet temelli şiddet, cinselleştirilmiş şiddet ve cinsel şiddetle ilgili ayrıştırılmış veri bulunmamaktadır. Ulusal düzeyde ve İstanbul özelinde devlet dışı kurumların topladığı veriler “kadına yönelik şiddetle mücadele” konusunda yapılan çalışmalarla kısıtlıdır. Bunlar dışında devletin paylaştığı veriler ise gerçekleri yansıtmamaktadır.

Yine adalete erişimin tam olarak gerçekleşmemesi sosyal medyada hayatta kalanların adaleti kendilerinin aramasına, kamuoyu oluşturmalarına, Adalet Bakanlığı’na seslenmelerine neden olmaktadır.

Mardin’de bir uzman çavuşun tecavüz sonrası bir kadını intihara sürüklediği olay sonrası failin tutukluluk halinin devam etmeyerek saliverilmesi sosyal medyada gündem olmuş; büyük bir etki yaratan bir eyleme dönüşmüştür. Bunun dışında son dönemde bir mafya liderinin açıklamaları ile siyaset-devlet-mafya ilişkileri ve devletin İçişleri Bakanının fail olarak işaret edildiği ya da dahlinin bulunduğu çeşitli suçlar gündemleşti. Bu gündem içerisinde İçişleri Bakanı kendisi hakkında suçlamalara “Herkes o videoları izliyorsa ne olmuş? Herkes çocuk pornosu da izliyor” diye bir açıklama yaptı.⁹

Devletin en üst kademesindeki yetkililerden birisinin çocuğa yönelik şiddeti, cinsel istismarı bu şekilde normalleştirdiği görüldü.

⁸ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Avrupa Konseyi,, s.6 https://www.echr.coe.int/documents/convention_tur.pdf

⁹ Soylu o görüntüleri, çocuk pornosuyla kıyasladı: İşin boyutu korkunç

<https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/soylu-o-goruntuleri-cocuk-pornosuyla-kiyasladi-isin-boyutu-korkunc-1839129>

Yine son dönemde eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın oğlu Tolga Ağar'ın tecavüz ettikten sonra öldürdüğü iddia edilen Yeldana Kaharman'ın polise şikayet için gittiği fakat ifadesinin alınmadığı ve şüpheli bir ölümün araştırılmadığı da gündem oldu.¹⁰

Anılan bu olayların gösterdiği gibi Türkiye'de resmi görev ve temsiliyeti olan kişilerin tecavüzü, tecavüze maruz bırakılanları, katledilenleri birbirine sataşma aracı olarak, yaptıklarını meşrulaştırmak üzere kullanmaları hak savunucularının yadsıyamayacağı bir boyuta ulaştı.

Kadın cinayetlerinin, toplumsal cinsiyet temelli şiddetin ve cinsel şiddetin politik olduğu bir gerçektir. Münferitmiş gibi yaşanan şiddet aslında sistematik bir şekilde yaşamlarımızın içerisinde yer almaktadır. Bu izleme çalışmasını yaparken basına yansıyan ve toplumda infial yaratan kadın cinayeti haberleri maalesef sıklıkla gördüğümüz şekilde kurumların işlerini yapmayışının bir göstergesidir.

Antalya'da yaşayan ve bir erkek tarafından öldürülen Azra'nın ailesi, kızlarının bulunması için Emniyet'e gittiklerinde yetkililerden hafta sonu olduğu için telefon sinyaline bakamayacakları cevabını almıştır. Aile cinayetin öncesinde verdiği demeçte şöyle demişti: "Emniyet telefon sinyaline Pazartesi günü bakabiliriz dedi, bu çok geç kızımızı canlı kanlı saçının teline zarar gelmeden bulmak istiyoruz lütfen bize yardım edin".¹¹ Ayrıca Ankara'da 18 yaşındaki bir kadın cinsel saldırıya maruz bırakıldıktan sonra intihar etti. 18 yaşındaki Eda Nur Kaplan, olay sonrasında polise başvurmuş, polis failleri serbest bırakmıştı.¹² Sosyal medyada infial yaratan olay sonrasında failler tutuklandı.

¹⁰ Kadın gazetecinin ölümünde 'tecavüz' iddiası: Odakta Mehmet Ağar ve oğlu var!

<https://ilerihaber.org/icerik/kadin-gazetecinin-olumunde-tecavuz-iddiasi-odakta-mehmet-agar-ve-oglu-var-109096.html>

¹¹ Gazetecilik öğrencisi Azra'dan 3 gündür haber alınmıyor,

<https://www.birgun.net/haber/gazetecilik-ogrencisi-azra-dan-3-gundur-haber-alinmiyor-353605>

¹² Eda Nur'a "cinsel saldırıdan" gözaltına alınan Yusuf G. serbest

[\[https://bianet.org/1/20/248545-eda-nur-a-cinsel-saldirida-bulundugu-belirlenen-yusuf-g-yakalandi\]](https://bianet.org/1/20/248545-eda-nur-a-cinsel-saldirida-bulundugu-belirlenen-yusuf-g-yakalandi)

Bu gerçek olayların da gösterdiği gibi kadınlar karakollara gittiklerinde ya da polise başvurduklarında 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin nlenmesine Dair Kanun (6284 Sayılı Kanun) iŐletilmemektedir. Cinsel saldırı gibi bir durumda failerin serbest bırakılması Şiddete maruz bırakılanın hayatını tehlikeye atmaktadır. Zira kaybolan bir kadının cep telefonu sinyallerine ulaşmak için mesai saatinin beklenmesi, yine 6284 Sayılı Kanun'un gereklerine aykırı olarak kolluk kuvvetlerinin acil harekete geçmediklerinin, işlerini yapmadıklarının bir göstergesidir.

Bunun yanında cinsel istismarda somut delil aranması tartışmaları da 4. Yargı Paketi içerisinde Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi içinde Temmuz ayında TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Teklifin birinci bölümünde cinsel istismar, taciz, kasten öldürme ve işkence gibi katalog suçlarda tutuklama için "somut delil şartı aranması" hükmü getirildi. Çocuğun beyanı somut delil iken bu hükmün uygulanmasının mahkemelerde somut delil tanımının daraltılıp mahkeme sonuçlarını etkileyeceği hak savunucuları tarafından dillendirildi ve bu karar protesto edildi. Akabinde tutuklu yargılanmayı önleyici de olayların olabileceği yine hak savunucuları tarafından dile getirildi.

2 - Yöntem

Cinsel şiddetten hayatta kalanların destek birimlerine erişimlerini izlemek için Şubat 2021-Ağustos 2021 dönemine ait mevcut durumun ve izleme bulgularının değerlendirildiği bu çalışma İstanbul ilini kapsamaktadır. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, cinsel şiddet başvurularında vaka takibi programına 2021 yılında başlamış ve bir sosyal hizmet uzmanı işe almıştır. 2020-2023 yıllarını kapsayan stratejik planında ise bu izleme çalışmasını hayata geçirmiştir.

Güncel nüfus bilgilerine sahip olmamakla birlikte İstanbul'un sürekli göç aldığı ve nüfusunun her geçen gün arttığı, destek sistemleri erişilebilirliğinin İstanbul'un her yerinde eşit olmadığı, buna istinaden hayatta kalanların destek alabilecekleri yerlere ilişkin bilgi dağılımının da eşit olmadığı söylenebilir.

İstanbul'un bölgelerine dair bir çerçeve çizmek şimdilik mümkün olmadığından daha genel çerçevede bir izleme yapılarak çeşitli kurumların İstanbul il müdürlüklerine bilgi edinme başvuruları yapıldı. İzleme çalışmamız genel bir çerçeveden yapıldığından destek sistemlerinin kendi aralarında İstanbul dahilinde kurdukları koordinasyona ilişkin sorular da bilgi edinme başvurularına eklendi.

Toplamda 29 danışana ulaşılmış; 11 danışan anket sorularını cevaplamış, 15 danışana ise telefonla ulaşılarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları sorulmuştur. 3 danışan ise e-posta yoluyla yorumlarını bizimle paylaşmıştır. Toplamda ulaştığımız 29 danışandan alınan bilgiler izleme

çalışmasına yön vermiştir. Bunun dışında örneklem grubun az oluşu; alanda çalışan uzmanların gözlemlerinin ve birincil olarak hizmet sunduğumuz danışanlardan topladıkları öykülerin de bu çalışma içinde kullanılmasını gerektirmiştir. Ayrıca göstergeler belirlenirken, izleme göstergelerini oluşturma aşamasında kurumların sundukları hizmetler verilirken olası sorun alanlarının tanımlanması ve uyulması gereken yasal standartların belirlenmesi ile hak sahiplerinin ve yükümlülük sahiplerinin izlenmesinde kullanılabilecek göstergeler belirlenmiştir. Bilgi edinme başvurularında göstergelerde¹³ yer alan ifadeler soru formatına dönüştürülerek kullanılmıştır. Hayatta kalanlara yönelik telefon ve e-posta aracılığıyla yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış anket uygulanması gerçekleştirilmiştir. Sonrasında destek hizmeti sunan ve csdestek.org sitemizin haritasında bulunan ve İstanbul içerisinde faaliyet gösteren kurumlara yönelik bilgi edinme başvuruları yapılmıştır. Bunun dışında, diğer STK'lar¹⁴ ile gösterge çalışması ve hayatta kalanlar için hazırlanan anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formlarının değerlendirilmesini içeren çevrim içi toplantılar yapılarak geri bildirimler alınmıştır. Ayrıca çalışmayı yürüten uzmanların gözlemleri de çalışmada kullanılan yöntemlerdir.

Telefon yoluyla ulaştığımız 15 danışanımızdan veri toplarken bir takım zorluklarla karşılaştık. Vaka takip sistemimiz yeni oluşturulmaya başlandığından örneklem grup seçilmesinde zorlanıldı. Danışanların iki yıl önceki süreçle-

¹³ Bakınız: Ek-1 Göstergeler

¹⁴ KADAV, Mor Çatı, Pembe Hayat, Kaos GL, 17 Mayıs Derneği, Engelli Kadın Derneği, HEVİ LGBTİ+ ile toplantılar alınmıştır.

ri hakkında bilgi almanın zorluğu ve kurumları hatırlayamıyor olmaları nedeniyle 2019'da başvuran danışanların aranmamasına karar verildi. Bu durum örneklem grubunu daralttı.

Bu süreç içerisinde masa üstü taraması ile ilgili uluslararası sözleşmeler, tavsiye kararları, genel yorumlar, uluslararası mekanizmalar, ilgili kanun, yönetmelik, genelge ve stratejiler, seçilen ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleri ve üniversiteler tarafından yayınlanan yayınlar taranmıştır. Danışmanlık hizmeti sunan ve benzer kurumlara yönlendirmeler yapan STK'larla yapılan toplantılarda CŞMD olarak belirlediğimiz izleme göstergeleriyle ilgili olarak onların geri bildirimleri alınmıştı. Örneklem grubumuzun beklemediğimiz şekilde daralması nedeniyle bu STK'larla iş birliği geliştirilerek örneklem grubunu genişletmeyi düşündüysek de sonuç olarak bizim ve iş birliği halinde olduğumuz STK'ların ortak etik kaygıları nedeniyle bu düşünceden vazgeçtik.¹⁵

Masa üstü taramasında izleme çalışmamıza dayanak aldığımız ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeleri belirledik ve ilgili maddelerini çıkardık. Ulusal mevzuat kapsamını; Anayasa, 5237 Sayılı TCK, 6284 Sayılı Kanun, 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu, İş Kanunu, 6284 Sayılı Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği, ŞÖNİM'ler Hakkında Yönetmelik, Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik, Tanık Koruma Tedbirlerine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında

Yönetmelik, Adli Kolluk Yönetmeliği, Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Konulu 2010/10 Sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi, Aile İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet ve Çocuk Suçlarıyla Mücadelede Jandarmanın Görev Yetki ve Sorumlulukları Yönergesi, Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlardan Hükümlü Olanlara Uygulanacak Tedavi ve Diğer Yükümlülükler Hakkında Yönetmelik, Alo 183, Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı 183 Hattı Genelgesi, Kolluk Etik İlkeleri, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2016-2020, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı (2020-2021), Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İstanbul İl Eylem Planı oluşturdu. Eylem planlarından özellikle İstanbul İl Eylem Planı devlet kurumlarına ait herhangi bir dijital ortamda bulunmadığından/ ulaşılamadığından bu planın içeriğine yönelik göstergeler ve sorular izleme çalışmamızda yer alamadı.

Uluslararası mevzuat bakımından dayanağımızı ise Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi bünyesindeki şu kaynaklar oluşturdu: Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si; Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar); Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi; Kadınlara Yönelik Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge; CEDAW; Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW Komitesi Genel Tavsiyelerinde özellikle 35, 28 ve 15 Sayılı Genel Tavsiyeleri); Viyana Deklarasyonu ve Eylem Programı; Pekin

¹⁵ Bu ortak kaygıların başında danışanların güvenliği ve çalışma nesnesi olarak kullanıldıklarını hissettirmeme kaygısı geliyor.

Deklarasyonu ve Eylem Planı; İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi; Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge; Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS); Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme; Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü; Evliliğe Rıza Gösterilmesi, Asgari Evlenme Yaşı ve Evliliğin Tesciline Dair Sözleşme;; Tüm Göçmen İşçiler ve Ailelerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme; Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisiyle İlgili İhtiyari Protokol; DSÖ - Kadınları Ön Planda Tutmak: Araştırma ve Kadınlara Yönelik Ev İçi Şiddet İçin Etik ve Güvenlik Tavsiyeleri ve Avrupa Konseyi'nden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi; Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı; İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme; İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi; Her Türlü Irk Ayrımcılığının Yok Edilmesine Dair Uluslararası Sözleşme; Tüm Göçmen İşçiler ve Ailelerinin

Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme; İşkencenin Önlenmesine Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi; Çocukların Cinsel Suistimale ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi; Avrupa Konseyi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejisi; İstanbul Sözleşmesi; Avrupa Kadın- Erkek Eşitliği Şartı (Yerel Yaşamda) izleme çerçevesine alınarak bilgi edinme başvuruları yapıldı.

Bilgi edinme başvuruları safhasında hayatta kalanlara hizmet vermekle yükümlü olan, ilk anda ulaşabilecekleri ve dernek olarak da yönlendirmesini yaptığımız İstanbul ili içindeki kurumların listeleri çıkarılarak izleme göstergeleri ile ilgili bilgi istenmesi gerçekleştirildi. Buna göre; Sağlık Bakanlığı, ŞÖNİM, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Denetimli Serbestlik İl Müdürlüğü, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü, İstanbul Barosu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Alay Komutanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hakları Daire Başkanlığı ve İstanbul Valiliğine başvurular gönderildi.

3 - Hayatta Kalanların Destek Birimlerine Erişimi

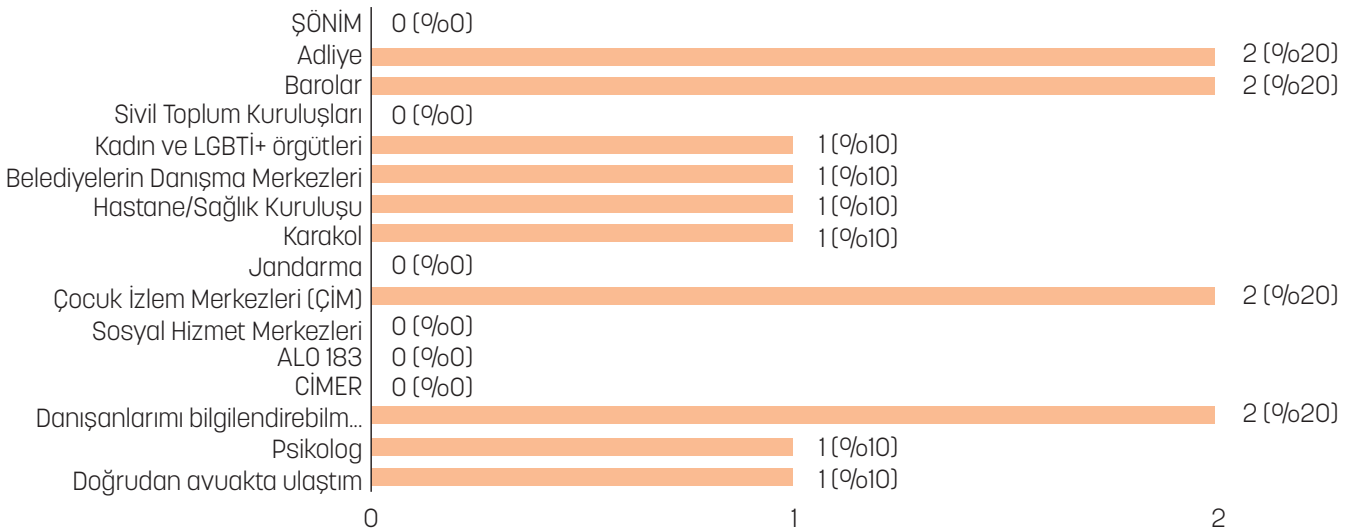
CŞMD olarak son üç yıl içerisinde 176 hayatta kalana danışmanlık hizmeti verdik. 2021 yılında 54 kişiye destek sunuldu ve en çok cinsel istismar ve cinsel şiddet kategorilerinde başvuru geldi. 2020 yılında ise 76 kişiye cinsel istismar, cinsel saldırı ve cinsel şiddet kategorilerinde destek sunuldu. 2019'da da 46 kişiye danışmanlık verilmişti; fakat veri takip sistemi olmadığından hepsi cinsel şiddet olarak kategorilendirildi.

Derneğimizin yaptığı izleme çalışmasında bize başvuran 11 danışan e-posta yoluyla gönderdiğimiz anketi yanıtladı, üç danışan yorumlarını e-posta ile tarafımıza ilettiler, 15 danışan ile ise yarı yapılandırılmış form üzerinden görüşmeler yapıldı. Yöntem olarak ilk başta danışanların gizliliği ve güvenliği göz önünde bulundurularak

bir anonim anket hazırlandı ve başvuru sahiplerinin doldurması için gönderildi. Bazı e-posta adreslerinin gizlilik nedeniyle tek kullanımlık olduğu gözlemlendi, bu nedenle asıl seçilen 40 danışandan yalnızca 11'i anketi yanıtlamış, üç danışan ise yine e-posta yoluyla tarafımıza yorumlarını iletmiş oldu.

29 danışana da yönlendirildikleri kurumlar ve bu kurumlara ulaşım ulaşılmadıkları soruldu. Yönlendirildikleri kurumlar sorusunu anket yolu ile yanıtlayan 11 kişiden ikisi Adliye, ikisi Baro, biri kadın ve LGBTİ+ örgütleri, biri Belediye'nin danışma merkezi, biri hastane/sağlık kurumu, biri karakol, ikisi ÇİM biri psikolog olarak yanıt verdi. İki kişi hayatta kalanın kendisi değil, avukatı ya da psikoloğu olarak bize ulaştı, bir kişi ise doğrudan dernek avukatımıza ulaştı.

1- CŞMD'ye yaptığınız başvuru sonrasında aşağıdaki kurumlardan hangisine yönlendirildiniz?
(Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

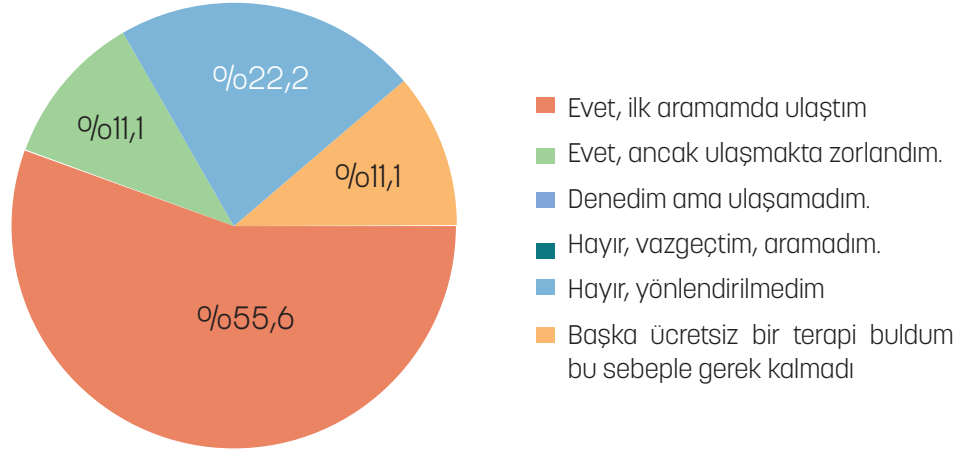

Ayrıca 15 danışanımız yarı yapılandırılmış formlar kullanılarak telefonla arandı. Danışanlarımızın hangi kurumlara yönlendirildiği, kuruma ulaşip ulaşamadıkları, kurumun fiziki şartları, kurumdaki kişilerin nasıl yaklaştığı, derneği aramanın nasıl hissettirdiği soruldu. Görüşme yapabildiğimiz danışanlardan biri daha önce yönlendirdiğimiz özel psikologdan destek alamadığını ve tekrar hukuki ve psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğunu belirtti. Bu görüşme üzerine kendisine gerekli yönlendirmeler yapıldı.

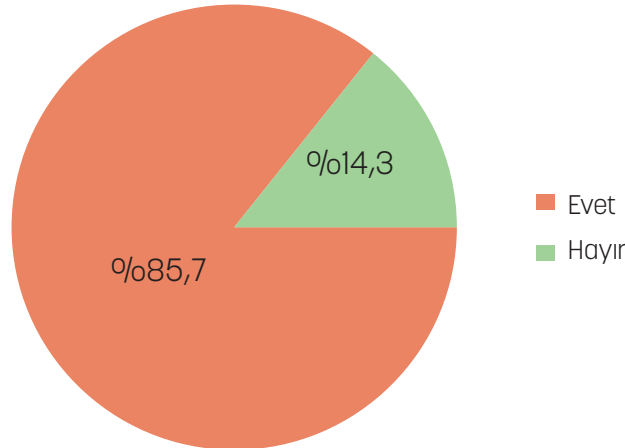
Yönlendirilen kuruma ulaşma

Yönlendirildikleri birime ulaşip ulaşmadıkları sorusu 29 kişiye soruldu. Anket yoluyla sorulan bu soruyu 11 kişiden 9 kişi yanıtlamış; beş kişi yönlendirildiği kuruma ulaşmış, bir kişi ulaşmakta zorlanmış, iki kişi yönlendirilmemiş, bir kişi ise başka bir yerden ücretsiz terapi bulduğu için denememiş. Bu soruyu yanıtlamayan iki kişi ise başkasının yerine ulaştığı için bu soruyu yanıtlamamayı tercih etmiş.

2- Yönlendirildiğiniz yere (birime, kuruma) ulaştınız mı? 10 yanıt

3- Yönlendirildiğiniz kurumda ihtiyacınız olan desteğe ulaştınız mı?

11 kişiden 6'sı yönlendirildiği kurumda istediği desteğe ulaştığını söylemiştir. Bir kişi bu soruya hayır cevabını verirken dört kişi ise bu soruyu cevaplamadı. Soruyu cevaplayan 6 danışanın ise formda destek aldıkları devlet birimlerini değil; diğer STK'ları, baroyu ve derneğimizin yönlendirme desteğinin değerlendirildiği görüldü. Bu nedenle sağlıklı bir veriye ulaşılamadı. Bu sonuca ise form sonunda bu soruyu yanıtlayan iki danışanların verdiği cevaplardan ulaşıldı:

"Hukuksal danışma amacıyla başvurmuştum fakat psikolojik desteğe ihtiyacım olduğunu şimdi fark edebiliyorum. Belki kişinin bu yönde bir desteğe ihtiyaç duyup duymadığı ek olarak sorulabilir. Ve ilgili yerlere yönlendirilebilir. Bazı durumlarda neye ihtiyacımız olduğunu tanımlamak ya da ifade etmek güç oluyor."

"İyi ki varsınız."

Telefonla aranan 15 kişinin 6'sından hiç cevap alınamadı. Üç kişi yönlendirildiği kurumları hatırlamadı. İki danışan ise başkası yerine aradığını söyleyerek anketimize cevap vermedi. Bir danışan desteğe ulaşamadığını ve tekrar yönlendirme istediğini söyledi. Bir danışan istediği desteğe ulaşamadığını belirtti. İki danışan ise sadece yönlendirdiğimiz STK'lardan destek aldığını belirtti. Yani danışanlarımızın %13'ü desteğe ulaştığını söylemiş bu kurumların da STK'lar olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu iki ayrı yöntemle ulaşılan danışanlarımızın destek sistemine erişimlerinin çoğunun STK'ların verdiği hizmetler yoluyla olduğu anlaşılmıştır. Hayır cevabını veren kişi karakola ulaşmakta zorlandığını ve istediği desteğe ulaşamadığını belirtti. Kurumda ihtiyacının yeteri kadar karşılanmadığını işaretledi. Karakola ulaşamadı-

ğını, bir destek alamadığını bildiren danışanımız, uluslararası sözleşmelerde belirlenen ve İstanbul Sözleşmesi'nin 25. maddesinde ve 36. maddelerinde açıkça dile getirilen kolayca erişilebilen hizmetleri devletlerin verme yükümlülüğünden faydalanamamış, karakola erişim sağlayamamıştır.

İki kişi Baroya ilk aramasında ulaşmıştır. Kurumdan ihtiyacı olan desteği almış. Talebi net olarak karşılanmış ve kuruma kolayca ulaşabilmiş.

Bir kişi kadın ve LGBTİ+ örgütlerine psikolog desteği isteği ile ulaşmış. İhtiyacı olan desteğe ulaştınız mı sorusunu ise "evet" olarak yanıtlamış. Bu kişi hem kuruma kolayca ulaşabildiğini ve desteğin yeterli olduğunu değerlendirmiş.

Bir kişi hem adliyeye hem baroya hem belediyenin danışma merkezine hem de ÇİM'e yönlendirilmiş ve desteğe ulaştığını ama tam yeterli olmadığını, COVID 19 tedbirleri için kurumun kapalı olduğunu belirtmiş. Bu kişi birden çok kuruma ulaşmış. Anket sonunda verdiği "İrtibata geçen herkes sabırla dinledi, eleştirmede, yargılamadı, ve samimi bir şekilde ne yapılması gerektiği üzerinde durdu, teşekkürler." yanıtından ise sorumluyu yanlış anlayarak kurumumuzun hizmetlerini değerlendirdiğini, bu hizmetlerden memnun kaldığını görüyoruz. Aradığı desteğe yönlendirildiği devlet kurumlarına ve kurumların COVID 19 tedbirleri nedeniyle kapalı olmasından ulaşamadığını anlıyoruz.

Bir kişi ise kurumumuzun avukatı ile görüşmüş ve yönlendirildiği desteğe avukatımız üzerinden ulaştığını söylemiş. Yönlendirildikleri kurumun fiziki şartlarını nasıl bulursunuz sorusunda: "Durumumu bir sosyal platformda anlatmış ve destek istemişim. Burada kurumdan bir avu-

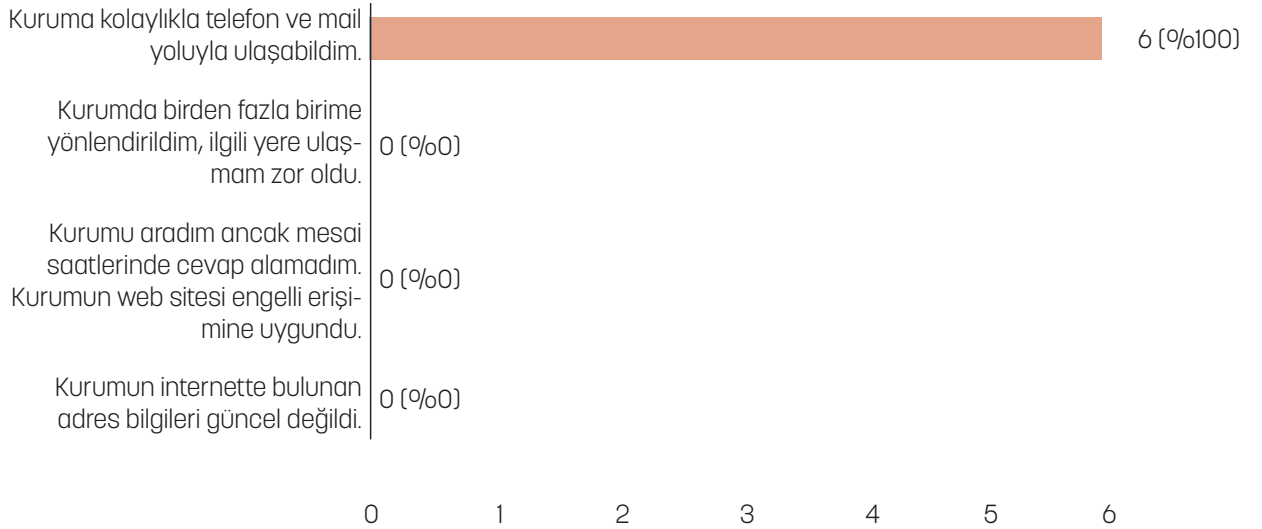
katla doğrudan iletişime geçme şansım oldu ve iletişim bilgilerimi verir vermez hemen aradı, davamla çok emek vererek ilgilendi." Bu kişinin cevabından da derneğin hizmetini değerlendirdiğini anladık.

Bir kişi ise yönlendirildiği kurum seçeneğini boş bırakmış; fakat şu yorumu yapmıştır: "Başvurumun incelenmek istenmesi bile benim için bir süreçti, deneyimdi. Çalışmalarınız için teşekkür ederim." Bu yorumdan da başvuru süreçleri ile

ilgili derneğimizden bilgi aldığını, bu deneyimin de kendisine iyi geldiğini paylaşmıştır.

Kurumların ulaşılabilirliği sorusunu ise danışanlardan 6'sı cevapladı. Kuruma mail ve telefon yolu ile ulaşabildiklerini söylediler. Yani kurumların fiziksel ulaşılabilirlikleri sorusu da bu nedenle cevaplanamamış oldu. Yine bu sorudan devlet kurumları dışındaki kurumlara ulaşılabilirliği anlaşıldı.

Yönlendirildiğiniz kurumun ulaşılabilirliğini nasıl tanımlarsınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

Bu anket formu ve telefon yolu ile sorularımıza cevap vermeyen fakat tarafımıza e - posta yoluyla ulaşan 3 danışan oldu. Yanıtlarıyla kurumlardan aldıkları destekleri değerlendiren danışanlar, ihtiyaç duydukları herhangi bir desteğe ulaşamadıklarını, süreç içerisinde oldukça güçlük yaşadıklarını dile getirdi. Bir danışan uzmanlık alanı olmasına, iyi bir eğitim almasına

rağmen kendisine pek çok kişinin inanmadığını, mağdur suçlayıcılık ile karşılaştığını; diğer danışan ise kendisinin devlet ve sivil toplum kuruluşlarından istediği desteği alamadığını söyledi. Mail yoluyla bize ulaşan bir danışanımız kendisinin süreç içerisinde kurumsal destek mekanizmalarına ulaşamadığını belirtti.

Başvuru sürecindeki aksaklıklar

Bir danışan savcının kendisine cinsel saldırı, hatta tecavüze varan bir şiddet girişiminde bulunduğunu; ancak kişinin savcı olması ve devlet içinde çalışan bir görevli olması nedeniyle kimsenin kendisinin yanında yer almadığını belirtti. Devlet görevlilerinin fail olduğu durumları Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 13. maddesinin etkili başvuru hakkı, devlet görevlileri olsa dahi tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes ulusal bir merci önünde etkili bir yola başvurma hakkına sahiptir.¹⁶ Ayrıca İstanbul Sözleşmesi'nin 25. maddesinde tecavüz kriz merkezleri ve cinsel şiddet sevk merkezleri kurmak devletin yükümlülükleri arasındadır. Bu merkezlerin olmaması hayatta kalanlar için tıbbi desteğe ve tarafsız adli tıp hizmetlerine ulaşmanın, travma desteği ve danışmanlık almanın önündeki engelleri oluşturur. Ayrıca 6284 Sayılı kanun, hayatta kalanı geçici koruma altına almak ve şiddet uygulayanlardan mağdurları korumaya yöneliktir. Bu kanuna istinaden de uygulamada kişinin ulusal ve uluslararası mevzuat uyarınca sahip oldukları haklar konusunda yeteri kadar bilgilendirilmedikleri görülmektedir. Bununla birlikte, risk ve ihtiyaç analizleri yapılarak uygun uzman personel tarafından sunulan belli nitelikteki hizmetlere ulaşamamış ve acil önlemler alınmamıştır. Uluslararası standartlar sağlanmadığı gibi mevzuata uygun da bir uygulama gerçekleştirilmemiştir. Danışanımızın deneyiminden yola çıkarak, yalnızlaştırma ve destek hizmetlerine erişimin olmaması hizmet alanların savunmasız bırakılmasına, ihtiyaç duydukları hizmetlerin niteliksel ve sayıca yetersizliğine ve/veya cinsel şiddete özel çalışan merkezlerin hiç bulunmadığına işaret etmektedir. Bireysel ve kurumsal destek mekanizmaları-

nın önemi de burada görülmektedir.

Telefonla ulaştığımız bir danışan ise sorunun sistemde olduğunu, çok kuruma başvurduğunu, üzerinden zaman geçtiği için hangi kurumda nasıl karşılandığını hatırlamadığını, davanın da çok uzadığını "başımdaya baya bir şey geçti" şeklinde ifade etti. Başvuranda ikincil travma yaratmamak amacıyla detaylı sorular sormayı uygun bulmadık.

Derneğimizden 2020 ve 2021 yıllarında destek talep eden danışanlarımızın hikayelerinden yola çıkarak derlediğimiz gözlemlerimiz de araştırmamızın bir diğer bilgi kaynağını oluşturdu. Buna göre; derneğimizi arayan 130 danışanın %38'ine hukuki danışmanlık verilmiş ve bu danışmanlık süreci içerisinde kişilerin %92'si ise cezasızlıktan endişe duyduklarını belirtmişlerdir. Danışanlardan bir kısmı "fail hala tutuklanmadı" şeklindeki beyanlarının ardından hayatlarına dair endişe duyduklarını ifade etmişlerdir. Cinsel şiddetten hayatta kalan bir danışan, cinsel saldırıya ilişkin davasında mahkeme heyetinin "Neden bağırmadın?" sorusuna maruz bırakılmış, başka bir danışan, vücudunda darp izi olmaması nedeniyle mahkeme heyetinden "Cinsel saldırıya rızası vardır." şeklinde bir yorumla karşılaşmıştır.

Bu hikayeler, 6284 Sayılı Kanunda ve İstanbul Sözleşmesi'nde koruyucu tedbir kararı verilebilmesi için şiddete maruz bırakılanın beyanda bulunmasının yeterli görülmesine rağmen uygulamanın bu şekilde olmadığını göstermektedir. Beyan esastır ilkesi, beyanın doğru kabul edilmesinden ziyade, şiddet beyanını hareket noktası olarak şiddete maruz bırakılanın adli süreç içerisinde ve dışarısında korunması ve ikincil travmaya maruz bırakılmaması anlamına

¹⁶ Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, s.12 https://www.echr.coe.int/documents/convention_tur.pdfpdf

gelir. Bu ilkenin geniş yorumunda, hayatta kalanın adli süreç boyunca korunması ve ikinci travmaya maruz bırakılmaması esastır. Ancak uygulamada “koruyucu tedbirlerin” dar yorumlandığını görmekle birlikte hayatta kalanların cinsel şiddet için delil sunmaya zorlandıklarını görmekteyiz.

Diğer bir danışan yönlendirildiği devlet kurumlarında dernekten almış olduğu hukuki bilgilere ulaşamadığını ve hiçbir personelin kendisine bu konuda yardımcı olmadığını söyledi. Tüm bu deneyimler ve bu deneyimlerin toplamında hayatta kalanların neden destek sistemlerine ulaşmadığını ya da ulaşırken endişe duyduklarını anlamak mümkün oldu. Kurumların cinsel şiddet tanımlarının yalnızca fiziksel şiddeti içerdiği anlaşıldı. Cinsel şiddetin meydana getirmesi olası travmatik etkilerini değerlendirmeye almadıkları görüldü. Fiziksel olarak delil “sunamayan” hayatta kalanların devlet kurumları tarafından yeterince “inandırıcı” bulunmadıklarını değerlendirmek mümkün oldu. Destek alabilecekleri yerlerin hayatta kalanları ayrımcılığa sürükleyen tutumları ve özellikle başvurdukları kurumda çalışan personelin eğitiminin yetersiz olması temel nedenlerden biri. Oysa ki gerek ulusal mevzuat gerekse de uluslararası mevzuatta kurum personelinin periyodik olarak eğitime tabi tutulacakları belirtilmiştir. Bu eğitimlerin

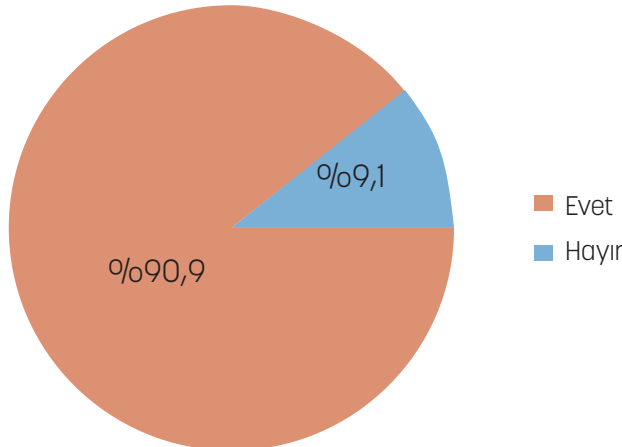
ne sıklıkla yapıldığı ve içeriklerine dair bilgileri de yapılan bilgi edinme başvurularında sorduk. Başvuru yapılan 11 kurumdan yalnızca İstanbul Barosu, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ve Aile Bakanlığı Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü iç eğitim yapıldığına dair bilgi paylaştı. Aile Bakanlığı Kadın Statüsü Genel Müdürlüğünde bu eğitimleri kimlerin, hangi uzmanların ya da STK’ların verdiğine dair sağlıklı bilgiye ulaşılamadı. Hayatta kalanlar destek almak istedikleri kurumlar önünde cinsel şiddete maruz bırakıldıklarını ispatlamaya çalıştılar. Bu uğraşı nedeniyle de çoğu danışanın hak arayışı sürecinde güçlenmelerinin önü kesilmiş oldu.

Başvuru sonrası güçlenme

CŞMD’ye yaptığınız başvurunun sizi güçlendirdiğini düşünüyor musunuz sorusuna %90,9 oranında “Evet” cevabı verildi. Bir kişi ise “Hayır” cevabını verdi.

Telefon yoluyla ulaştığımız bir danışan bu süreçte aldığı desteği şöyle yorumladı: “Hem dernek ile hem de uzmanla görüşmelerimde bir sorun veya iletişim kopukluğu yaşamadım ve gayet iyi karşılandığımı söyleyebilirim. Derneğimize müracaat eden kişiler ile iletişiminiz ve süreçlerini yakından takip etmeniz bence eminim ki benim gibi bir sürü kişiye büyük faydası dokunuyordur. Kurumunuzun yardımları için çok teşekkür ederim yeniden.” dedi.

8- CŞMD’ye yapmış olduğunuz başvurunun sizi güçlendirdiğini düşünüyor musunuz?

Devlet kurumlarına ulaşan danışanların kurumlarda yaşadıkları ayrımcılıklar, eğitimsiz personelin uyguladığı mağdur suçlayıcılık nedeniyle güçlenme pratiklerinin önü kesilse de, STK'lar ve Baro'ya yönlendirdiğimiz danışanların hiz-

metlere yargılanmadan ulaştıkları tarafımıza bildirilmiştir. Yani devlet kurumlarından istedikleri desteğe ulaşamayan danışanlar STK'lardan aldıkları hizmetle daha güçlenmişlerdir.

3.1. - Bilgi Edinme Başvuruları

Bilgi edinme başvurularımız matbuu olarak iade taahhütlü posta ile 11 kuruma Mayıs 2021 tarihinde gönderilmiş; kurumların başvuruya cevap vermeleri gereken 15 gün içerisinde sadece Emniyet Genel Müdürlüğü eksik evrak nedeniyle geri dönüş yapmıştır. Başvurular Haziran ayında hem CİMER üzerinden hem de matbuu olarak tekrar gönderilmiştir. Mayıs ayında CİMER üzerinden başvuruları gönderememe nedenimiz o tarihte başvuruların kelime sayısının 3.000 kelime olarak belirlenmiş olması ve Haziran ayında bu kısıtın kalkması oldu.

Emniyet Genel Müdürlüğü ilk başvurumuza evrak eksikliği nedeniyle geri dönüş sağladığı için başvurumuz ilgili eksik evraklar tamamlanarak yinelenmiştir. Haziran ayına kadar kendilerinden bir geri dönüş sağlanmamıştır. Yeniden CİMER üzerinden yaptığımız başvurunun Asayiş Şube Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğine gönderildiği ve sonucunun ilgili birim tarafından tarafımıza bildirileceği söylenmiş olsa da bugüne dek, ilgi birimden tarafımıza bir cevap gelmemiştir.

İstanbul İl Jandarma Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü ise bizi Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı ile halihazırda imzaladıkları protokol hakkında bilgilendirmiş ve dilekçemizi Jandar-

ma Genel Komutanlığı veya İstanbul Valiliğine yönlendirmemizi tavsiye etmiştir. İstanbul Valiliğine hali hazırda yaptığımız başvurunun cevaplanmasını beklediğimiz için tekrar başvuru yapılmamış, CİMER üzerinden Jandarma Genel Komutanlığı'na dilekçemiz yine Haziran ayında tekrar gönderilmiştir. Jandarma Genel Komutanlığı ise 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 7'nci maddesinin ikinci paragrafında "Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler." hükmü gereğince şahsımıza cevap gönderilemeyeceğini söylemiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı verdiği cevapta Bilgi Edinme Kanununun 20 ve 21. maddeleri gereğince cevap vermeyeceklerini söylemişlerdir. Bununla birlikte yetki sınırlarına göre talep edilen bilgilerin adliye kayıtlarında bulunmadığını, bilgilerin derneğimizin adresi olan Kadıköy sınırları içerisindeki İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan talep edilebileceğini bildirmişlerdir. İstanbul içindeki tüm ilçeleri kapsayan sorularımızın sadece Kadıköy ilçesine ait veriler ile sınırlandırılmasını anlayamamış ve sadece bir ilçeyi izlemenin çerçevemize uymadığına karar verdiğimizden İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan aldığımız cevap sorularımızın ya-

natsız bırakılması olarak kategorilendirilmesine neden olmuştur.

Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'ne gönderdiğimiz posta ise kurum tarafından kabul edilmiş ama açılmadan, bir gerekçe gösterilmeden tarafımıza geri postalanmıştır.

Bilgi edinme başvurusu gönderilen 11 kurumdan sadece dördü, T.C. Adalet Bakanlığı Adli, Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (ADM-

HDB), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM), İstanbul Barosu Adli Yardım Bürosu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi bilgi talebimize ayrıntılı cevap vermiştir. Bunun dışında İstanbul ŞÖNİM ise genel bir cevap iletilmiştir. Buna göre ulaştığımız kurumların %36'sı tarafımıza ayrıntılı cevap vermiştir. Bu kurumlardan sorduğumuz sorulara tam olarak cevap alma oranı ise sadece %1 dir.

3.1.1. - Bilgi Edinme Başvuruları Cevapları

İstanbul ŞÖNİM verdiği cevapta, 2012 yılından itibaren aktif olarak 7/24 çalıştıklarını, bu tarihten itibaren ise yönetmelik ve yasalara uygun personel ile hizmet verdikleri hakkında genel bir bilgi paylaşmıştır. Bu cevap ile ŞÖNİM'den talep ettiğimiz ayrıntılı veri kendilerinden alınmamıştır. Bilgi talebimizi Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü'nden istememiz söylenmiştir. Hem CİMER hem matbuu olarak gönderdiğimiz dilekçelerimize ise ilgili Aile Bakanlığı'ndan cevap gelmemiştir. Bunun yerine İstanbul Valiliği'ne sorduğumuz soruları Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) 10.08.2021 tarihinde, yani 2. başvurumuzdan yaklaşık bir ay sonra cevaplamıştır. Sorduğumuz sorulardan sadece 6. Sorunun¹⁷ bir kısmına cevap vermişlerdir.

Mevzuat, Politikalar ve Ulusal Planlar

KSGM yanıtında, "6284 sayılı Kanunun Uygulanması Hakkında" İç Genelgesi'nin 16.06.2021 tarihinde yürürlüğe girdiğini, konu bağlamında hedeflenen tedbirlerin yer aldığı, 2021-2025 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nda yol haritası için 5 ana hedefin; Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık ile Veri ve İstatistik olarak belirlendiğini söylemiştir. 2020-2021 yıllarını kapsayan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı(nın)" 2019 yılında yürürlüğe konulduğu ifade edilmiştir. 75 faaliyet çalışması, 81 ilde yürürlüğe girmiştir denilmiştir. Burada 11 Eylül 2020 tarihinde T.C. İstanbul Va-

¹⁷ Soru 6: İçişleri Bakanlığı'nın Kadınların ve Kız Çocuklarının İnsan Hakları adlı 19/02/2010 tarihli genelgesinde, yerel Eşitlik Eylem Planları, yerel seviyede kadın erkek eşitliğini gerçekleştirmeyi, bunun için de toplumsal cinsiyet yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeyi ve uygulamaların sürdürülebilirliğini amaçlamaktadır. Yerel Eşitlik Eylem Planları, İl Özel İdaresi ve Belediye Stratejik Planlarına da yerleştirilmiştir. Pilot illerde stratejik planların hazırlanmasında kadın kuruluşlarının görüşlerine başvurulmuş, kadın ve kız çocuklarına yönelik çalışmalar stratejik hedefler arasına yerleştirilmiş denilmektedir. Yerel Eşitlik Eylem Planlarının uygulanması sürecinde yerel eşitlik politikalarının kurumsal çerçevesi de oluşmuştur. Bu bağlamda; pilot illerde kadın erkek eşitliğine yönelik çalışmalarının eşgüdüm ve izlenmesini sağlamak üzere **İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları** kurulmuş ve bu Kurulun sekretaryasını yürütmek ve kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini almak üzere Valilik ve Belediyelerde **eşitlik birimleri** oluşturulmuştur. Buna göre;

a) Valiliğiniz bünyesinde Eşitlik Birimi kuruldu mu?

b) Kurulan Eşitlik Birimi'ne son 12 ayda cinsel şiddet özelinde kaç adet başvuru geldi?

c) Kurulan Eşitlik Birimi'nin son 12 aydaki çalışmalarını kısaca özetler misiniz?

d) Eşitlik Birimi'nin İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları'ndaki görevini tanımlar mısınız?

e) Eşitlik Birimi'nin kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini alacağı taahhüdüne istinaden, ayrıştırmış şekilde - yaş, cinsiyet, başvurunun türü gibi- tuttuğunuz verileri paylaşır mısınız?

liliği tarafından yayınlanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi doğrultusunda sorular sorulmuş ve kendilerinden il eylem planını bizimle paylaşmaları istenmiştir. Çünkü il eylem planlarının hangi kanallar aracılığı ile paylaşıldığı bilinmemektedir. Yani oluşturulduğu söylenen İl Eylem planları kamuya açık değildir. Bu sorumuz yanıtız kalmış ve KSGM bizimle eylem planlarını paylaşmamıştır. Bunun yerine “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu(nun)” Vali başkanlığında, 6 aylık periyodlarla toplandığı söylenmiştir. Son 12 ay içerisinde kaç Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon toplantısı yapıldığını sorduğumuz soru ise cevapsız kalmıştır.

Müdürlüğün verdiği cevapta tarafımıza şu veriler ulaştırılmıştır:

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2007 yılından itibaren başlatılan eğitimlerle bugüne kadar; 1.353.943 er ve erbaşa, 75.000 kamu görevlisine, 106.389 Din Görevlisine, 158.693 Sağlık Görevlisine, 327.704 Kolluk Görevlisi olmak üzere toplam 2.021.729 kişiye eğitim ve seminerler verilmiştir. Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde 5.113 öğrenciye eğitim verilmiştir. Salgın sürecinde de uzaktan eğitimler devam ediyor denilmiştir. Bu eğitimlerin içeriği ve kimler tarafından verildiği ise cevaplanmamıştır. ŞÖNİM’ler ile ilgili ise, bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla 31.000 vatandaşa ve 11.600 kamu görevlisine ulaşılmış bilgisi paylaşılmıştır. Bu farkındalık çalışmalarının kimin tarafından yapıldığı belirtilmemiştir.

ADMHDB ayrıca hayatta kalan odaklı onarıcı adalet anlayışı ile çalıştıklarını, yalnızca sanığın cezalandırılmasını değil mağduru süreç ile ilgili bilgilendirmeyi, psiko-sosyal yönden desteklemeyi, toplumdan ve devletten destek bekleyen

hayatta kalanların zarar gördükleri şiddet eyleminin zararlarını telafi etmeyi de amaçladıklarını belirtmiştir. Bu bilgi hayatta kalanı destekleyici politikaların olduğunu göstermektedir. ADMHDB şiddete maruz bırakılanı bilgilendirirken yalnızca yönlendirebilecekleri kamu kurumları hakkında değil; alanda çalışan STK’lar hakkında da bilgilendirdiklerini belirtmiştir. Hangi STK’lara yönlendirildikleri ise bize gelen cevapta yer almamaktadır. ADMHDB tarafından kurulmuş “Mağdur Destek Hizmetleri Bürosu” tarafından hayatta kalanlara yönelik psiko-sosyal destek programları bulunup bulunmadığına dair soruya ise olumlu yanıt verilmiştir. Kaç kişiye psiko-sosyal destek verdikleri v.b. niceliksel veriler paylaşılmamıştır.

ADMHDB’nin konuya zararın telafisi ya da onarıcı adalet gibi kavramlar kullanarak yaklaştıklarını beyan etmeleri devlet kurumları için bir örnek teşkil etmektedir. Kurum, kırılan gruba dahil mağdurların ise kurum tarafından haklarına ilişkin bilgilendirildiklerini, ihtiyaçları doğrultusunda ilgili birimlere yönlendirdiklerini, adalete erişimin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yaptıklarını söylemiştir. Hangi birimlere yönlendirdikleri, hangi ihtiyaçların karşılandığı, hangi açılardan adalete erişimin güçlendirildiği ile ilgili ise bilgi vermemişlerdir. Ayrıca kırılan grup tanımlarının içerisinde toplumsal cinsiyet temelli, şiddete maruz bırakılan LGBTİ+’ların ya da HIV+ ile yaşayan insanların olup olmadığı bilinmemektedir.

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinin e bendinde “sosyal çalışma görevlisi, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensupları” olarak geçmekte-

dir. Bu kapsamdaki sorumuza 17/10/2019 tarihli 7188 sayılı CMK ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a referans vererek bu kanun uyarınca daha önce aile, çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde görev yapan psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacıların söz konusu mahkemelerle ilişkilerinin kesilip adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde çalıştırılmaya başlandıkları belirtilmiştir. Ayrıca ADMHDB başkanlıklarında ve müdürlüklerinde gerekli uzmanların çalıştırıldığı, bu uzmanların "adli destek görevlileri" adıyla ilgili birimlerde bulunduğu söylenmiştir. Türkiye'de üniversitelerde lisans eğitimi veren pedagoji bölümü bulunmamaktadır. Pedagog ünvanı ile mezun olunan bir üniversite de yoktur. Bu kadrolara atanan kişilerin niteliklerine dair bir bilgi elimizde bulunmamaktadır.

İstanbul Barosu'na yapılan başvuruya Adli Yardım Merkezi ve CMK merkezi ayrı ayrı yanıt vermiştir.

Adli yardım merkezi, dava sürecini -boşanma, velayetin kaldırılması, vasi tayini vb.- avukatla yürütmek isteyen ancak maddi durumu el vermeyen herkesin başvurabileceği bir birimdir. Tarafımıza verilen cevapta Adli Yardım Merkezi; baroya kayıtlı avukatlardan ilgili merkezde görev almak isteyenlere meslek içi eğitim verildiğini, bu eğitimi İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi'nin verdiğini, eğitim başlıklarını "adli yardım bürosunun işleyişi, adli tıp sistemi- adli muayene- genital muayenede yasal düzenlemeler ve sorunlar, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde toplumsal cinsiyet, TCK aile düzenine karşı suçlar, TCK cinsel suçlar, boşanma sebepleri, nafaka ve tazminat hükümleri, mal rejimleri, aile içi şiddette disiplinler arası iş birliğinin değerlendirilmesi, ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesi ile ilgili 6284 sayılı yasa"

oluşturduğunu ve bu eğitimleri avukatların, uzmanların, akademisyenlerin, hakimlerin ve psikologların verdiğini belirtti. Avukatların eğitimleri tamamladıktan sonra aldıkları sertifikalar ile avukatlık yaptıkları belirtildi.

İstanbul Barosu Adli yardım merkezi tarafından verilen eğitim bir defaya mahsustur. Avukatlar bu eğitimi aldıktan sonra tekrar herhangi bir eğitim alma zorunluluğuna sahip değildir. Bu durumun rapor genelinde atıf yapılan ulusal ve uluslararası mevzuata aykırılık teşkil ettiğini düşünüyoruz çünkü meslek örgütlerine bağlı kişilere verilecek eğitimlerin periyodik olması gerekmektedir. Yine de başvurduğumuz kurumlardan bize en detaylı yanıt veren kurum İstanbul Barosu oldu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesine sorduğumuz sorular arasında 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı dahilinde "Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Uygulanması Faaliyet 4.2." başlığında taahhüt ettikleri üzere cinsel şiddet mağdurları için özel hizmet modelleri oluşturup oluşturmadıkları da vardı. Bu sorunun amacı cinsel şiddet konusunda kurumların kendi politikalarını oluşturup oluşturmadığının öğrenilmesiydi ancak bu sorumuz da yanıtız bırakılmıştır.

Sığınaklar ve Tecavüz Kriz Merkezleri

KSGM, ülke genelinde 149 kadın konukevinin 3.624 kapasite ile hizmet verdiğini aktarmıştır. Bakanlığa bağlı 81 ilde 112 kadın konukevinin 2.779 kapasite, yerel yönetimlere bağlı 33 kadın konukevinin 735 kapasite, Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne bağlı 3 kadın konuk evinin 90 kapasite, sivil toplum kuruluşuna bağlı 1 kadın konukevinin 20 kapasite ile hizmet verdiği bilgisi paylaşılmıştır. İlçe düzeyinde ise 365 Sosyal Hizmet Merkezinde, şiddetle mücadele irtibat

noktası oluşturularak; 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin takip ve izlenmesi, psiko-sosyal destek başta olmak üzere rehberlik, danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaya başlanmıştır denilmiştir. Bu rakamlar toplandığında ülke genelinde bakanlığa bağlı 477 destek hizmeti merkezi olduğu paylaşılmıştır. İstanbul ile ilgili özel bir veri paylaşılmamıştır.

Buradan hareketle, 2017 yılında bakanlığa bağlı kadın konuk evi sayısının 109 iken 2021 yılında bu sayının 112'ye çıktığı, yani bu yıllar içinde sadece 3 sığınak açıldığı görülmektedir. Türkiye'deki kadın nüfusu TÜİK verilerine göre 2020 yılında 41.698.377 kişidir.¹⁸ Avrupa Konseyi Minimum Standartlarına Göre 2020 yılındaki nüfusa göre Türkiye'de olması gereken minimum merkez sayısı toplamı 5314'tür.¹⁹ Sadece sığınaklar 2020 nüfusuna göre ülke genelinde 4169 adet olmalıdır, bakanlık bünyesinde bulunan sığınak sayısı ise 112'dir. Ülkede bulunması gereken tecavüz kriz merkezi sayısı ise 208 , cinsel saldırıyla mücadele merkezi ise 104 adet olmalıdır. Toplamda ise 312 adet cinsel şiddetle mücadele eden merkez bulunmalıdır. Hukuk danışma merkezleri ise 833 adet bulunmalıdır. Ülkenin 2017 yılından beri geçirdiği nüfus artışı, mültecileri kabulü, nüfus artışına yönelik politikalar ve medyaya yansıyan haberlerden edinilen bilgilerle kadına yönelik şiddetteki artış hesaplandığında bu sayıların yetersiz olduğu görülmektedir. Ayrıca bakanlık şiddet verisi paylaşmamıştır. Şiddete karşı eylem planları ve mevzuat olsa da alt kırılımlarda belirtilen veri toplama, hizmet içi eğitim, politika belgeleri oluşturma ve şeffaflık şartlarına uyulmamış ve

veriler kamuoyu ile paylaşılmamıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ise bir bilgi notu göndermiş ve "5393 Belediye Kanunu Belediyenin görev ve sorumlulukları Madde 14 (a) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır" maddesine istinaden kadına yönelik şiddetle mücadelede oluşturdukları eylem planını hızla uyguladıklarını belirtmiştir. Ayrıca belediyenin 13.04.2020 tarihinden itibaren tek sığınak hizmeti verdiği, başvuran kadınlara psikososyal ve sosyoekonomik olarak güçlenme odaklı hizmet verildiği belirtilmiştir. Fakat İstanbul ilinde 10.000 nüfusa karşılık 1 sığınak yeri normundan hareketle, kadın nüfus oranlarına göre devletin açmakla yükümlü olduğu sığınak sayısı ise 771 edettir.²⁰ Akıl ve ruh sağlığı bakımından bire bir bakıma ihtiyacı olduğu gözlemlenen kadınların uygun sosyal hizmet kurumuna yerleştirilmesinde ise Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına yönlendirme yapıldığı söylenmiştir. Belediyeye sorduğumuz sığınaklara başvuru koşulları, yaş, engellilik, mültecilik, kalıtsal hastalık v.b. nedenlerle sığınaklara alınmayan kişilerin olup olmadığı, ayrıca sığınaklarda ayrıştırılmış veri tutma yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediği sorularına cevap alınamamıştır. Raporlama sisteminin cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içerip içermediği ile ilgili bir veriye ulaşılamamıştır.

İstanbul Belediyesine İstanbul'da kaç adet tecavüz kriz merkezi ve/veya cinsel şiddet sevk merkezi olduğu sorulmuştur. Verilen yanıtta bu sorumuza cevap verilmemiş olmakla birlikte

¹⁸ İstatistiklerle Kadın, 2020 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Kadın-2020-37221>

¹⁹ Kelly,L., Dubois, L. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları, Avrupa Konseyi Yayınları, Çev: Özge Gökpınar, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2021 "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre olması gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması". s.28. <https://cinselsiddetlemucadele.org/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-etmek/>

²⁰ Kelly,L., Dubois, L. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları, Avrupa Konseyi Yayınları, Çev: Özge Gökpınar, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2021 "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre Olması Gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması". s.28.

zergahları durakları ve ringlerinin sadece ana caddeleri değil, ara sokakları da kapsayacak şekilde düzenlenmesi, özellikle akşam saatlerinde durak dışında da yolcuların indirilmesi uygulamaları gibi uygulamaların olup olmadığı bilgisine ulaşılamamıştır. Belediye'nin verdiği hizmetin "kadın"larla sınırlı olduğu, kadınların şiddet karşısında yasal hakları konusunda bilgilendirmelerinin yapıldığı, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini yaygınlaştıracak içeriklerin oluşturduğu belirtilmiştir. Hizmetlerin, LGBTİ+ları kapsayıp kapsamadığı, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği nedeni ile çoklu ayrımcılığa maruz bırakılan kişilere yönelik hizmetlerin neler olduğu ise bilinmemektedir.

Destek Hizmetleri

Adalet Bakanlığı'na bağlı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (ADMHDB), kendilerine uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuata referans vererek sorduğumuz sorulara detaylı cevap vermiştir. Kurum cevabında görev alanının başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelliler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların sahip olduğu haklar, destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri, kırılgan gruba dahil mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması olduğunu belirtmiştir.

Ülke genelinde 112 adet adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüğünün faaliyette olduğu öğrenilmiştir. İlgili birimde müdürlüklerin yaygınlaştırılmasının planlandığı söylenmiş; fakat kaç birim, kaç müdürlük ve tarih kesin olarak bildirilmemiştir. Ayrıca yapının değiştirilmesi ile daha önce sadece çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığı ile sağlanan

psiko-sosyal destek faaliyetlerinin de Cumhuriyet Başsavcılıkları ile tüm mahkemelere yönelik genişletilmesinin planlandığı, hizmet sunumuna yönelik standartların geliştirilerek, vaka yönetiminin uygulandığı, adli görüşme odalarının kullanıldığı etkin bir sistemin kurulmasının hedeflendiği yine aynı cevapta bildirilmiştir.

2017 yılında hayata geçirilen Adli Görüşme Odaları'nın (AGO) ise 75 ilde 97 adliyede 102 adet bulunduğu, İstanbul ilinde ise 6 adliyede odaların bulunduğu yönünde bir cevap verilmiştir. İstanbul içindeki bu odaların sayıları ise açıkça belirtilmemiştir. Yasa maddesinde "mağdurun şikayetine dinlenmesi" başlığı ile olan ilgili maddede gereği cinsel istismar ve cinsel saldırı suçlarında bu uygulamalara gidilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiş ve 5271 sayılı CMK'nın 236. maddesine eklenen 4. fıkra uyarınca da AGO'ların yaygınlaştırılacağı işaret edilmiştir. Buna rağmen, uygulamada bu ayrı değerlendirme yapıp yapılmadığı ve ikincil travmaların yaşatılıp yaşatılmadığına dair cevap muğlaktır. AGO'ların ne zaman yaygınlaştırılacağı ile ilgili bir bilgi de verilmemiştir.

Bununla birlikte ADMHDB bünyesinde vaka yönetim sistemlerinin bulunduğu, bu vakaların da koordineli tek bir adli destek elemanı tarafından yönetildiği beyan edilmiştir. Vaka yönetiminin yalnızca ağır travma yaşayan, ağır bir cinsel saldırı veya istismara maruz bırakılan, yaşı ve cinsiyeti nedeniyle suçtan daha çok etkilenen, aile ve sosyal çevre desteğinden yoksun hayatta kalanlara dönük uygulandığı ifade edilmiştir. Adli destek planlarının yapıldığı ve sosyal inceleme raporlarının da yazıldığı, Cumhuriyet Başsavcılıklarına ve mahkemelere sunulduğu

söylenmiştir. Bu raporların ise yine kırılğan gruba girdiği tespit edilen kişiler için yazıldığı belirtilmiştir. Kırılğan grup tanımı kapsayıcı olmadığı için kim kırılğan gruba girer kim girmez ve bu kişilere nasıl destekler verilir açık değildir.

Son beş yıl içerisinde çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evliliklerin engellenmesi konularında; aile mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı, meslek elemanları ve katiplere yönelik gerçekleştirilen çalıştaylar ve eğitimlerin Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Bakanlığın Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Buna göre CEDAW tavsiye kararları, 23. bendi, 29 (a) fıkrası uyarınca kalıp yargıların değiştirilmesine yönelik farkındalık ve kapasite arttırıcı tedbirlerin uygulanması öngörülmüştür. Ayrıca 2020 yıllarında yürürlüğe konulan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'nda savcılıklara yönelik farkındalık artırma çalışmaları gerçekleştirildiği de belirtilmiştir. Tarafımıza gelen cevapta hizmet içi eğitimlerin verildiğinin söylenmesine rağmen, kapasite arttırıcı çalışmaların ne olduğu, bunlar üzerine aile mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı, meslek elemanları ve katiplere yönelik gerçekleştirilen çalıştaylar ve eğitimlerin neler olduğu ya da alanda çalışan STK'lar ile işbirliği yapılıp yapılmadığı ile ilgili bir bilgi verilmemiştir.

İstanbul Barosu CMK Merkezi'nin verdiği yanıtlarda ise avukatların ancak eğitimden geçerek CMK görevlendirmesi alabildikleri bildirilmiştir. Bu görevlendirme çocuklarda zorunlu müdafiliği (yaş küçüklüğü nedeniyle bir avukatla temsil edilme zorunluluğu), yetişkinlerde ise özellikle ceza yargılamalarında talep eden herkese avukat atanmasını kapsamaktadır. Adli Yardım Merkezi'nden farklı olarak CMK merkezi eğitim

içeriği mevcut mevzuat odaklı olup toplumsal cinsiyet gibi konu başlıklarına eğitim içeriğinde yer verilmemektedir. Bu durumun mevcut yargılama pratikleri göz önüne alındığında büyük bir eksiklik olduğunu düşünüyoruz. Kadınların en çok ceza yargılaması alanında mağdur suçlayıcılığa maruz bırakıldıkları, özel hayatlarının gizliliğinin ihlal edildiği, unutulma haklarının tanınmadığı ve mahremiyet haklarının da ihlal edildiği ve çocukların adli süreçte ikincil travmaya daha çok maruz bırakıldıkları düşünüldüğünde görevlendirilen avukatların en azından toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsel şiddetin olası psikolojik etkileri ve ikincil travma, onarıcı adalet, çocuk güvenliği ve çocuk koruma, adli sürecin hayatta kalan odaklı yürütülmesi gibi eğitim içeriklerinin de olması ve meslek faaliyetlerini bu farkındalıkla gerçekleştirmeleri gerektiğini düşünüyoruz. Böylece yargılama pratiklerini değiştirme imkânı bulabileceğimize inanıyoruz.

CMK ve Adli yardım dahilinde yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verilerinin bulunduğunu, bu verileri başvuru formları aracılığı ile topladıklarını belirtmişlerdir. CMK merkezi bizimle yalnızca adli sürece girmiş "sanıkların" sayı, yaş ve cinsiyet bilgileri paylaşmıştır. Buna göre cinsel saldırı suçu ile adli sürecin tüm aşamalarındaki failer en yoğun 25-60 yaş aralığındaki erkeklerden oluşturuyor. Baro tarafından verilen cevapta mağdurlara dair herhangi bir veri olmamakla birlikte biz bunun sanık sayılarına göre düşük olduğunu, bunun nedeninin de mağdurların bilgilendirme eksikliğinden kaynaklı olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca cinsel istismar verilerinin tablolardan hem sanıkları hem de mağdurları kapsadığını fakat ayrıntılı veri bilgilendirilmesi yapılmadığı görülmüştür. Bu nedenle bu verilerden bir analiz çıkarılamamıştır.

Sonuç ve Tavsiyeler

Cinsel şiddet devletin toplumsal cinsiyet temelli şiddet tanımı içinde özel bir alan olarak yer almamaktadır. Cinsel şiddetten hayatta kalanlar hakları konusunda yeterince bilgi alamamakta ve cinsel şiddet sonrası kurumsal destek mekanizmalarına ulaşmakta zorlanmaktadır. Türkiye'de uluslararası Sözleşmelerin (İstanbul Sözleşmesi 25.madde) devleti açmakla yükümlü kıldığı tecavüz kriz merkezleri yoktur. Cinsel şiddet kriz merkezleri olmadığı için ve cinsel şiddet konusunda yeterince eğitilmiş kamu personeli bulunmadığından, kolluk kuvvetleri ve kamu görevlileri tarafından hak sahipleri ikincil travmalar yaratan sorgulamalara maruz bırakılmaktadır. Mevcut durumda Türkiye'de kadınların yaşam hakkının etkin korunmadığı ve bu hakka yönelik yapılan saldırılara ilişkin adli süreçlerin etkin işletilmediği de görülmektedir.

Bilgi edinme başvurularına yalnızca dört kurum cevap vermiş, üç kurum ise başka kurumlara dilekçe göndermemizi istemiş, dilekçeleri gönderdiğimiz kurumlar tarafımıza dönüş yapmamıştır. Devlet kurumlarının ellerinde hali hazırda olması gereken bilgilere ulaşamamıştır. Buradan veri tutmadaki yetersizlik, sivil toplumdan ve kamuoyundan bilgi saklama ve kurumun cevap vermeyi istememesi nedeniyle bir başka kuruma yönlendirerek hak temelli çalışmalar yapan kurumumuzun oyalandığı görülmüştür.

Çalışma sürecinde ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin tüm sonuçları ve yaşanan sorunlar ise şöyle gözlemlendi; hayatta kalanların haklarına ulaşmada yaşadıkları zorluklar, hayatta kalanlar bağlamında özellikle adli sisteme dair güvensizliğin yoğun olduğu, bu güvensizliği suçun failinin cezalandırılması ve devlet

kurumlarının hayatta kalanlara ihtiyaç duyduğu desteği sağlamayacağı yönünde oluştuğunu ve bu nedenle hayatta kalanların haklarını aramaya dair motivasyonlarının düştüğünü, ilgili kurumlarda (savcılık, karakol vb.) ayrımcılığa maruz bırakıldıklarını ve bu nedenle kendi destek sistemlerini oluşturmak zorunda kalarak devlet kurumlarının yükümlülüklerini hayatta kalanların sağlamaya çalıştığını, kurumların ayrımcılık temelli eylemleri nedeniyle hayatta kalanların yalnızlaştırıldığını, kurumlarda adalet arayışının herhangi olumlu bir sonucu olmaması karşısında hayatta kalanların çevrimiçi platformlar aracılığı ile kamuoyu baskısı oluşturarak hak arayışlarını sürdürdüklerini gözlemlemek mümkün oldu.

Özellikle Türkiye gibi mültecileri kabul eden ve mültecilere Avrupa Birliği'nden alınan fonlarla yaşam haklarını güvence alma taahhüdü vermiş bir ülke için ŞÖNİM'lere başvuran kimliksizler ve ikametgahı bulunmayan kişilerin yerleşmelerinin hangi koşullarda yapıldığı bilgisinin verilmemesi vahimdir.

Türkiye'de cinsel şiddet konusunda çalışan kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum alanındaki destek birimlerine ait bilgilerin kolay ulaşılabilir olması²³ gerekmektedir. Hatta alandaki bu eksikliği gidermek için, şu an için yalnızca İstanbul ili içerisinde hizmet veren destek birimlerinin bilgilerine kolay ulaşılması amacı ile csdestek.org sitesinin içerisinde birimler haritasını 2019 yılında erişime açtık. Türkiye'de cinsel şiddetle mücadele alanında sunulan hizmetler uluslararası standartları sağlamamaktadır. 6284 sayılı Kanun, ilgili mevzuat, iç yönergeler, eylem planları gibi düzenlemeler olsa da cinsel

²³ CŞMD 2019 Cinsel Şiddet Başvuru Raporu, s.3. <https://cinselsiddetlemucadele.org/yayinlar/csmd-2019-cinsel-siddet-basvuru-raporu/>

şiddetten hayatta kalanlar ihtiyaç duydukları desteğe ulaşamıyorlar.

ADMHDB'nin vermiş oldukları cevaplarda vaka yönetimlerinin belirli gruplara uygulandığı söylenmiştir. Oysa ki travmalar biriciktir ve vaka yönetimi her bir cinsel şiddet ve şiddetten hayatta kalan için uygulanmalıdır.

Kurumsal destek mekanizması Belediye'nin 7/24 çalışan bir şiddet hattı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın ALO 183 hattı, İstanbul'da bir ŞÖNİM ve Belediye'nin sığınağı bulunmaktadır. Yaptığımız çalışmada ALO 183 hakkında ayrıntılı şiddet verisine ulaşamamış, tarafımıza geri dönüş sağlanmamıştır. Ayrıca ŞÖNİM üzerinden ise ayrıntılı veriye ulaşmak mümkün olmamış, İstanbul ŞÖNİM kurumumuzu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na yönlendirmiştir.

Alo 183 ve 112 hatlarına son 12 ay içinde cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile başvuruda bulunanların sayısına; yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre ayrıştırılmış verilere oransal ve sayısal olarak ulaşamamıştır.

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Merkezi'nin yayınladığı Türkiye'de Aile İçi Şiddet Araştırması (2016) şiddete maruz bırakılan kadınların yalnızca %11'inin destek almak için kurumlara başvurduğunu gösteriyor. Bu çalışma kapsamında topladığımız bütün bu deneyimler ve yıllar içinde danışanlardan öğrendiklerimiz hayatta kalanların neden destek almada çekindikleri ya da yasal haklarını kullanmadıklarını açıkça ortaya koyuyor. Hayatta kalanlar başvurularını ciddiye almayan, mağduru suçlayan, faili aklayan, hızla harekete geçmeyen, kendilerini yeterince bilgilendirmeyen, şiddetin kendilerinde bıraktığı psikolojik izleri görmeyen, beyanı esas almayan, koruma tedbiri uygulamalarını hayata geçirmeyen, kanıt isteyerek süreci yokuşa sü-

ren eğitimsiz personelin sunduğu hizmetlerle karşılaşılıyor. Bu nedenle kamu kurumlarına destek almak için başvuruyorlar. Dahası bu kurumlarda çeşitli nedenlerle ayrımcılığa maruz bırakılabiliyorlar. İkincil travma yaşamamaları için alınmış hiçbir önlem olmadığı gibi eğitimsiz personel ve etkili işlemeyen mekanizma ikincil travma yaşamalarını kaçınılmaz kılıyor.

Sığınaklar ve şiddet hatları belirli standartlara göre çalışmalı, 7/24 ulaşılabilir olmalı, eğitimli personelleri bulunmalı ve özellikle cinsel şiddet alanında seminerler, eğitimler düzenlemelidir. Eğittikleri personellerinin ise cinsel şiddete maruz bırakılmış bir kişiye nasıl yaklaşılması gerektiği ile ilgili uzmanlığı olmalıdır. Hayatta kalanlara sorduğumuz sorulara cevap veren danışanlarımız sivil toplum kurumlarının kendilerini yargılamadan, suçlamadan ve çerçevesi belirli aksiyonları almaya yönelik yönlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir. Devlet kurumlarından alamadıkları hizmetleri kapasitesi yetersiz sivil toplum kurumlarından beklemektedirler.

Devletler bu çalışma kapsamında çevirdiğimiz **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları** kitabında da belirttiği gibi şiddete maruz bırakılanlara yönelik hayati öneme sahip uzmanlaşmış destek hizmetleri sunmalıdır.

- Cinsel şiddete maruz bırakılan kişilere destek hizmeti veren kurumların raporlama sistemi cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve erken yaşta zorla evlendirilmelere yönelik veri toplayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Faillere yönelik dönüştürücü programlar, onarıcı adalet perspektifi ile uygulanmalıdır.
- Cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile

kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileri tutulmalıdır.

- İstanbul Sözleşmesi, Pekin Deklarasyonu, CEDAW ve tavsiye kararlarında taraf devletlerin sözleşmelerde belirtilen hususlarda - kurumların cinsel şiddette farkındalık, çocuk haklarının korunması, kadın sığınma evleri ve standartları, ayrımcılık karşıtı politika gibi- politika oluşturmaları ve var olan sorunların çözümü için oluşturulan politikaların hayata geçirilmesi gerekmektedir.

- Kurumlar uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuatlar gereğince belirlenen sayıda eğitimli personel çalıştırmalıdır. Örneğin sığınaklarda müdür, meslek elemanı, sosyal çalışmacı, psikolog, rehber öğretmen, sosyolog, hemşire-sağlık memuru, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, memur, çağrı destek personeli, polis irtibat görevlisi, iş ve meslek danışmanı, güvenlik personeli, şoför bulunmalıdır.

- Kurumlarda çalışan personellere düzenli olarak hak temelli yaklaşım, hayatta kalana yaklaşım, insan hakları, cinsel şiddet alanında farkındalık eğitimleri verilmelidir.

- Meslek mensuplarına mesleklerini icra ederken karşılaştıkları vakalar nedeniyle yaşayabilecekleri ikincil mağduriyete dair düzenli süpervizyon desteği sağlanmalıdır.

- Hayatta kalanlara yönelik psiko-sosyal destek programları geliştirilmeli ve bu programlar uygulanmalıdır.

- Hizmet veren merkezler erişebilir, 7/24 hizmet veriyor olmalıdır.

- Türkiye’de acilen Tecavüz Kriz Merkezleri açılmalıdır.

- Kurumlar iş birliği içinde koordineli çalışmalı ve gerektiğinde hak temelli çalışan kadın, LGBTİ+ örgütleri ile iş birlikleri geliştirmeli, protokoller imzalamalıdır.

- Türkiye’nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi Madde 7/3, 18/2 belirtilen STÖ işbirliği uyarınca kurumlar Sivil Toplum Örgütleri ile işbirliği yapmalı ve koordineli çalışmalıdır. İşbirliği yapacakları Sivil Toplum Örgütlerini seçerken hak temelli kriterler uygulanmalı, bu kriterler şeffaflık ilkesi çerçevesince oluşturulmalıdır.

- Cinsel şiddete dair destek hizmeti sunan kurumlar ileri yetişkinler, seks işçileri, mülteciler ve sığınmacılar, LGBTİ+’lar ve Türkçe konuşamayanlar için özel düzenlemeler getirmelidir.

- Engelliler için özel uygulamalar yapılmalı, kurumlara ulaşım engelli erişimine uygun olmalı, özellikle işaret dili çevirisine gereksinim duyanlar için bu hizmet verilmelidir.

- Destek hizmetlerine ulaşmada hayatta kalanlara avukat ve müdafilik hizmetleri verilmelidir.

- Belediyeler, strateji planlarında cinsel şiddet alanında çalışmalara bütçe ayırmalıdır. Hizmet içi eğitimlerde cinsel şiddet özelinde programlar geliştirmeli ve uygulamalıdır. Cinsel şiddet bildirimleri neticesinde kadına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında alınacak tedbir ve uygulamalar bağlamında sokak aydınlatmaları, otobüs güzergahları durakları ve ringlerinin sadece ana caddeleri değil, ara sokakları da kapsayacak şekilde düzenlenmesi, özellikle akşam saatlerinde durak dışında da yolcuların indirilmesi uygulamaları gibi uygulamalar hayata geçirilmelidir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı (2020-2021)

<https://ailevecalisma.gov.tr/media/31489/koordinasyon-planı-v13-1.pdf>

Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW) tavsiye kararları, 1986-2013

[https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararası_belgeler/ayrimcilik/CEDAW/tavsiye_kararlari/CEDAW%20Komitesi%20Tavsiye%20Kararlar%04%0B1_1-29\).pdf](https://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/belge/uluslararası_belgeler/ayrimcilik/CEDAW/tavsiye_kararlari/CEDAW%20Komitesi%20Tavsiye%20Kararlar%04%0B1_1-29).pdf)

Kadınlara Yönelik Şiddetin ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesine ve Bunlarla Mücadele Edilmesine Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)

<https://rm.coe.int/1680462545>

Kaptanoğlu, İ.Y. (2018) , Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması, içinde Liz Kelly., "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre Türkiye'de Olması Gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması

<http://www.ceidizleme.org/medya/dosya/105.pdf>

Kelly,L., Dubois, L. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları, Avrupa Konseyi Yayınları, Çev: Özge Gökpınar, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2021

<https://cinselsiddetlemucadele.org/kadına-yönelik-siddetle-mucadele-etmek/>

Mor Çatı, 6284 Sayılı Kanun Uygulamaları İzleme Raporu

https://www.morcati.org.tr/attachments/article/255/6284_Kanun_Uygulamalari_Raporu.pdf

Soylu o görüntüleri, çocuk pornosuyla kıyasladı: İşin boyutu korkunç

<https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/soylu-o-goruntuleri-cocuk-pornosuyla-kiyasladi-isin-boyutu-korkunc-1839129>

Ekler

Ek 1- Göstergeler

Bu göstergeler için **Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Etmek: Destek Hizmetlerinin Minimum Standartları** kitabından yararlanılmıştır.

Konu	Gösterege
CS Destek- Hayatta kalanların deneyimleri	<ul style="list-style-type: none"> - Telefon ve mail yoluyla yönlendirme verilenlerden destek birimine erişim diyen oranı (%o) - Kurum erişimi herkes için ulaşılabilir ve kapsayıcı mı (fiziksel olanaklar, yaklaşım, ayrımcılığa uğranılıp uğranmadığı) - Telefon ve mail yoluyla derneğe başvuranların güçlenme yönünde ve kurumların eksikliklerine dair geri bildirimleri (nitel veri) - Yakın çevreye şiddeti anlatma yaygınlığı (%o)
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü-AÇSHM) Dilekçe soruları içinde sorulacak kurumlar: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri İlk Kabul Birimi Sığınaklar SHM'ler Alo 183	<ul style="list-style-type: none"> - Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile kurumsal destek başvurusunda bulunanların oranı-yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre- (%o) - (Tüm birimler) hangi meslek gruplarından, kaç personel olduğu (sayı) - ŞÖNİM/sığınaklar başta olmak üzere AÇSHM çalışanlara yönelik cinsel şiddet özelinde kapasite geliştirme çalışmaları, özel eğitim/atölye çalışması/çalıştay/grup çalışmaları yapılması (E/H, içeriği) - Faillere yönelik programların varlığı (E/H, içeriği, bu programlar hangi kurum ve/veya kuruluşlar tarafından verildiği alt bilgisi ile) - Danışanlar için sosyal hizmet modeli (E / H) Raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıp ayrıştırılmadığı (E/ H)

<p>Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü-AÇSHM) Dilekçe soruları içinde sorulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri İlk Kabul Birimi Sığınaklar SHM'ler Alo 183</p>	<p>Raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıp ayrıştırılmadığı (E/ H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raporlama sisteminin cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri vb. bilgilerini içerip içermediği (E/ H) - Flört şiddeti, dijital şiddet, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlilikler, iş yerinde şiddet konularında politikaların varlığı (E/ H) - Cinsel şiddetle mücadeleye duyarlı barınma / sığınak politikası (E/H) - Psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmelerinin takibinin yapıp yapılmadığı (E/H) - ŞÖNİM'in erişilebilirliği (kentten her yerinden ulaşılabilirliği, 7/24 hizmet sunması, ücretsiz ulaşım olanağı, engelli erişilebilirlik sertifikası, ileri yetişkin-seks işçisi-mülteci- LGBTİ+-Türkçe konuşamayanlar için özel düzenlemeler) (E/H) - ŞÖNİM'E hayatta kalanlar tarafından yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların adreslerinin gizli tutulup tutulmadığı (E/H) - (AÇSHM ve bağlı birimler) Ayrımcılık karşıtı politika (E/H) - (AÇSHM ve bağlı birimler) Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği (E/H) - Minimum sığınma evi (E/H) - İlk Adım Birimi sayısı (sayı) - Son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda eğitim alan çalışan sayısı - Cinsel şiddet ulusal hattı (E/H) - KADES uygulamasının erişilebilirliği (E/H) - Alo 183 erişilebilirliği (7/24 ulaşılabilirliği, yerelde konuşulan farklı dillerde danışmanlık yapılabilmesi, işitme ve görme engellilerce erişilebilirliği) (E/H) - AÇSHM ile Belediyelere bağlı kuruluşların ve ilgili STÖ'lerin koordineli çalışıp çalışmadığı (E/H)
--	---

İçişleri Bakanlığı

İstanbul Valiliği

- İl Emniyet (Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü)
- İl Jandarma Alay Komutanlığı

- Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurulu yapılanmasında Barolar ve STÖ'lerin katılıp katılmadığı (E/H, katılımın kimlerden oluştuğu)
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nun hangi kurumlardan oluştuğu - Baro ve STÖ temsiliyeti (E/H)
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nda cinsel şiddetle mücadele alanında öneriler geliştirip geliştirmediği (E/H)
- Kurul ve komisyonların kararlarının erişilebilirliği (toplantılar duyurulup duyurulmadığı, toplantı çıktılarının paylaşılması). (E/H)
- KYŞM İl Eylem Planı'nın toplumsal cinsiyet analizi temelinde cinsel şiddetle mücadele ile ilgili faaliyetler içermesi (E/H)
- Valilik bünyesinde Kadın Erkek Eşitlik Birimi kurulup kurulmadığı (E/H)
- (Kolluk) cinsel şiddet vakalarına müdahale edebilecek donanımda eğitimli personelin çalıştığı cinsel şiddetle mücadele birimleri (E/H)
- (Kolluk) Cinsel şiddet vakalarında kullanılacak delil kiti (E/H)
- (Kolluk) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz kalmış kişilerin başvuru oranı- yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre (%)
- İstanbul Sözleşmesi dahilinde kolluk bünyesinde cinsel şiddetle mücadele üzerine ayrıştırılmış bir veri toplama, izleme ve bilgi paylaşım sistemi kurulup kurulmadığı (E/H)
- İçişleri Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışanların (kolluk kuvvetleri başta olmak üzere) cinsel şiddetle mücadele özelinde eğitim alıp almaması (E/H)
- İl Emniyet Müdürlüğü Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı Kadın Çocuk Kısım Amirliği kuruluşlarında doğrudan şiddetle mücadele alanında hizmet veren personele yönelik travma altındaki çocuklarla çalışma konusunda eğitim materyallerinin geliştirilip geliştirilmediği (E/H)
- 155-156 ve 157 hatlarının erişilebilirliği (E/H)
- (İl Göç) Mültecilere yönelik cinsel şiddetle mücadeleye yönelik ihtisaslaşmış destek programları (E/H)

<p>Adalet Bakanlığı Cumhuriyet Başsavcılığı Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Büroları Aile Mahkemeleri Adli Tıp Kurumu Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı/Müdürlükleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sadece cinsel suçlara bakan savcılık birimleri (E/H) - Cinsel şiddet vakaları ile ilgili eksiksiz bir soruşturmanın, bağımsız tıp uzmanlarınca yapılacak psikolojik muayeneyi de içerip içermediği (E/H) - Son 5 yılda Cumhuriyet Savcılıklarına bildirilen adolesan gebelik sayısı (sayı) - (Denetimli Serbestlik Müdürlüğü) Faillere yönelik olarak yürütülen eğitimlerin sayısı ve içeriği (sayı & nitel veri) - Aile İçi Şiddet Suçları Bürosu sayısı ve etkin faaliyetlerinin durumu (sayı & nitel veri) - Adli tıp raporu alma süreçleri (nitel veri) Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nca kurulmuş "Mağdur Destek Hizmetleri Bürosu" tarafından hayatta kalanlara yönelik psiko-sosyal destek programları (E/H) - Çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evliliklerin engellenmesi amacıyla aile mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı, meslek elemanları ve katiplere yönelik eğitim-çalıştaylar (E/H) - İnfaz yasası uygulamalarında şiddete maruz bırakılan kişiler ile ilgili bir çalışma yapılıp yapılmadığı, acil eylem planı (E/H) - Failler ilgili olarak mahkemeler ilgili kurumlardan sosyal inceleme raporu talep etti mi? (E/H)
--	---

<p>Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Aile Sağlığı Merkezleri (ASM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM), Ruh Sağlığı Programları Şubesi Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği'ne bağlı hastaneler Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cinsel şiddet kriz merkezi (var /yok) - Minimum tecavüz kriz merkezi (E/H) - Kamu hastanelerinde cinsel şiddete maruz bırakılanlara hizmet veren, 7/24 çalışan ve konu üzerine özel eğitim almış sağlık personelinin çalıştığı özel birim çalışması (E/H) - Sağlık Bakanlığı personelinin toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsel şiddet, hayatta kalanlarla ve failerle görüşme yöntemleri konularında düzenli eğitim alması (E/H, eğitim içeriği) - 112 acil sağlık hizmetlerinde ve ilgili hastanelerde (kamu, özel, üniversite) delil koruma ve raporlama setleri (E/H)
---	---

<p>İBB</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum kadın danışma merkezi (E/H) - Minimum sığınak sayısı ve kapsayıcılığı (E/H) - Web sitelerinde cinsel şiddet sonrası destekle ilgili bilgiye yer veren ve bunu sunan Belediye sayısı (sayı) - Strateji planlarında cinsel şiddetle mücadele konusunda faaliyet içeren Belediye sayısı (sayı, faaliyetin içeriği) - Cinsel şiddet özelinde hizmet veren/ birim açan belediye sayısı (sayı) - Hizmet içi eğitimlerde cinsel şiddet özelinde programlar (var/yok) - Strateji planlarında bu konuda bütçe ayrılıp ayrılmadığı (E/H) - Cinsel şiddet özelinde kampanya - organizasyon (E/H) - Cinsel tacizle mücadele bağlamında sokak aydınlatmaların yapılıp yapılmadığı (E/H)
<p>İstanbul BAROSU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cinsel şiddetle mücadele konusunda politika (var/yok) - Avukatlara verilen eğitimlerde cinsel şiddet özelinde eğitimler/çalıştaylar (E/H, içerik) - Son 12 ayda adli yardım bürolarına cinsel şiddet özelinde başvuru oranı (%o) - Baro KHM telefon hatlarında bilgilendirme yapılıp yapılmadığı, bu hattın erişilebilirliği, dil desteği vb. (E/H)

Ek 2 - Yarı Yapılandırılmış Telefon Görüşme Formu

Merhaba, ben sizi Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nden arıyorum. Sizinle daha önce bir başvurunuz üzerinden görüşmüştük. Derneğimiz cinsel şiddetten hayatta kalanların yönlendirildikleri kurumlara ilişkin bir değerlendirme yapmaktadır. Bunun için sizin çok vaktinizi almayacağım ancak müsaitseniz birkaç soruya cevap vermeniz mümkün müdür? Müsait değilse ne zaman arayabiliriz?

- Derneği aradıktan sonra hangi kuruma yönlendirildiniz? Mesela baro olabilir, ŞÖNİM olabilir, adli yardım bürosu olabilir.
- Bu yönlendirilme sonrası kuruma kolayca ulaşabildiniz mi? Ulaşamadıysanız nedenlerini kısaca açıklar mısınız?
- Kurumun fiziki şartları nasıldı sizce? Yani engelli biri de oraya kolayca ulaşabilir mi?
- Ulaştıktan sonra kurumdaki kişiler size nasıl davrandı?
- Derneği aramak sizi nasıl hissettirdi? Paylaşmak ister misiniz?

Vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Bu çalışma ile kurumların eksikliklerini saptamaya çalışıyoruz. Yine herhangi bir cinsel şiddet başvurunuzda burada olduğumuzu hatırlatmak ister, iyi günler dileriz.

Ek 3 - Yarı Yapılandırılmış Telefon Görüşme Formu

Merhaba,

Derneğimize daha önce yaptığınız başvuru sonucu bizden talep ettiğiniz desteğe ulaşip ulaşmadığınızı, aldığınız hizmetin niteliğini ölçmek için anket çalışmamıza katılmanızı rica ediyoruz.

Bu ankette kimlik bilgileriniz istenmeyecek ve verdiğiniz cevaplar gizli tutulacak; üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Cevaplar çalışmanın amacı çerçevesinde analiz edilecek ve raporlaştırılacaktır.

“Cinsel Şiddetle Mücadele: Hayatta Kalanların Deneyimleri ve Destek Birimleri” izleme çalışması Cinsel Şiddetle Mücadele Derneğine (CŞMD) başvuranların deneyimleri üzerinden yönlendirildikleri kurumları değerlendirmeyi amaçlar.

Hedefimiz, başvuru sahiplerinin destek birimlerine daha fazla erişmelerini ve haklarından daha fazla faydalanmalarını sağlamaktır. Ne kadar çok bilgi verirseniz çalışmamız o kadar faydalı olur. Bu nedenle anketi tam olarak doldurmanız bizim için önemli; ancak boş bırakmak istediğiniz soruları geçebilirsiniz.

Bu formda yaşadığınız şiddet sonrası talep ettiğiniz desteklere dair sorularla karşılaşacaksınız. Soruların üzerinizde çeşitli etkileri olabilir veya size yaşadığınız şiddeti hatırlatabilir. Böyle bir durumla karşılaşırsanız, lütfen kendinizi dinleyin. Size neyin iyi geleceğini en iyi siz bilirsiniz. Soruları cevaplamaya ara verebilirsiniz; bir kısmına veya tamamına cevap vermekten vazgeçebilir, anketi sonlandırabilirsiniz. Bu çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederiz.

Anketimiz ortalama 8 dakika sürmektedir.

1- ÇŞMD'ye yaptığınız başvuru sonrasında aşağıdaki kurumlardan hangisine yönlendirildiniz?
(Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- ŞÖNİM
- Adliye
- Barolar
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Kadın ve LGBTİ+ örgütleri
- Belediyelerin Danışma Merkezleri
- Hastane/Sağlık Kuruluşu
- Karakol
- Jandarma
- Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM)
- Sosyal Hizmet Merkezleri
- ALO 183
- CİMER

Diğer:

2. Yönlendirildiğiniz yere (birime, kuruma) ulaştınız mı?

- Evet, ilk aramamda ulaştım
- Evet, ancak ulaşmakta zorlandım.
- Denedim ama ulaşamadım.
- Hayır, vazgeçtim, aramadım.
- Hayır, yönlendirilmedim
- Diğer:

3. Yönlendirildiğiniz kurumda ihtiyacınız olan desteğe ulaştınız mı?

- Evet
- Hayır

4. Başvurduğunuz kurumda ihtiyaçlarınızın yeteri kadar karşılandığını düşünüyor musunuz?

- Evet, yeterliydi.
- Tam yeterli olduğunu söylemem.
- Hayır, yeterli değildi.
- Diğer:

5. Yönlendirildiğiniz kurumun ulaşılabilirliğini nasıl tanımlarsınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)

- Kuruma kolaylıkla telefon ve mail yoluyla ulaşabildim.
- Kurumda birden fazla birime yönlendirildim, ilgili yere ulaşmam zor oldu.
- Kurumu aradım ancak mesai saatlerinde cevap alamadım.
- Kurumun web sitesi engelli erişimine uygundu.
- Kurumun internette bulunan adres bilgileri güncel değildi.

6. Yönlendirildiğiniz kurumun fiziki olarak şartlarını nasıl tanımlarsınız? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Kurum kolay ulaşılabilir bir yerdeydi.
- Kuruma ulaşmam güç oldu. (Merkezi bir yerde değildi toplu taşımaya uzaktı)
- Görüşme yapılan odanın fiziki şartları uygundu, kendimi rahat hissettim.
- Görüşme yapılan odanın fiziki şartları uygun değildi. (Yeterli oturacak alan mevcut değildi, gürültülüydü v.b.)
- Görüşme için özel bir alan ayrılmamıştı.
- Kurum binasında asansör yoktu.
- Kurum engelli erişimine uygundu. (Uzman personel vardı, ihtiyacımı karşılamama yardımcı olundu v.b.)
- Kurumun fiziki şartları engelli erişimine uygundu. (Tabela vardı, rampa vardı, tabelalar görme engelliler için uygundu)
- Kurumun fiziki şartları engelli erişimine uygun değildi.
- Kurum içinde iletişime yardımcı olacak işaret dili çevirmeni yoktu.
- Kurum içinde beni yönlendirecek ve bana asistanlık desteği sağlayacak bir personel yoktu.
- Kurum binasında yönlendirildiğim birimi kolayca bulabildim.
- Kurum binasında yönlendirildiğim birimi kolayca bulamadım.
- Covid 19 tedbirleri nedeniyle kurum kapalıydı
- Diğer:

7. Yönlendirildiğiniz kurumun yaklaşımı nasıl tanımlarsınız? Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.

- Yargılanmadan ihtiyacım olan desteğe ulaştım. (Başvurduğum kurumda yargılanmadığımı hissettim.)
- Kurum talebimi karşılamadı.
- Sorunumu çözmeye yönelikti.
- Kurum çalışanları engelli bireylerle nasıl iletişim kuracaklarını bilmiyordu. (İşaret dili bilen personel eksikliği, görme engelli kişilere yetersiz görsel betimleme vb.)
- Kurum çalışanları ilgiliydi.
- Kuruma ulaştığımda kurumun görevi olan sevk işlemi gerçekleştirilmedi.
- Talebim net olarak karşılandı.
- Kurum çalışanlarının bilgisi yetersizdi.
- Kurum çalışanlarının bilgisi yeterliydi.
- Kurum çalışanları ilgisizdi.
- Kurum çalışanlarının tavrı yargılayıcıydı
- Çok fazla yere yönlendirildim, süreç çok uzadı.

Kurumda ayrımcılığa uğradım.

- Evet
- Hayır

Kurumda aşağıda listelenen hangi ayrımcılık biçimlerine maruz bırakıldığınızı düşünüyorsunuz?

- Diğer ise lütfen belirtiniz.
- Cinsiyet kimliği
- Cinsel yönelim
- Engellilik
- Etnisite
- İnanç
- Yaşam tarzı
- Meslek
- Diğer:

Yönlendirildiğiniz kurumları değerlendirdiğiniz için teşekkür ederiz.

Bu bölüm Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği (CŞMD) hakkında geri bildirimlerinizi değerlendirmek amacı ile oluşturulmuştur.

8. CŞMD'ye yapmış olduğunuz başvurunun sizi güçlendirdiğini düşünüyor musunuz?

- Evet
- Hayır

Hayır ise nedenini bizimle paylaşır mısınız?

Neden güçlendirmede? .....

Evet ise hangi açılardan güçlendirdiğini düşünüyorsunuz?

Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz. (Bu soruyu 1-5 arası değerlendirmenizi rica ediyoruz. 1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)

- Kendimi daha güçlü hissediyorum/ güçlendiğimi düşünüyorum. (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)
- Haklarım hakkında bilgi sahibi oldum. (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)
- Kendimi yalnız hissetmedim. (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.) * Kendinizi yalnız hissettiyseniz 1, hissetmediyseniz 5 puan arasında derecelendirebilirsiniz.
- Destek mekanizmaları hakkında bilgi sahibi oldum.(1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)
- İhtiyaç duyduğum desteğe ulaşabildim (hukuki, psikolojik vb). (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)
- Yargılanmadan kendimi ifade edebildim. (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)
- Şiddetin benim hatam olmadığını fark ettim. (1 en az puanı 5 en fazla puanı ifade eder.)

Bu bölüm ise kendi destek sisteminizi değerlendirmeniz amacını taşımaktadır.

Yaşadığınız şiddeti yakın çevrenizle paylaştınız mı? Bir yakınınıza anlattınız mı?

- Evet, anlattım.
- Benim rızam dışında paylaşıldı.
- Anlatmak zorunda bırakıldım.
- Hayır, anlatmayı düşündüm ama vazgeçtim.
- Hayır, anlatmayı düşünmedim.
- Hayır, anlatabileceğim biri yoktu.
- Hayır, iletişim kurabileceğim (örneğin işaret dili bilen) biri yoktu.
- Diğer:

Anketimize ve bu çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederiz. Eklemek istediğiniz başka bir şey var mı? .....

Ek 4 - Bilgi Edinme Başvuruları

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI'NA

Kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi, mağdurun korunması amacıyla hazırlanmış olan Kadına Yönelik Şiddetin ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi²⁴) ve Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi (CEDAW) sözleşmelerinde hem devletin sorumlulukları hem de bu sorumlulukları yerine getiren ülke içinde mevcut kurumlarla iş birliği yapılması gerekliliği vurgulanmıştır. İşbirliği içerisinde hem kurumların kendi içlerinde tuttıkları veriler hem de kurumun meslek örgütünün eğitilmesi mevcuttur. Bu işbirliğinin bir tarafı, kadının insan hakları ihlallerinin saptanmasının yanında adı geçen sözleşmelerden CEDAW Komitesinin 28 sayılı genel tavsiye kararının 28. maddesinde "İlgili cinsiyete göre ayrıştırılmış verileri toplayacak, etkin bir izleme imkânı sağlayacak, sürekli olarak gelişip evrimleşmesini kolaylaştıracak ve mevcut tedbirlerin yenilenip değiştirilmesine ve uygun düşebilecek yeni tedbirlerin tespit edilmesine izin verecek mekanizmaların ortaya konulmasına da olanak sağlamalıdır." denmiş, devamla İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendinde "Bu Sözleşme kapsamında kalan her türlü şiddet olayıyla ilgili birleştirilmiş istatistiksel veriyi düzenli aralıklarla toplayacaklardır" denilerek ayrıştırılmış veri tutulmasına vurgu yapılmıştır. Buradan hareketle;

- 1) CMK ve Adli yardım dahilinde yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileriniz bulunuyor mu?
- 2) Son 12 ay içerisinde CMK sisteminizce cinsel şiddet vakalarına yapılan yönlendirmeleri karakol, savcılık v.b. ayrıştırarak bizimle paylaşır mısınız?
- 3) Yukarıda bahsedildiği gibi Baronuz bünyesinde yapılan CMK ve Adli Yardım yönlendirmeleri öncesinde cinsel şiddet alanında herhangi bir meslek içi eğitim alma zorunluluğu var mıdır?
  - a) Evet ise; baronuz bünyesinde cinsel şiddete özelleştirilmiş meslek içi eğitimler düzenleniyor mu?
  - b) Evet ise; son 12 ay içerisindeki bu eğitimlerin içeriği nedir? Eğitimler hangi kurumlar ve kimler tarafından verilmiştir?
  - c) Hususlarında baronuzdan ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

²⁴ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İSTANBUL

1) 5393 Belediye Kanunu Belediyenin görev ve sorumlulukları Madde 14 (a) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler. Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün hazırladığı Kadınlara Yönelik Şiddetle Mücadele: Destek Hizmetleri İçin Asgari Standartlar (2008) çalışmasına göre minimum danışma merkezi sayısı ise her 50.000 kadın nüfusa karşılık bir danışma merkezi olarak belirlenmiştir.

Buna göre İstanbul İli içerisinde :

- a) İstanbul'da belediyelere bağlı kaç adet kadın danışma merkezi vardır?
- b) İstanbul'da belediyelere bağlı kaç adet sığınak vardır?
- c) Sığınaklara başvuru ve kabul koşulları nedir? Yaş, engellilik, kalıtsal hastalık v.b. nedenlerle sığınaklara alınmayan kişiler var mı? Bu kişiler nerelere yönlendiriliyor?
- d) İstanbul'da kaç adet tecavüz kriz merkezi ve/veya cinsel şiddet sevk merkezi vardır?
- e) 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı dahilinde "Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Uygulanması Faaliyet 4.2" başlığında "İstanbul Sözleşmesi gereğince²⁵ cinsel şiddet mağdurları için özel hizmet modelleri oluşturulacak ve uygulamaya geçilecektir." denilmiştir. Buna göre, kurumunuzda ne gibi özel hizmet modelleri oluşturuldu ve hangi uygulamalar gerçekleştirildi?

İstanbul Sözleşmesi Madde 11 , CEDAW 28. Genel Tavsiye Kararı Madde 28 'e göre sığınaklar ve danışma merkezlerinde ayrıştırılmış veri tutma ve kayıt etme zorunluluğuna istinaden:

2) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile İstanbul ili içerisinde kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre kaç kişi başvurmuş ve başvuran kişilerin ayrıştırılmış verileri nedir?

Raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içeriyor mu?

3) Web sitelerinde cinsel şiddet sonrası destekle ilgili bilgiye yer veren ve bunu sunan kaç belediye yer almaktadır?

4) Strateji planlarında cinsel şiddetle mücadele konusunda faaliyet içeren belediye sayısı nedir ve faaliyetler nelerdir?

²⁵ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

5) Avrupa Konseyi'nin hazırladığı Minimum standartlar çalışmasında ev içi şiddet ve cinsel şiddet konularıyla ilgili hizmet sunan yardım hatlarının ülkelerin nüfus büyüklüklerine göre belirlenmesini tavsiye etmiş ve 7/24 ulaşılabilir ve şiddet başvurusu alan hatlar zorunlu tutulmuştur. Buna göre; "Kadına yönelik tüm şiddet türlerine yönelik bir veya ev içi şiddete yönelik bir ve cinsel şiddete yönelik bir yardım hattı açılmalıdır. Yardım hatlarının sayısı nüfus yoğunluğuyla orantılı olmalıdır. Küçük ülkelerde bir hat yeterli olabilir. Daha yoğun nüfuslu ülkelerde her bölgede en az bir hat olmalıdır."²⁶ denilmiştir. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde, 444 80 86 numarası üzerinden belediyenizin açtığı ve 7/24 hizmet verilmesini taahhüt ettiği "Kadına Destek Hattı"na:

- a) Son 12 ayda gelen cinsel şiddet özelinde ihbar ve şikayet sayısını paylaşır mısınız?
  - b) 7/24 erişmek mümkün müdür?
  - c) Hangi dillerde hizmet vermektedir?
  - d) Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği var mı?
  - e) Bu hat engelli bireyler için erişilebilir midir?
  - 6) Cinsel şiddet özelinde hizmet veren/ birim açan belediye sayısı nedir?
  - 7) Hizmet içi eğitimlerde cinsel şiddet özelinde programlar nelerdir?
  - 8) İstanbul Büyükşehir Belediyesinin strateji planında cinsel şiddet alanında çalışmalara ne kadar bütçe ayrıldı?
  - 9) Belediyenizde 5 yıl içerisinde cinsel şiddet alanında farkındalık yaratmak amacıyla düzenlenen programlar, kampanya ve etkinliklerin adları, sayısı nedir?
  - 10) Eğer ilişkili kampanyalar, etkinlikler ya da programlar yapıldıysa bu kampanya ve programlar için etki analizleri yapıldı mı? Bu programlarla kaç kişiye ulaşıldı?
  - 11) Son 12 ay içinde gelen cinsel şiddet bildirimleri neticesinde kadına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında alınacak tedbir ve uygulamalar bağlamında sokak aydınlatmaları, otobüs güzergahları durakları ve ringlerinin sadece ana caddeleri değil, ara sokakları da kapsayacak şekilde düzenlenmesi, özellikle akşam saatlerinde durak dışında da yolcuların indirilmesi uygulamaları gibi uygulamanız oldu mu?
- Oldu ise ilgili verileri paylaşır mısınız?
- Hususlarında belediyenizden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

²⁶ Kelly, Liz. (2008) Kadınlara Yönelik Şiddetle Mücadele: Destek Hizmetleri İçin Asgari Standartlar. Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü. s.37

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı

İSTANBUL

1) 2016-2020 tarihinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Eylem Planı Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadın Statüsü Genel Müdürlüğüne hazırlanmıştır. Buna göre;

" 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında şiddete uğrayan kişiler, doğrudan Cumhuriyet Savcılığına başvurabilmektedir. Bunun yanı sıra özellikle büyükşehirlerde savcılıklar bünyesinde "Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Büroları" kurulmaya başlanmıştır. Söz konusu büroların görevleri arasında; şiddete karşı işlenen suçların soruşturmalarını takip etmek ve sonuçlandırmak, 6284 sayılı Kanun kapsamında iş ve işlemleri gerçekleştirmek, koruyucu-önleyici tedbir kararlarının etkin bir şekilde uygulanmasını denetleyip, takip etmek yer almaktadır." denilmiştir.

- a) İstanbul ilinde sadece cinsel suçlara bakan savcılık birimleri var mı?
- b) Yukarıda değinildiği gibi kurulduğu taahhüt edilen Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarının güncel sayısı nedir?
- c) Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarının faaliyetlerini tanımlar mısınız?
- d) Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürolarında sadece Cinsel Şiddet özelinde son 12 ay içerisinde yürütülen soruşturma sayısı nedir?
- e) Cinsel Şiddet soruşturma dosyalarında adli tıp raporu alma süreçleri nelerdir?
- f) Cinsel şiddet vakaları ile ilgili eksiksiz bir soruşturmanın, bağımsız tıp uzmanlarınca yapılacak şiddete maruz bırakılana yönelik psikolojik muayeneyi de içeriyor mu?

2) CEDAW 33 nolu tavsiye kararı 23. bendinde; Adalet sisteminde kalıp yargıları uygulayan, pekiştiren ve sürekli kılan yalnızca hâkimler, sulh yargıçları ve yargıçlar değildir. Savcılar, kolluk yetkilileri ve diğer aktörler de kalıp yargılarının, bilhassa toplumsal cinsiyete dayalı şiddet vakalarında olmak üzere soruşturma ve yargılama süreçlerini etkilemesine, mağdur ve kurbanın iddialarını zayıflatmasına ve aynı anda şüphelilerin ileri sürdüğü savunmayı güçlendirmesine sıklıkla izin vermektedirler. Dolayısıyla kalıp yargılar, hem soruşturma hem de yargılama süreçlerine nüfuz ederek nihayetinde mahkeme kararını şekillendirmektedir. 29 (a): Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını ortadan kaldırmak ve toplumsal cinsiyet bakış açısını adalet sisteminin bütün alanlarına yerleştirmek üzere, adalet sisteminin bütün aktörleri ve hukuk öğrencileri için farkındalık ve kapasite artırıcı tedbirler dâhil olmak üzere tedbir alınması gerekmektedir. Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi) madde 5'te Çocuklarla temas halinde çalışan bireylerin işe alınması,

eğitilmesi ve farkındalığının artırılması konusunda çalışmalar yapılması öngörölmüştür. Bunun yanında 2016- 2020 yıllarında yürürlüğe konulan Kadına Yönelik şiddetle Mücadelede Ulusal Eylem Planı'nda savcılığınıza yönelik farkındalık artırma çalışmaları gerçekleştirildiği de belirtilmiştir.

a) Bahsedilen "kalıp yargıların" önlenmesi için toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsel şiddet konularında son 12 ayda bir eğitim programı gerçekleştirdiniz mi?

b) Bu eğitimin son 12 ayda yapılan kısmının içeriği nedir? Paylaşır mısınız?

c) Bu eğitimi hangi kişi ya da kurumlardan aldınız?

3) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin ve şiddet uygulayanların saptanması ve bu şiddete hayatta kalanların tekrar maruz bırakılmamaları ve böylece hayatta kalanın korunması, devletin destek sistemlerini izlemesi ve buna istinaden destek sistemini geliştirmek için çözüm önerileri sunabilmesi adına; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 15. maddesi (a) bendinde " Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak" hükmü ve Uluslararası Sözleřmelerde²⁷ de sınırları çizilen ayrıştırılmış veri tutma yükümlölüğüne istinaden;

a) Son 5 yılda Cumhuriyet Savcılıklarına bildirilen 18 yaş altı (adolesan) gebelik sayısı nedir?

b) İstanbul ilinde cinsel şiddete özgü kurulan savcılıklarda son 12 ayda yürütölen cinsel şiddet soruşturma dosyalarının sayısı nedir?

c) Yürütölen bu cinsel şiddet soruşturma dosyalarında ayrıştırılmış - yaş,cinsiyet vb.- veri tutuyor musunuz?

Yukarıdaki maddelerde belirtilen bu verileri paylaşır mısınız?

Hususlarında Başsavcılığınızdan ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel şiddetle Mücadele Derneği

²⁷ İstanbul Sözleşmesi* Madde 11 , CEDAW genel Tavsiye Kararı Madde 28

*İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlöktedir.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi

İSTANBUL

1) Toplumsal cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılanlara hizmet sunan profesyonellerin meslek içi eğitime tabi tutulmalarının, şiddetin önlenmesi ve tespit edilmesinin yanı sıra maruz bırakılanların ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve ikincil mağduriyetin önlenmesi bakımından da kilit önemde olduğu gerek Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla²⁸ gerekse de 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun (6284 Sayılı Kanun) 16. maddesinin 5. fıkrasında ve ayrıca bu kanuna dayanarak çıkarılan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 32. maddesinin (a) bendinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda Merkezinizde:

- a) ŞÖNİM/sığınaklar²⁹ başta olmak üzere AÇSHM çalışanlarına yönelik cinsel şiddet özelinde kapasite geliştirme çalışmaları, özel eğitim/atölye çalışması/çalıştay/grup çalışmaları var mı?
- b) Evet ise eğitim başlıkları nelerdir? En son gerçekleştirilen eğitimlerden birinin programını paylaşır mısınız?
- c) Hali hazırda merkezinizde çalışanlar arasında son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda eğitim alan çalışan var mı?
- d) Evet ise; bu eğitimler kimler tarafından verilmiştir. Bu eğitimleri alan kişilerin kaç tane birimde çalışmaktadır?

2) Merkezinizde kaç kişi çalışıyor?

3) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 2. bölümünde "Çalışanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlığı ile tanımlanan müdür, meslek elemanı, sosyal çalışmacı, psikolog, rehber öğretmen, sosyolog, hemşire-sağlık memuru, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, memur, çağrı destek personeli, polis irtibat görevlisi, iş ve meslek danışmanı, güvenlik personeli, şoför olarak tanımlanan tüm meslek uzmanları çalışıyor mu?

a) Hayır ise hangi meslek uzmanlarını çalıştırıyorsunuz ve sayısı nedir?

4) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 14, 35, 36, 39, 41 numaralı maddelerinde belirtilen yapılacak ilk işlemler (ilk görüşme formu doldurma, dosya açma, başvuru yapan kişilerin bilgilerini kaydetme, tıbbi müdahale, refakatçi verme, çocuklara yönelik yönlendirme), sosyal çalışmacı, psikolog, hemşire sağlık memuru, çağrı destek personeli bulundur-

²⁸ Bkz. Kadınlara Yönelik Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW Komitesi) 19 numaralı Genel Tavsiyesinin 24. maddesinin (b), (j) ve (k) bentleri, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)*'nin 15. maddesi, Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi)'nin 5. maddesi

²⁹ Sığınak: Sığınak tanımı ile iç mevzuat belgelerindeki konukevi vb. birimler kastedilmektedir.

*İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

mak gibi hangi hizmetler sağlanıyor? İlgili meslek uzmanının yokluğunda bu hizmetlerin sunulmasını sağlayacak kurumlar arası işbirliği protokolleri hakkında bilgi verir misiniz?

a) Psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmelerinin takibini yapıyor musunuz?

5) Danışanlar için geliştirdiğiniz sosyal hizmet modeli hakkında bilgi verir misiniz?

6) CEDAW 19 numaralı tavsiye kararı Madde 24 (r) (iv), 6384 Madde 15/ 3 Destek Hizmeti, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'te Madde 26, belirtilen önleyici tedbir kararları kapsamında:

a) Kurumunuz bünyesinde faillere yönelik herhangi bir program uygulanmakta mı?

b) Bugüne kadar bu programlardan yararlanan fail sayısı nedir?

c) Faillere yönelik programların içeriği, varsa program modülü, katılan diğer kurum ve/veya kuruluşlar hangileridir?

7) İstanbul Sözleşmesi³⁰ Madde 11 , CEDAW 28. Genel Tavsiye Kararı Madde 28, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik Madde 18'e göre belirtilen ayrıştırılmış veri tutma ve kayıt etme zorunluluğuna istinaden:

a) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileriniz hakkında bilgi verir misiniz?

b) Şu ana kadar a bendinde belirtilen özellikler ile kaç kişi başvurdu?

c) Raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

d) Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve erken yaşta zorla evlendirilmelere yönelik veri toplayacak şekilde düzenlenmiş mi?

8) İstanbul Sözleşmesi, Pekin Deklarasyonu, CEDAW ve tavsiye kararlarında taraf devletlerin sözleşmelerde belirtilen hususlarda - cinsel şiddette farkındalık, çocuk haklarının korunması, kadın sığınma evleri ve standartları gibi- politika oluşturmaları ve var olan sorunların çözümü için oluşturulan politikaların hayata geçirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna istinaden:

a) Flört şiddeti, dijital şiddet, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlilikler, iş yerinde şiddet konularında politikaları var mı?

b) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişiler için özel bir barınma birimi /sığınak var mı? (E/H)

c) Cinsel şiddetle mücadelede duyarlı barınma / sığınak politikası var mı?

d) Ayrımcılık karşıtı politikanız var mı?

9) İstanbul Sözleşmesi, CEDAW ve tavsiye kararlarında, ayrıca Pekin Deklarasyonu sığınma evlerinin desteklemenin yanı sıra, bunların maddi açıdan desteklenmeleri ve erişilebilir olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin her türlü ayrımcılıktan uzak şekilde ihtiyaç duydukları desteğin belirlenmesi ve bu desteğin sağlanması için destek sağlayan kurumların şiddete maruz bırakılan tarafından "erişilebilir" olmaları taraf devletlerce taahhüt edilmiştir. Buna istinaden:

³⁰ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

a) ŞÖNİM'in erişebilirliği;

1) Merkeziniz kentin her yerinden erişilebilir ve şiddete maruz bırakılanların toplu taşıma ile ulaşabileceği bir yerde mi?

2) Merkeziniz 7/24 hizmet sunuyor mu? Çalışma saatleri nedir?

3) Merkeziniz engelli erişilebilirlik sertifikasına sahip mi? Engelli bir birey merkezinize kolaylıkla ulaşabiliyor mu?

4) Merkezinizde ileri yetişkinler, seks işçileri, mülteciler ve sığınmacılar, LGBTİ+'lar ve Türkçe konuşamayanlar için özel düzenlemeler var mı?

4) Merkezinize başvuran kimliksizler ve ikametgahı bulunmayan kişilerin yerleşmeleri hangi koşullarda yapılmakta ?

6) Merkezinize kabul şartlarınız neler, bu şartlar doğrultusunda imzalatılan, doldurulan dokümanları bizimle paylaşabilir misiniz?

b) Hangi dillerde çevirmen desteği sağlanıyor? İşaret dilinde çevirmen desteği var mı?

10) Pekin Deklarasyonu madde 103, Stratejik Hedef D.1/1, CEDAW , İstanbul Sözleşmesi, Lanzarote Sözleşmesinde vurgulanan 6284 sayılı kanun Madde 8/6 ve ŞÖNİM Hakkında Yönetmelik 4. maddenin j bendi, 31.maddenin 4. fıkrası, 33. addenin e bendi, 44. maddenin b bendi ve 47. maddenin 1. ve 2. fıkrası kapsamında sivil toplum kuruluşları (STK) ile işbirliklerinden söz edilmektedir. Bunlara istinaden;

a) ŞÖNİM'E yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu? (E/H)

11) Türkiye'nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi Madde 7/3, 18/2 belirtilen STÖ işbirliği uyarınca

a) ŞÖNİM'lerin işbirliği içinde olduğu STÖ'lerin seçiminde hangi kriterler kullanılmaktadır? Bu kriterlere şeffaflık ilkesi gereği nereden ulaşılabilir?

b) İstanbul'da ŞÖNİM ile işbirliği içinde çalışan STÖ'ler hangileridir?

c) ŞÖNİM'ler yukarıda bahsedilen sözleşme maddesi gereği sözleşmeye taraf olan ülkeler, kendi ülkeleri içinde çalışan sivil toplum örgütleri (STÖ) ile koordineli çalışacaklarını, bu koordinasyonları ŞÖNİM'in sağlayacağını ve yapılan çalışmalarını raporlayacaklarını taahhüt etmişlerdir. Buna göre;

d) ŞÖNİM, STÖ'lerle koordineli yapılacak çalışmalarını güvence altına almak üzere nasıl bir sistem geliştirmiştir?

e) ŞÖNİM'in işbirliği protokolü imzaladığı STÖ sayısı ve bu STÖ'lerin isimleri nelerdir?

Hususlarında merkezinizden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İstanbul İl Müdürlüğü

1) Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi*) 25. maddesinde cinsel şiddete maruz bırakılanlara yönelik adli ve tıbbi muayenenin yapılması, travma desteği ve danışmanlık hizmetleri verilmesi için tecavüz kriz merkezleri ve/veya cinsel şiddet sevk merkezleri kurulmasının gerektiği düzenlenmiştir. Ayrıca Avrupa Konseyi'nin bu konudaki minimum standartlarına göre³¹ nüfusuyla orantılı olarak İstanbul ilinde 55 adet tecavüz kriz merkezi ve/veya cinsel saldırı danışma merkezi bulunmak zorundadır. Bu standartlara istinaden;

a) İstanbul'da kaç adet tecavüz kriz merkezi ve/veya cinsel şiddet sevk merkezi vardır?

b) 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı dahilinde "Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Uygulanması Faaliyet 4.2" başlığında "İstanbul Sözleşmesi gereğince cinsel şiddet mağdurları için özel hizmet modelleri oluşturulacak ve uygulamaya geçilecektir." denilmiştir. Buna göre, kurumunuzda ne gibi özel hizmet modelleri oluşturuldu ve hangi uygulamalar gerçekleştirildi?

2) Uluslararası sözleşmelere³² ve Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik madde 5, madde 7'de konukevlerinin açılması için bulundurulacak temsilciler, istenecek belgeler, başvuru koşullarını sağlayan ve açılış izni için kurumunuza başvuruda;

a) İstanbul ili içerisinde bulunan ŞÖNİM, Sosyal Hizmet Merkezleri, Sığınma Evi, İlk Adım Birimleri sayısı nedir?

b) İlgili birimlerde cinsel şiddete maruz bırakılanlara yönelik özelleşmiş ne gibi hizmetler veriliyor ve destekler sağlanıyor? (Cinsel şiddetten hayatta kalanlara yönelik, yardım hattı, müdafilik/avukatlık, destek, danışma ve öz yardım atölyeleri gibi destekler ya da cinsel saldırıdan hayatta kalanlara yönelik tek kapı hizmet sağlayan adli muayene, tıbbi hizmetler ve kriz müdahalesi-ne ek olarak, müdafilik, refakat ve kısa dönemli danışmanlık hizmeti sağlanması³³ gibi.)

3) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin ve şiddet uygulayanların saptanması ve bu şiddeten hayatta kalanların tekrar şiddete maruz bırakılmamaları ve böylece hayatta kalanın korunması, devletin destek sistemlerini izlemesi ve buna istinaden destek sistemini geliştirmek için çözüm önerileri sunulabilmesi adına; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un (6284 Sayılı Kanun) 15. maddesi (a) bendinde "Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak" gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde³⁴ de altı çizilen ayrıştırılmış veri tutma yükümlülüğüne istinaden;

³¹ Kaptanoğlu, İ.Y. (2018) , Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması, içinde Liz Kelly, "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre Türkiye'de Olması Gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması ; <http://www.ceidizleme.org/medya/dosya/105.pdf> , s.142

³² Bkz. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW) 28 Nolu tavsiye kararı madde 34.

*İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

³³ Kelly, Liz. (2008) Kadınlara Yönelik Şiddetle Mücadele: Destek Hizmetleri İçin Asgari Standartlar. Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü. s.13.

³⁴ İstanbul Sözleşmesi Madde 11 , CEDAW genel Tavsiye Kararı Madde 28

- a) Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri gibi bilgileri içeriyor mu?
- b) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileriniz ve oranları nelerdir?
- c) İl müdürlüğünüzün kurum içi raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?
- d) Evet ise son 12 ay içerisinde ŞÖNİM, Sosyal Hizmet Merkezleri, Sığınma Evi, İlk Adım Birimi cinsel şiddet başvurularının sayısı nedir?
- e) ŞÖNİM Yönetmeliğinin 6. maddesinin 3. bendine göre ŞÖNİM'ler fiziken herkes için erişilebilir olmalıdır. ŞÖNİM'leri herkes için fiziken erişilebilir hale getirmek için alınan önlemler ve uygulanan standartlar nelerdir?
- f) İlgili birimlerde psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmesi yapılıyor mu? Evet ise, bu yönlendirmelerin takibi yapılıyor mu?
- g) Tutulan verilerin gizliliğini sağlamak için nasıl bir sistem oluşturulmuş durumda? Başvurucuların adreslerinin ve kimlik bilgilerinin paylaşılmaması vb. sağlanıyor mu?
- 4) Avrupa Konseyi'nin hazırladığı Minimum standartlar çalışmasında ev içi şiddet ve cinsel şiddet konularıyla ilgili hizmet sunan yardım hatlarının ülkelerin nüfus büyüklüklerine göre belirlenmesini tavsiye etmiş ve 7/24 ulaşılabilir ve şiddet başvurusu alan hatlar zorunlu tutulmuştur. Buna göre; "Kadına yönelik tüm şiddet türlerine yönelik bir veya ev içi şiddete yönelik bir ve cinsel şiddete yönelik bir yardım hattı açılmalıdır. Yardım hatlarının sayısı nüfus yoğunluğuyla orantılı olmalıdır. Küçük ülkelerde bir hat yeterli olabilir. Daha yoğun nüfuslu ülkelerde her bölgede en az bir hat olmalıdır."³⁵ denilmiştir. Ayrıca şiddet önleme ve izleme merkezleri hakkında yönetmelik 7. maddesinin (f) bendinde, ALO 183 Çağrı Merkezi Hizmetleri 2014/05 sayılı Genelgesi ve uluslararası sözleşmelerde³⁶ ve destek hizmetleri için öngörülen asgari standartlara³⁷ istinaden;
- a) Cinsel şiddete maruz bırakılanlara yönelik özelleşmiş bir ulusal telefon hattı var mı?
- b) Alo 183'e son 12 ay içinde erişenlerin kaç cinsel şiddete maruz bırakılmıştı?
- c) Alo 183'e 7/24 erişmek mümkün müdür?
- d) Alo 183 hangi dillerde hizmet vermektedir?
- e) Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği var mı?
- f) Bu hat engelli bireyler için erişilebilir midir?
- 5) Anayasanın 10. maddesinde ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde³⁸ belirtildiği gibi herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Bu nedenle sunulan hizmetlerin hem

³⁵ Kelly, Liz. (2008) Kadınlara Yönelik Şiddetle Mücadele: Destek Hizmetleri İçin Asgari Standartlar. Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü. s.37

³⁶ Bkz. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW Komitesi) 28 Sayılı Genel tavsiye kararının 34. Maddesi, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) 'nin 24. maddesi ve Çocukların Cinsel Sömürü ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi)'nin 13. maddesi

³⁷ Kelly, Liz. a.g.e.

³⁸ Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 34, Pekin Deklarasyonu, Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW Komitesi) ve Komitenin tavsiye kararları

yararlanıcılar hem de çalışanlar bakımından ayrımcılık karşıtı ve fırsat eşitliğine dayalı politika- lar³⁹ ile desteklenmeleri gerekir. Buna göre;

a) Flört şiddeti, dijital şiddet, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlilikler, iş yerinde şiddet konularında politikanız var mı?

b) Cinsel şiddetle mücadeleye özel ve duyarlı barınma / sığınak politika belgeleriniz var mı?

c) İl müdürlüğünüze bağlı hizmet veren kurumlarınızda şiddet başvurusunda bulunan danışan- lar için bir sosyal hizmet modeli var mı?

d) Ayrımcılık karşıtı politikanız var mı?

e) Çocuk koruma politikanız var mı?

6) Toplumsal cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılanlara hizmet sunan profesyonellerin mes- lek içi eğitime tabi tutulmalarının, şiddetin önlenmesi ve tespit edilmesinin yanı sıra maruz bı- rakılanların ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve ikincil mağduriyetin önlenmesi bakımından da kilit önemde olduğu gerek Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla⁴⁰ gerekse de 6284 Sayılı Kanun'un 16. maddesinin 5. fıkrasında ve ayrıca bu kanuna dayanarak çıkarılan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 32. maddesinin a bendinde düzenlenmiş- tir. Bu kapsamda;

a) İl müdürlüğünüze bağlı ŞÖNİM, Sosyal Hizmet Merkezleri, Sığınma Evi ve İlk Adım Birimlerinde çalışan personelinizin sayısı ve meslek grupları nedir?

b) Müdürlüğünüze bağlı çalışanlar arasında son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda eğitim alan kaç çalışan bulunmaktadır?

c) Evet ise; bu eğitimlerin içeriği nedir? Örnek bir eğitim programı ve eğiticilerin arka plan bilgile- rini paylaşabilir misiniz?

d) Eğitimler kimler tarafından verilmiştir. Bu eğitimleri alan kişilerin kaçını hala aynı birimde çalış- maktadır?

Hususlarında Müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

³⁹ Kelly, Liz. a.g.e.

⁴⁰ Bkz. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW Komitesi) 19 numaralı Genel Tavsiyesinin 24. maddesinin (b), (j) ve (k) bentleri, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşme- si)'nin 15. maddesi, Çocukların Cinsel Sömürü Ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi)'nin 5. maddesi

Adli Destek ve Mağdur Hakları Dairesi Başkanlığı
ANKARA

İstanbul ili genelinde:

1) Türkiye taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve bu sözleşmeler dahilinde kendi ülkesi içerisinde çıkardığı uyum yasalarıyla adli sistemdeki öğelerin özellikle çocuklar konusunda hassasiyetle davranılacağını taahhüt etmiş ve bu düzenlemeleri yürürlüğe koymuştur. Bu düzenlemelerde özellikle çocuklar konusunda, çocuklarla adli sistem içerisinde temas edecek kurum ya da kişilerin çocuklarla iletişim, çocuğa bakış açısı vb. gibi eğitimlerle kapasitelerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Şöyle ki; CEDAW 33 nolu tavsiye kararı 23. bendinde; Adalet sisteminde kalıp yargıları uygulayan, pekiştiren ve sürekli kılan yalnızca hâkimler, sulh yargıçları ve yargıçlar değildir. Savcılar, kolluk yetkilileri ve diğer aktörler de kalıp yargılarının, bilhassa toplumsal cinsiyete dayalı şiddet vakalarında olmak üzere soruşturma ve yargılama süreçlerini etkilemesine, mağdur ve kurbanın iddialarını zayıflatmasına ve aynı anda şüphelilerin ileri sürdüğü savunmayı güçlendirmesine sıklıkla izin vermektedirler. Dolayısıyla kalıp yargılar, hem soruşturma hem de yargılama süreçlerine nüfuz ederek nihayetinde mahkeme kararını şekillendirmektedir. 29 (a) : Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını ortadan kaldırmak ve toplumsal cinsiyet bakış açısını adalet sisteminin bütün alanlarına yerleştirmek üzere, adalet sisteminin bütün aktörleri ve hukuk öğrencileri için farkındalık ve kapasite artırıcı tedbirler dâhil olmak üzere tedbir alınması gerekmektedir. Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi) madde 5'te Çocuklarla temas halinde çalışan bireylerin işe alınması, eğitilmesi ve farkındalığının artırılması konusunda çalışmalar yapılması öngörülmüştür. Bunun yanında 2016- 2020 yıllarında yürürlüğe konulan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Eylem Planı'nda savcılığımıza yönelik farkındalık artırma çalışmaları gerçekleştirildiği de belirtilmiştir. Buna istinaden;

a) Son beş yıl içerisinde çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evliliklerin engellenmesi konularında; aile mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı, meslek elemanları ve katiplere yönelik gerçekleştirilen çalıştaylar ve eğitimler nelerdir?

2) Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü, Mağdur Hakları Daire Başkanlığı'nca 21.01.2020 tarihinde AGO Uygulamaları / Farkındalık konusunda yayınlanan yönergeye göre; mağdurlara, suç sonrası destek olmak, rehberlik hizmeti sunmak, suç sonrası tekrarlanan mağduriyetler yaşanmasının önüne geçmek amacıyla kurulan Bakanlığınız tarafından, fail ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen kırılğan grup suç mağdurlarının ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamlarda alınması için 2017 yılında kurulmaya başlanan ve ülkemiz geneline yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği Adli Görüşme Odaları (AGO) uygu-

laması ile; öncelikle mağdur, tanık ve suça sürüklenen çocukların, cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları ile diğer kırılğan gruba mensup mağdurların korunmaları, adalete erişimlerinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Buna göre;

a) Daire başkanlığınıza bağlı kaç adet adli görüşme odası vardır?

b) Bu görüşme odaları İstanbul'da hangi adliyelerdedir?

c) Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nca kurulmuş "Mağdur Destek Hizmetleri Bürosu" tarafından hayatta kalanlara yönelik psiko-sosyal destek programları var mıdır?

3) 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin e bendinde "Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensuplarını ifade eder." denilmektedir. Buna göre;

a) Yukarıda anılan Adli Görüşme Odaları (AGO) ve Mağdur Hakları Dairesi'nde belirtilen meslek mensuplarından hangi ya da hangileri vardır?

b) Meslek mensuplarının cinsiyete göre dağılımını paylaşabilir misiniz?

c) Meslek mensuplarının son 12 ayda cinsel şiddet özelinde aldığı farkındalık eğitimi mevcut mudur?

d) Bu eğitimin içeriği nedir?

e) Meslek mensupları düzenli olarak insan hakları eğitimine tabi tutuluyor mu?

f) Meslek mensuplarına mesleklerini icra ederken karşılaştıkları vakalar nedeniyle yaşayabilecekleri ikincil mağduriyete dair düzenli süpervizyon desteği sağlanıyor mu?

Hususlarında Başkanlığınıza ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

T.C. İçişleri Bakanlığı
İstanbul İl Jandarma Alay Komutanlığı Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği

Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi⁴¹) taraf devletlere sözleşme kapsamındaki şiddet eylemlerine karşı müdahalede ikincil mağduriyete yol açmayacak, şiddete maruz bırakılanların insan haklarına saygılı, onların güçlenmelerine odaklanan bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini ortaya koyar. Bu çerçevede 15. maddede şiddete maruz bırakılanlarla çalışan personelin şiddet olaylarını önleme, ikincil mağduriyetin önlenmesi, şiddetin ve maruz bırakılanın ihtiyaçlarının tespiti gibi konularda eğitilmeleri gerektiği ortaya konulmuştur. 6284 sayılı kanun 3. Bölümü 16. Maddesi 2. bendine göre kurumlar arası koordinasyon sağlanmalı, kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür.

Buna göre;

1) Şiddetin önlenmesi için kurumlar arası işbirliğine yönelik; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı arasında, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Sunulan Hizmetlerde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesine, İşbirliği Yapılmasına ve Eşgüdümün Artırılmasına Dair Protokol 12 Nisan 2012 tarihinde imzalanmıştır.

a) Bu protokolde "Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Komutanlığında eğitim ve öğretim gören subay ve astsubay kursiyer ve öğrencilere, "İnsan Hakları" dersi kapsamında "Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele" konulu eğitim verilmektedir." denilmektedir. Bu eğitim programının içeriği nedir?

b) Son 12 ayda bu konuda kaç eğitim düzenlenmiştir?

c) Yine protokolde "Meslek içi eğitim kapsamında, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak, yılda 2 defa 1 hafta süreyle Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Komutanlığında "Çocuk Suçlarının ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kursu" verilmektedir." denilmektedir. Burada belirtilen periyotlarda eğitim düzenleniyor mu?

d) Düzenlenen eğitimin içeriği nedir? Paylaşır mısınız?

e) Yine protokolde "Kurs gören personel tarafından, İlçe Jandarma ve Jandarma Karakol Komutanlıklarında "Çocuk ve Kadın Suçlarını Önleme İşlem Astsubayı" olarak görevli personele, hizmet içi eğitim kapsamında her yıl atama döneminden sonra (3) gün süreyle eğitim verilmektedir." denilmektedir. Bahsedilen eğitim veriliyor mu?

f) Bu 3 gün süren eğitimin içeriği nedir?

g) Son 12 ayda 3 gün süren eğitim kaç personele uygulanmıştır?

⁴¹ İstanbul sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

h) Yine protokolde "Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Komutanlığında düzenlenen meslek içi eğitim, kurs ve programlara "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" ve "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele" konuları dâhil edilmiştir." denilmiştir. Eğitim programının içeriği nedir?

i) Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi'nde geçen 6284 sayılı Kanun kapsamında kolluk birimlerine gelen mağdura yönelik iş ve işlemler kişilerin kendilerini rahat hissedebilecekleri, fiziki koşullar olarak uygun ortamlarda bu alanda eğitim almış, tercihen kadın personel tarafından gerçekleştirilecektir denilmiştir. Kurumumuzda istihdam edilen , şiddete maruz bırakılan ile ilk teması sağlayan kadın personel sayınız kaç kişidir?

2) 6284 madde 15 (a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak ve İstanbul sözleşmesi Madde 11 , CEDAW genel 28. Tavsiye Kararı , madde 28'de belirtilen ayrıştırılmış veri tutma ve kayıt etme zorunluluğuna istinaden:

a) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile başvuruda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış veriniz var mı?

b) Evet ise oranları nedir?

c) Raporlama sistemi şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

d) Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içeriyor mu?

e) 6284 sayılı kanun Madde 8/6 ya istinaden yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu?

f) ALO 156 hattınıza son 12 ayda gelen cinsel şiddet özelinde ihbar ve şikayet sayısını paylaşır mısınız?

g) Alo 156'ya 7/24 erişmek mümkün müdür?

h) Alo 156 hangi dillerde hizmet vermektedir?

i) Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği var mı?

j) Bu hat engelli bireyler için erişilebilir midir?

3) Kurumunuza cinsel şiddetten hayatta kalan/şiddete maruz bırakılan bir birey başvurduğunda nerelere yönlendirme yapıyorsunuz?

Hususlarında Müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'ne

İSTANBUL

Türkiye'nin hâlâ tarafı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin⁴² 16. Maddesine göre "Taraflar özellikle cinsel suç işleyenlerin yeniden suç işlemelerini önlemeye yönelik eğitim programları oluşturulmasını veya desteklenmesini mümkün kılacak gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır" demektedir. İnfaz ve iyileştirme süreçlerinin düzenlendiği 5402 Sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu uyarınca ve ayrıca 6284 sayılı kanun 3. Bölüm Ek - 81 3 (a), (b), (c) ve (c)1/2/3'e istinaden, Şiddet uygulayana verilecek Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılması, alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olması gibi destek hizmetleri gereğince;

a) Müdürlüğünüzce faillere yönelik olarak yürütülen eğitimlerin ve düzenlenen rehabilitasyon etkinliklerinin sayısı nedir?

b) Yürütülen eğitimlerin ve diğer faaliyetlerin başlıklarını ve uygulanma ve tekrarlanma sıklıklarını paylaşır mısınız?

Bu eğitimlerin içeriği ve süresi hakkında bilgi verir misiniz? Örnek bir eğitim programı paylaşır mısınız?

c) Bu eğitimler sonrasında faillerin güncel durumlarına ilişkin nasıl bir izleme ve değerlendirme çalışması yapılıyor?

d) Bahsedilen çalışmaları yürüten personelin arka planına ilişkin standartlar nelerdir?

f) Koruma Kurulları ve Mağdur Destek Hizmetlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü bünyesinde suç mağduru kişilere yönelik psikolojik destek vb. destekler sunuluyor mu? İçerikleri hakkında bilgi verir misiniz?

g) Müdürlüğünüze yönlendirilen suç faili kişiler hakkında mahkemeler sosyal inceleme raporu talep ediyor mu?

h) Faillerin alması gereken rehabilitasyonu ile ilgili 6284 sayılı kanunun EK - 81 madde 3'ünde geçen eğitimleri alıp almadığı veya rehabilite programlarına katılıp katılmadığı ile ilgili elinizde bulunan veriler nelerdir?

2) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin ve şiddet uygulayanların saptanması ve hayatta kalanların tekrar şiddete maruz bırakılmamaları ve böylece hayatta kalanın korunması, devletin destek sistemlerinin izlemesi ve böylece eksikliklerin tespit edilerek giderilmesi adına; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 15. maddesi (a) bendinde yer alan "Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve

⁴² İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak" yükümlülüğü ve uluslararası sözleşmelerde⁴³ de sınırları çizilen ayrıştırılmış veri tutma yükümlülüğüne istinaden;

a) İstanbul ilinde son 12 ayda müdürlüğünüze yönlendirilen cinsel şiddet dosyalarının sayısı nedir?

b) Yürütülen bu cinsel şiddet soruşturma dosyalarında yaş, cinsiyet, engellilik, mültecilik durumu vb. kriterler uyarınca ayrıştırılmış verileri paylaşıyor musunuz?

Hususlarında Müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

⁴³ İstanbul sözleşmesi Madde 11 , CEDAW genel Tavsiye Kararı Madde 28

T.C. İçişleri Bakanlığı
İstanbul İl Emniyet Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü

İSTANBUL

Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesinin (İstanbul Sözleşmesi⁴⁴) taraf devletlere sözleşme kapsamındaki şiddet eylemlerine karşı müdahalede ikincil mağduriyetlere yol açmayacak, şiddete maruz bırakılanların insan haklarına saygılı, onların güçlenmelerine odaklanan bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini ortaya koyar. Bu çerçevede 15. maddede şiddete maruz bırakılanlarla çalışan personelin şiddet olaylarını önleme, ikincil mağduriyetin önlenmesi, şiddetin ve maruz bırakılanın ihtiyaçlarının tespiti gibi konularda eğitilmeleri gerektiği ortaya konulmuştur.

1) İstanbul Valiliğinin 11.09.2020 tarihli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesinde koluğa şiddet nedeniyle başvuranların işlemlerinin kendilerini rahat hissedebilecekleri fiziksel koşullarda ve tercihen kadın personel tarafından yapılması gerektiği düzenlenmiştir. Buna göre;

a) Müdürlüğünüzde kadına yönelik şiddette farkındalık eğitimi almış kaç kadın personel istihdam edilmektedir?

b) Son 12 ay içerisinde toplamda kaç personele yukarıda anılan konularda eğitim düzenlenmiştir?

c) Müdürlüğünüze bağlı çalışanlar arasında son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda eğitim alan çalışan var mı?

d) Evet ise; bu eğitimler kimler tarafından verilmiştir. Bu eğitimleri alan kişilerin kaç hâlâ aynı birimde çalışmaktadır?

e) Bahsedilen hususlar dışında özellikle kadınların ve kız çocuklarının insan haklarına dair son 12 ayda kurumunuzda ne gibi eğitimler düzenlenmiştir? İçeriğini paylaşır mısınız?

2) 6284 sayılı kanun madde 15 (a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak ve İstanbul Sözleşmesi Madde 11 , CEDAW genel Tavsiye Kararı 28, madde 28'de belirtilen ayrıştırılmış veri tutma ve kayıt etme zorunluluğuna istinaden:

a) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile başvuruda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik statülerine göre ayrıştırılmış verileriniz ve oranları nelerdir?

b) Şube müdürlüğünüzün kurum içi raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

c) Evet ise son 12 ay içerisinde cinsel şiddet başvurularının sayısı nedir?

d) Son 12 ay içerisinde nerelere kaç kişiyi yönlendirdiniz? Bu yönlendirmelerin takibi hangi mekanizmayla sağlanıyor?

⁴⁴ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

d) Kaç koruma tedbir kararı aldınız?

e) 6284 sayılı kanun Madde 8/6 ya istinaden yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu?

3) Son yıllarda giderek artan kadına şiddet olaylarının önüne geçebilmek ve kadınlara yardım edebilmek amacıyla geliştirilen Kadın Acil Destek İhbar Sistemi (KADES) uygulamasını 2018 yılında 51.361 kişinin kullandığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede;

a) KADES uygulamanıza son 12 ayda gelen ihbarların ve şikayetlerin sayısını paylaşır mısınız?

b) KADES uygulamasına 7/24 erişmek mümkün müdür?

c) Akıllı telefonu olmayanlar KADES uygulamasına nasıl erişebilir?

d) Bu uygulama sadece kadınlara mı hizmet veriyor? Cinsel şiddete maruz bırakılan diğer bireylere yönelik ne gibi hizmetler veriliyor?

e) KADES uygulaması hangi dillerde hizmet vermektedir?

f) Bu uygulama engelli bireyler için erişilebilir midir?

g) KADES uygulamasına başvuranların kaçını cinsel şiddete maruz bırakılmıştı?

h) Son 12 ay içinde, KADES uygulamasını kullanarak cinsel şiddete nedeni ile başvuruda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileriniz ve oranları nelerdir?

Hususlarında Müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

T.C. İstanbul Valiliğine

İSTANBUL

11 Eylül 2020 tarihinde T.C. İstanbul Valiliği tarafından Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Genelgesi yayınlanmıştır. Bu genelgede kadına yönelik şiddetle mücadele çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımı ve toplumun tüm kesimlerinin ortak ve kararlı mücadelesini gerektirir denilerek yapılacak çalışmaların, disiplinlerarası bir yaklaşımla yürütülmesi ve ilgili tüm tarafların önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde yer almasına vurgu yapılmıştır. Bilindiği üzere iç hukukumuzda şiddetle mücadeleye ilişkin standartlar 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 6284 sayılı Kanuna İlişkin Uygulanma Yönetmeliği ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir. Bu düzenlemeler de pek çok maddesiyle şiddetin önlenmesi ve mağdurun/hayatta kalanın korunması hususunda kurumlar arası koordinasyona ve bütüncül yaklaşıma referans vermektedir. Genelge kapsamına alınan, koordinasyonu ve izleme çalışması yapılacak kurumlara ilişkin olarak;

1) Genelgenin Mülki amirlerce adlı başlığın (f) bendinde: "İl düzeyinde kadına yönelik şiddetin önlenmesinde toplumsal farkındalık ve birlikte mücadelenin sağlanması amacıyla bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarına ağırlık verilecektir." denilmektedir, buna istinaden son 12 ayda kamuya yönelik olarak ne gibi bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yapıldı?

a) Genelge başlıklarında; Kolluk kuvvetlerince (a), (b), (n); Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne (a), (j); İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nce (c) Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne (c) bendi , İl Göç İdaresi Müdürlüğüne (c), İl Nüfus Vatandaşlık Müdürlüğüne (d), İl Müftülüğü'nce (c), İstanbul Baro Başkanlığınca (c) bentlerinde "eğitim almış" kurum personeline atıf yapılmakta ve adı anılan kurumlarca personellerine yönelik kadına yönelik şiddetle ilgili düzenli olarak eğitim çalışmalarının gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Son 12 ay içerisinde kaç tane hizmet içi eğitim yapılmıştır?

b) Bu eğitimler hangi kurumlarda gerçekleştirilmiştir?

c) Bu hizmet içi eğitimlerin içeriklerini gösterir eğitim programı nedir?

d) Eğiticilerin seçiminde hangi kriterler uygulanmaktadır?

e) Bu hizmet içi eğitimlerin içerikleri yine aynı genelgede belirtilen ve Üniversiteler ile Kadın Çalışmalarına İlişkin Araştırma ve Uygulama Merkezlerince başlığı altındaki c bendinde belirtildiği üzere akademisyenlerin katılımıyla gerçekleştiriliyor mu?

2) Sayın İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'nın basın bülteninde yer alan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planımız üç yıldır uygulanıyor. 112, 155 ve 156 Acil Çağrı Merkezlerimiz ile Alo 183 Sosyal Destek Hattı, 7/24 hizmet veriyor." cümlesinde istinaden;

a) İl eylem planı kamu ile hangi kanal aracılığıyla paylaşılmıştır? Yanıtınıza il eylem planını ekler misiniz?

b) Ülkemizde farklı acil yardım çağrılarını için kullanılan 7 kuruma ait acil çağrı numaraları (İtfaiye: 110, Jandarma: 156, Polis: 155, Sağlık: 112, Orman: 177, Sahil Güvenlik: 158, AFAD: 122) tek numara (112) altında toplanmıştır. Son 12 ayda 112 acil hattına gelen cinsel şiddet ihbarlarının ve şikayetlerinin sayısını paylaşır mısınız?

c) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile başvuruda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre ayrıştırılmış verileri oransal ve sayısal olarak nedir?

d) Raporlama sistemi şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

e) Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içeriyor mu?

f) 6284 sayılı kanun madde 8/6 ya istinaden yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu?

g) 112 Acil Hattına 7/24 erişmek mümkün müdür?

h) 112 Acil Hattı hangi dillerde hizmet vermektedir?

i) Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği var mı?

j) Bu hat engelli bireyler için erişilebilir midir?

4) İlgili Genelge'de yukarıda belirtildiği gibi hem disiplinler arası bir çalışma teşvik edilmiş hem de yapılacak çalışmaların belirtilen kurumların birbiriyle ve kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif rol oynayan aktörlerle - örneğin sivil toplum kuruluşları- koordineli çalışılmasının kadına yönelik şiddeti önlemekte önemli bir adım olacağına vurgu yapılmıştır. Genelgenin kanunni dayanaklarından birini oluşturan 6284 sayılı kanunun 3. bölümünde merkezlerin kurulması başlığı altında yer alan kurumlar arası koordinasyon ve eğitim adlı 16. maddede belirtildiği üzere;

a) Son 12 ay içerisinde kaç adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon toplantısı yapıldı?

b) Genelgenin mülki amirlerce (c) bendinde belirtildiği gibi katılan üst yöneticiler kimlerdir ve bu yöneticilerin pozisyonları nedir?

c) Mülki amirler (d) bendinde "düzenli izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanacaktır" denilerek izleme ve değerlendirme çalışması yapılacağı taahhüdünde bulunulmuştur. Bu izleme ve değerlendirme ne şekilde yapılmaktadır? İzleme - değerlendirme çalışması çıktıları tarafımızla paylaşabilir misiniz?

d) Mülki amirler (e) bendinde belirtilen "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme, Değerlendirme Komisyonlarının" etkinliğinin ilçe düzeyinde sağlanması için kaymakamlar başkanlığında ilgili kurum amirlerinin katılımının gerçekleşeceği taahhüdünde bulunulmuştur. İlgili kurum amirlerinden hangi kurum amirleri toplantıya katılmıştır?

e) Yukarıda sayılan ve yapılacağı taahhüt edilen toplantılarda "cinsel şiddet" konusuna ilişkin ne gibi kararlar alınmıştır?

5) Hukukumuzda hakim ve ilgili Genelge'de de altı çizilen "çocuğun üstün yararı" ilkesi gereğince, çocuklarla ilgili konularda da disiplinlerarası çalışmanın ve kurumların çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesine dair koordinasyon ve işbirliklerinin önemine vurgu yapılmıştır. Buna göre;

- Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurulu kuruluş esasları nelerdir?
- Kurulan Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurullarının toplanma esasları-hangi sıklıkla, nerede, kimlerin katılımı ile yapıldığı- nelerdir?
- Son 12 ay içerisinde kaç toplantı yapıldı?
- Yapılan toplantılara kimler katılmıştır?
- Yapılan toplantıların çıktılarını bizimle paylaşabilir misiniz?

6) İçişleri Bakanlığı'nın Kadınların ve Kız Çocuklarının İnsan Hakları adlı 19/02/2010 tarihli genelgesinde, yerel Eşitlik Eylem Planları, yerel seviyede kadın erkek eşitliğini gerçekleştirmeyi, bunun için de toplumsal cinsiyet yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeyi ve uygulamaların sürdürülebilirliğini amaçlamaktadır. Yerel Eşitlik Eylem Planları, İl Özel İdaresi ve Belediye Stratejik Planlarına da yerleştirilmiştir. Pilot illerde stratejik planların hazırlanmasında kadın kuruluşlarının görüşlerine başvurulmuş, kadın ve kız çocuklarına yönelik çalışmalar stratejik hedefler arasına yerleştirilmiş denilmektedir. Yerel Eşitlik Eylem Planlarının uygulanması sürecinde yerel eşitlik politikalarının kurumsal çerçevesi de oluşmuştur. Bu bağlamda; pilot illerde kadın erkek eşitliğine yönelik çalışmalarının eşgüdüm ve izlenmesini sağlamak üzere **İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları** kurulmuş ve bu Kurulun sekretaryasını yürütmek ve kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini almak üzere Valilik ve Belediyelerde **eşitlik birimleri** oluşturulmuştur. Buna göre;

- Valiliğiniz bünyesinde Eşitlik Birimi kuruldu mu?
- Kurulan Eşitlik Birimi'ne son 12 ayda cinsel şiddet özelinde kaç adet başvuru geldi?
- Kurulan Eşitlik Birimi'nin son 12 aydaki çalışmalarını kısaca özetler misiniz?
- Eşitlik Birimi'nin İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları'ndaki görevini tanımlar mısınız?
- Eşitlik Birimi'nin kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini alacağı taahhüdüne istinaden, ayrıştırmış şekilde - yaş, cinsiyet, başvurunun türü gibi- tuttuğunuz verileri paylaşır mısınız?

Hususlarında Valiliğinizden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

TC. Sağlık Bakanlığı
İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'ne

1) Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi⁴⁵) 25. maddesinde cinsel şiddete maruz bırakılanlara yönelik adli ve tıbbi muayenenin yapılması, travma desteği ve danışmanlık hizmetleri verilmesi için tecavüz kriz merkezleri ve/veya cinsel şiddet sevk merkezleri kurulmasının gerektiği düzenlenmiştir. Ayrıca Avrupa Konseyi'nin bu konudaki minimum standartlarına göre nüfusuyla orantılı olarak⁴⁶ İstanbul ilinde 57 adet tecavüz kriz merkezi ve cinsel saldırı danışma merkezi bulunmak zorundadır. Bu düzenlemeye istinaden;

a) İstanbul'da kaç adet tecavüz kriz merkezi ve/veya cinsel şiddet sevk merkezi vardır?
b) 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı dahilinde "Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi ve Uygulanması Faaliyet 4.2" başlığında "İstanbul Sözleşmesi gereğinde cinsel şiddet mağdurları için özel hizmet modelleri oluşturulacak ve uygulamaya geçilecektir." denilmiştir. Buna göre, kurumunuzda ne gibi özel hizmet modelleri oluşturuldu ve hangi uygulamalar gerçekleştirildi?

2) İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, Aile Hekimliği Biriminde bulunan Aile Sağlığı Merkezleri (ASM), Çocuk Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı Birimi, İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Birimi, Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM), Ruh Sağlığı Birimi, Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği'ne bağlı hastanelerinde;

a) Cinsel şiddete ilişkin ne tür hizmetler bulunmaktadır?
b) Yukarıda sayılan birimlerde, özellikle İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Birimi'nin tuttuğu ve izlediği veriler nelerdir?
c) Tutulan verilerin dayandırıldığı standartlar nelerdir?
d) Bu veriler ayrıştırılmış şekilde - yaş, cinsiyet vb.- tutuluyor mu?
e) Yukarıda sayılan birimlerde son 12 ayda çalışan personelin karşılaştığı ve ihbarda bulunduğu cinsel şiddet vakaları ve sayıları nelerdir?

3) Toplumsal cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılanlara hizmet sunan profesyonellerin meslek içi eğitime tabi tutulmalarının, şiddetin önlenmesi ve tespit edilmesinin yanı sıra maruz bırakılanların ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve ikincil mağduriyetin önlenmesi bakımından da kilit önemde olduğu gerek Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla⁴⁷ gerekse de 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun (6284 Sayılı Kanun) 16. maddesinin 5. fıkrasında belirtilmiştir. Bu kapsamda müdürlüğüne bağlı merkezlerde:

⁴⁵ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlükte dir.

⁴⁶ Kaptanoğlu, İ.Y. (2018) , Kadınlara Yönelik Şiddet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması, içinde Liz Kelly, "Destek Hizmetlerinin Asgari Standartları"nda geçen minimum sayılara göre Türkiye'de Olması Gereken Minimum Merkez Sayıları hesaplanması ; <http://www.ceidizleme.org/medya/dosya/105.pdf> , s.142

⁴⁷ Bkz. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW Komitesi) 19 numaralı Genel Tavsiyesininin 24. maddesinin (b), (j) ve (k) bentleri, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)'nin 15. maddesi, Çocukların Cinsel Sömürü Ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi)'nin 5. maddesi

- a) Yukarıda sayılan birimlerde çalışan personel son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda hangi eğitimleri almıştır?
- b) Bu eğitimlerin içeriği nedir?
- c) Eğiticilerin seçiminde uygulanan kriterler nelerdir? Bu kriterlere idarenin şeffaflığı ilkesi gereği nereden ulaşılabilir?
- d) Bu eğitimleri alan kişilerin kaçısı hala aynı birimde çalışmaktadır?
- 4) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin ve şiddet uygulayanların saptanması ve bu şiddete hayatta kalanların tekrar maruz bırakılmamaları ve böylece hayatta kalanın korunması, devletin destek sistemlerini izlemesi ve buna istinaden destek sistemini geliştirmek için çözüm önerileri sunabilmesi adına; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 15. maddesi (a) bendinde "Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak" belirtildiği ve Uluslararası Sözleşmelerde⁴⁸ de sınırları çizilen ayrıştırılmış veri tutma yükümlülüğüne istinaden;
- a) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik durumuna göre ayrıştırılmış verileriniz ve oranları nelerdir?
- b) İl müdürlüğünüzün kurum içi raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?
- c) İlgili birimlerde psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmesi yapılıyor mu? Evet ise, bu yönlendirmelerin takibi yapılıyor mu?
- d) Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içeriyor mu?
- e) Tutulan verilerin gizliliğini sağlamak için nasıl bir sistem oluşturulmuş durumda? Başvurucuların adreslerinin ve kimlik bilgilerinin paylaşılmaması için getirilen güvenceler nelerdir?
- 4.10.2012 tarihinde Çocuk İzlem Merkezleri Genelgesi yayınlanmıştır. Bu genelgede, çocuk istismarının önlenmesi ve istismara uğrayan çocuklara bilinçli ve etkin bir şekilde müdahale edilmesi amacıyla, öncelikli olarak cinsel istismara uğramış çocukların ikincil örselenmesini asgariye indirmek, adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitilmiş kişilerden oluşan bir merkezde ve tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek üzere; Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler/kurumlar bünyesinde Çocuk İzlem Merkezlerinin (ÇİM) kurulması ve bu merkezlerin işleyişinin Sağlık Bakanlığınca koordine edilmesi gerekli görülmüştür. Buna göre;
- a) İstanbul ilinde kaç tane Çocuk İzlem Merkezi bulunmaktadır?
- b) Anılan genelgede "ÇİM'lerde görev yapacak personelin eğitiminin, Sağlık Bakanlığınca uygun görülen merkezlerde gerçekleştirilmesi, özellikle çocuklarla ilgili alanlarda görev yapan öğ-

⁴⁸ İstanbul Sözleşmesi Madde 11, CEDAW genel Tavsiye Kararı Madde 28

retmen, sosyal çalışma görevlisi, sağlık personeli, din görevlisi gibi kamu görevlileri ile kolluk görevlilerine kurumlarınca eğitim verilerek ÇİM'lerin amacı ve işleyişı konusunda bilgilendirilmesi veya Sağlık Bakanlığı tarafından ihtiyaca göre belirlenecek aralıklarla verilecek eğitimlere katılımlarının sağlanması" düzenlenmiştir. Son 12 ay içerisinde bu amaçla kaç eğitim yapılmıştır?

c) Bu eğitimlerin gerçekleştirildiği merkezler hangi merkezlerdir?

d) Çocuk İzlem Merkezleri bünyesinde hangi nitelikte personel istihdam edilmektedir?

e) Çocuk İzlem Merkezleri bünyesinde son 12 ay içerisinde cinsel istismar özelinde tutulan ve riler nelerdir? Sayıları paylaşır mısınız?

Hususlarında Müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü

ANKARA

Toplumsal cinsiyet temelli şiddete maruz bırakılanlara hizmet sunan profesyonellerin meslek içi eğitime tabi tutulmalarının, şiddetin önlenmesi ve tespit edilmesinin yanı sıra maruz bırakılanların ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve ikincil mağduriyetin önlenmesi bakımından da kilit önemde olduğu gerek Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla⁴⁹ gerekse de 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun (6284 Sayılı Kanun) 16. maddesinin 5. fıkrasında ve ayrıca bu kanuna dayanarak çıkarılan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 32. maddesinin (a) bendinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğüne dair:

- a) ŞÖNİM/sığınaklar 50 başta olmak üzere AÇŞHM çalışanlarına yönelik cinsel şiddet özelinde kapasite geliştirme çalışmaları, özel eğitim/atölye çalışması/çalıştay/grup çalışmaları var mı?
- b) Evet ise eğitim başlıkları nelerdir? En son gerçekleştirilen eğitimlerden birinin programını paylaşır mısınız?
- c) Hali hazırda merkezinizde çalışanlar arasında son beş yıl içerisinde cinsel şiddetle mücadele konusunda eğitim alan çalışan var mı?
- d) Evet ise; bu eğitimler kimler tarafından verilmiştir. Bu eğitimleri alan kişilerin kaç tane birimde çalışmaktadır?

2) Merkezde kaç kişi çalışıyor?

3) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 2. bölümünde "Çalışanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlığı ile tanımlanan müdür, meslek elemanı, sosyal çalışmacı, psikolog, rehber öğretmen, sosyolog, hemşire-sağlık memuru, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, bilgisayar işletmeni, memur, çağrı destek personeli, polis irtibat görevlisi, iş ve meslek danışmanı, güvenlik personeli, şoför olarak tanımlanan tüm meslek uzmanları çalışıyor mu?

a) Hayır ise hangi meslek uzmanlarını çalıştırıyorsunuz ve sayısı nedir?

4) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'in 14, 35, 36, 39, 41 numaralı maddelerinde belirtilen yapılacak ilk işlemler (ilk görüşme formu doldurma, dosya açma, başvuru yapan kişilerin bilgilerini kaydetme, tıbbi müdahale, refakatçi verme, çocuklara yönelik yönlendirme), sosyal çalışmacı, psikolog, hemşire sağlık memuru, çağrı destek personeli bulundurmak gibi hangi hizmetler sağlanıyor? İlgili meslek uzmanının yokluğunda bu hizmetlerin sunulmasını sağlayacak kurumlar arası işbirliği protokolleri hakkında bilgi verir misiniz?

a) Psiko-sosyal danışmanlık yönlendirmelerinin takibini yapıyor musunuz?

5) Danışanlar için geliştirdiğiniz sosyal hizmet modeli hakkında bilgi verir misiniz?

⁴⁹ İBkz. Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi'nin (CEDAW Komitesi) 19 numaralı Genel Tavsiyesinin 24. maddesinin (b), (j) ve (k) bentleri, Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)*'nin 15. maddesi, Çocukların Cinsel Sömürü Ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi)'nin 5. maddesi

⁵⁰ Sığınak: Sığınak tanımı ile iç mevzuat belgelerindeki konukevi vb. birimler kastedilmektedir.

*İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

6) CEDAW 19 numaralı tavsiye kararı Madde 24 (r) (iv), 6384 Madde 15/ 3 Destek Hizmeti, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik'te Madde 26, belirtilen önleyici tedbir kararları kapsamında:

- a) Kurumunuz bünyesinde faillere yönelik herhangi bir program uygulanmakta mı?
- b) Bugüne kadar bu programlardan yararlanan fail sayısı nedir?
- c) Faillere yönelik programların içeriği, varsa program modülü, katılan diğer kurum ve/veya kuruluşlar hangileridir?

7) İstanbul Sözleşmesi⁵¹ Madde 11 , CEDAW 28. Genel Tavsiye Kararı Madde 28, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik Madde 18'e göre belirtilen ayrıştırılmış veri tutma ve kayıt etme zorunluluğuna istinaden:

Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile kurumsal destek başvurusunda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik duruma göre ayrıştırılmış verileriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Şu ana kadar a bendinde belirtilen özellikler ile kaç kişi başvurdu?

Raporlama sistemi (risk değerlendirme formları vb.) şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve erken yaşta zorla evlendirilmelere yönelik veri toplayacak şekilde düzenlenmiş mi?

8) İstanbul Sözleşmesi, Pekin Deklarasyonu, CEDAW ve tavsiye kararlarında taraf devletlerin sözleşmelerde belirtilen hususlarda - cinsel şiddette farkındalık, çocuk haklarının korunması, kadın sığınma evleri ve standartları gibi- politika oluşturmaları ve var olan sorunların çözümü için oluşturulan politikaların hayata geçirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna istinaden:

- a) Flört şiddeti, dijital şiddet, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlilikler, iş yerinde şiddet konularında politikaları var mı?
- b) Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişiler için özel bir barınma birimi /sığınak var mı? (E/H)
- c) Cinsel şiddetle mücadelede duyarlı barınma / sığınak politikası var mı?
- d) Ayrımcılık karşıtı politikanız var mı?

9) İstanbul Sözleşmesi, CEDAW ve tavsiye kararlarında, ayrıca Pekin Deklarasyonu sığınma evlerinin desteklemenin yanı sıra, bunların maddi açıdan desteklenmeleri ve erişilebilir olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Cinsel şiddete maruz bırakılmış kişilerin her türlü ayrımcılıktan uzak şekilde ihtiyaç duydukları desteğin belirlenmesi ve bu desteğin sağlanması için destek sağlayan kurumların şiddete maruz bırakılan tarafından "erişilebilir" olmaları taraf devletlerce taahhüt edilmiştir. Buna istinaden:

a) ŞÖNİM'in erişilebilirliği;

1- Merkeziniz kentin her yerinden erişilebilir ve şiddete maruz bırakılanların toplu taşıma ile ulaşabileceği bir yerde mi?

2- Merkeziniz 7/24 hizmet sunuyor mu? Çalışma saatleri nedir?

⁵¹ İstanbul Sözleşmesi 2 Aralık 2021 tarihine kadar yürürlüktedir.

3- Merkeziniz engelli erişilebilirlik sertifikasına sahip mi? Engelli bir birey merkezinize kolaylıkla ulaşabiliyor mu?

4- Merkezinizde ileri yetişkinler, seks işçileri, mülteciler ve sığınmacılar, LGBTİ+'lar ve Türkçe konuşamayanlar için özel düzenlemeler var mı?

5- Merkezinize başvuran kimliksizler ve ikametgahı bulunmayan kişilerin yerleşmeleri hangi koşullarda yapılmakta ?

6- Merkezinize kabul şartlarınız neler, bu şartlar doğrultusunda imzalatılan, doldurulan dokümanları bizimle paylaşabilir misiniz?

b)- Hangi dillerde çevirmen desteği sağlanıyor? İşaret dilinde çevirmen desteği var mı?

10) Pekin Deklarasyonu madde 103, Stratejik Hedef D.1/1, CEDAW , İstanbul Sözleşmesi, Lanza-rote Sözleşmesinde vurgulanan 6284 sayılı kanun Madde 8/6 ve ŞÖNİM Hakkında Yönetmelik 4. maddenin j bendi, 31.maddenin 4. fıkrası, 33. addenin e bendi, 44. maddenin b bendi ve 47. maddenin 1. ve 2. fıkrası kapsamında sivil toplum kuruluşları (STK) ile işbirliklerinden söz edilmektedir. Bunlara istinaden;

ŞÖNİM'E yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu? (E/H)

11) Türkiye'nin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi Madde 7/3, 18/2 belirtilen STÖ işbirliği uyarınca

a) ŞÖNİM'lerin işbirliği içinde olduğu STÖ'lerin seçiminde hangi kriterler kullanılmaktadır? Bu kriterlere şeffaflık ilkesi gereği nereden ulaşılabilir?

b) İstanbul'da ŞÖNİM ile işbirliği içinde çalışan STÖ'ler hangileridir?

c) ŞÖNİM'ler yukarıda bahsedilen sözleşme maddesi gereği sözleşmeye taraf olan ülkeler, kendi ülkeleri içinde çalışan sivil toplum örgütleri (STÖ) ile koordineli çalışacaklarını, bu koordinasyonları ŞÖNİM'in sağlayacağını ve yapılan çalışmalarını raporlayacaklarını taahhüt etmişlerdir. Buna göre;

d) ŞÖNİM, STÖ'lerle koordineli yapılacak çalışmalarını güvence altına almak üzere nasıl bir sistem geliştirmiştir?

e) ŞÖNİM'in işbirliği protokolü imzaladığı STÖ sayısı ve bu STÖ'lerin isimleri nelerdir?

Hususlarında müdürlüğünüzden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

Saygılarımızla
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Ek 5- Bilgi Edinme Başvuruları Cevapları

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-60567375-400-128550

17.05.2021

Konu : Bilgi Talebi hk.

CİNSEL ŞİDDETLE MÜCADELE DERNEĞİNE
(Koşuyolu Mah. Koşuyolu Cad. Aşamalık Sitesi C2 Blok No:75/6 Kadıköy/İstanbul)

İstanbul Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Türkiye'de ilk açılan Şönimler içerisinde yer almakta olup; aktif olarak 7/24 çalışma esasıyla 06.12.2012 tarihinden itibaren yönetmelik ve yasaya uygun personel ile hizmet vermektedir. Ayrıntılı bilgi talebinizi Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünden talep edebileceğiniz hususunu;

Bilgilerinize arz ederim.

Nermin Fügen ÖZER
Kuruluş Müdür V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 85931103-8867-4F21-B938-63E213725078

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Yeşilköy Mah. Halkalı Cad. No:30 Bakırköy?

(212)465 21 96

(212)465 21 20

Bilgi için: Nursel KADER
Psikolog

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Bu hizmet içi eğitimlerin içeriklerini gösterir eğitim programı nedir?

Eğiticilerin seçiminde hangi kriterler uygulanmaktadır?

Bu hizmet içi eğitimlerin içerikleri yine aynı genelgede belirtilen ve Üniversiteler ile Kadın Çalışmalarına ilişkin Araştırma ve Uygulama Merkezlerince başlığı altındaki c bendinde belirtildiği üzere akademisyenlerin katılımıyla gerçekleştiriliyor mu?

SORU 2) Sayın İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'nın basın bülteninde yer alan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planımız üç yıldır uygulanıyor. 112, 155 ve 156 Acil Çağrı Merkezlerimiz ile Alo 183 Sosyal Destek Hattı, 7/24 hizmet veriyor." cümlesinde istinaden;

İl eylem planı kamu ile hangi kanal aracılığıyla paylaşılmıştır? Yanıtımıza il eylem planını ekler misiniz?

Ülkemizde farklı acil yardım çağrıları için kullanılan 7 kuruma ait acil çağrı numaraları (İtfaiye: 110, Jandarma: 156, Polis: 155, Sağlık: 112, Orman: 177, Sahil Güvenlik: 158, AFAD: 122) tek numara (112) altında toplanmıştır.

Son 12 ayda 112 acil hattına gelen cinsel şiddet ihbarlarının ve şikayetlerinin sayısını paylaşır mısınız?

SORU 3) Son 12 ay içinde, cinsel şiddete maruz bırakılması nedeni ile başvuruda bulunanların yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumuna göre ayrıştırılmış verileri oransal ve sayısal olarak nedir?

Raporlama sistemi şiddet türlerine göre ayrıştırılıyor mu?

Raporlama sistemi cinsiyet kimliği, mültecilik, engellilik, çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlendirilmeleri içeriyor mu?

6284 sayılı kanun madde 8/6 ya istinaden yapılan başvurular bağlamında hayatta kalanların/şiddete maruz bırakılanların adresleri gizli tutuluyor mu?

112 Acil Hattına 7/24 erişmek mümkün müdür?

112 Acil Hattı hangi dillerde hizmet vermektedir? Farklı dillerde-işaret dilinde çevirmen desteği var mı? Bu hat engelli bireyler için erişilebilir midir?

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağı: <https://www.aile.gov.tr/kgsm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

SORU 4) İlgili Genelge'de yukarıda belirtildiği gibi hem disiplinler arası bir çalışma teşvik edilmiş hem de yapılacak çalışmaların belirtilen kurumların birbirleriyle ve kadına yönelik şiddetle mücadelede aktif rol oynayan aktörlerle - örneğin sivil toplum kuruluşları- koordineli çalışılmasının kadına yönelik şiddeti önlemekte önemli bir adım olacağına vurgu yapılmıştır. Genelgenin kanuni dayanaklarından birini oluşturan 6284 sayılı kanununun 3. bölümünde merkezlerin kurulması başlığı altında yer alan kurumlar arası koordinasyon ve eğitim adlı 16. maddede belirtildiği üzere;

Son 12 ay içerisinde kaç adet Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon toplantısı yapıldı?

Genelgenin mülki amirlerce (c) bendinde belirtildiği gibi katılan üst yöneticiler kimlerdir ve bu yöneticilerin pozisyonları nedir?

Mülki amirler (d) bendinde "düzenli izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanacaktır" denilerek izleme ve değerlendirme çalışması yapılacağı taahhüdünde bulunulmuştur. Bu izleme ve değerlendirme ne şekilde yapılmaktadır? İzleme - değerlendirme çalışması çıktılarını tarafımızla paylaşabilir misiniz?

Mülki amirler (e) bendinde belirtilen "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme, Değerlendirme Komisyonlarının" etkinliğinin ilçe düzeyinde sağlanması için kaymakamlar başkanlığında ilgili kurum amirlerinin katılımının gerçekleşeceği taahhüdünde bulunulmuştur. İlgili kurum amirlerinden hangi kurum amirleri toplantıya katılmıştır? Yukarıda sayılan ve yapılacağı taahhüt edilen toplantılarda "cinsel şiddet" konusuna ilişkin ne gibi kararlar alınmıştır?

SORU 5) Hukukumuzda hakim ve ilgili Genelge'de de altı çizilen "çocuğun üstün yararı" ilkesi gereğince, çocuklarla ilgili konularda da disiplinlerarası çalışmanın ve kurumların çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesine dair koordinasyon ve işbirliklerinin önemine vurgu yapılmıştır. Buna göre;

Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurulu kuruluş esasları nelerdir? Kurulan Çocuk Koruma İl Koordinasyon Kurullarının toplanma esasları-hangi sıklıkla, nerede, kimlerin katılımı ile yapıldığı- nelerdir?

Son 12 ay içerisinde kaç toplantı yapıldı?

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağ: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Yapılan toplantılara kimler katılmıştır? Yapılan toplantıların çıktılarını bizimle paylaşabilir misiniz?

SORU 6) İçişleri Bakanlığı'nın Kadımların ve Kız Çocuklarının İnsan Hakları adlı 19/02/2010 tarihli genelgesinde, yerel Eşitlik Eylem Planları, yerel seviyede kadın erkek eşitliğini gerçekleştirmeyi, bunun için de toplumsal cinsiyet yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeyi ve uygulamaların sürdürülebilirliğini amaçlamaktadır. Yerel Eşitlik Eylem Planları, İl Özel İdaresi ve Belediye Stratejik Planlarına da yerleştirilmiştir. Pilot illerde stratejik planların hazırlanmasında kadın kuruluşlarının görüşlerine başvurulmuş, kadın ve kız çocuklarına yönelik çalışmalar stratejik hedefler arasında yerleştirilmiş denilmektedir. Yerel Eşitlik Eylem Planlarının uygulanması sürecinde yerel eşitlik politikalarının kurumsal çerçevesi de oluşmuştur. Bu bağlamda; pilot illerde kadın erkek eşitliğine yönelik çalışmaların eşgüdüm ve izlenmesini sağlamak üzere İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları kurulmuş ve bu Kurulun sekretaryasını yürütmek ve kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini almak üzere Valilik ve Belediyelerde eşitlik birimleri oluşturulmuştur. Buna göre;

Valiliğiniz bünyesinde Eşitlik Birimi kuruldu mu?

Kurulan Eşitlik Birimi'ne son 12 ayda cinsel şiddet özelinde kaç adet başvuru geldi?

Kurulan Eşitlik Birimi'nin son 12 aydaki çalışmalarını kısaca özetler misiniz?

Eşitlik Birimi'nin İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları'ndaki görevini tanımlar mısınız?

Eşitlik Birimi'nin kadın ve kız çocuklarının başvuru ve şikâyetlerini alacağı taahhüdüne istinaden, ayrıştırılmış şekilde - yaş, cinsiyet, başvurunun türü gibi- tuttuğunuz verileri paylaşır mısınız?

Hususlarında Valiliğinizden ilgili ulusal mevzuat ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca bilgi talep etmekteyiz.

CEVAP) Bakanlığımız; kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile "Sıfır Tolerans" ilkesi çerçevesinde; mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma,

---

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağ: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi, verilerin toplanması ve istatistiklerin geliştirilmesi başlıklarıyla devam etmektedir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un yürürlüğe girmesi, yasal altyapının güçlendirildiğinin ve kadına yönelik şiddetle mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir. Diğer taraftan kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda Bakanlığımız birimlerinin kurumsal sorumluluklarının vurgulanması adına "6284 sayılı Kanunun Uygulanması Hakkında" iç Genelgesi 16.06.2021 tarihinde imzalanmıştır. Genelge kapsamında;

- ✓ Şiddet mağdurlarına etkin hizmet sunumu ve korumanın sağlanmasında kurumsal kapasitenin geliştirilmesini,
- ✓ 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında Bakanlığımız görev ve sorumluluklarının etkin biçimde yerine getirilmesini,
- ✓ Şiddetle mücadelede kurumlar arası koordinasyon ve işbirliğinin etkinleştirilmesini,
- ✓ Şiddetin önlenmesinde toplumsal farkındalığın artırılmasını

Hedefleyen tedbirler yer almaktadır.

2021-2025 döneminde uygulanmak üzere tüm tarafların katkılarıyla hazırlanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı 01.07.2021 tarihinde gerçekleşen tanıtım toplantısıyla kamuoyu ile paylaşılmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Bu kapsamda 2021-2025 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nda yeni dönemin şiddetle mücadele yol haritası için 5 ana hedef belirlenmiştir:

- ✓ Adalet Erişim ve Mevzuat
- ✓ Politika ve Koordinasyon
- ✓ Koruyucu Önleyici Hizmetler
- ✓ Toplumsal Farkındalık
- ✓ Veri ve İstatistik

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağ: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Diğer yandan Bakanlığımız öncülüğünde Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliğinde uygulamada öne çıkan sorunlar ve çözüm önerileri konusunda gerçekleştirilen ortak çalışma sonucunda 2020-2021 yıllarını kapsayan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı” 2019 yılında yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Koordinasyon Planı ile *Mevzuatın Etkin Uygulanması, Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi, Farkındalık Artırma ve Bilinç Yükseltme ile Veri Toplama ve Araştırma* hedefleri kapsamında ilgili kurumlar tarafından 75 faaliyet çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca; Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları hazırlanarak, 2019 Ağustos ayı itibarıyla 81 ilimizde yürürlüğe konulmuştur.

İzleme ve Değerlendirme

Kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımı ile kadına yönelik şiddetle mücadeleyle yönelik yürütülen çalışmalar ve yaşanan sorunlar kapsamında bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmak amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 2006 yılından itibaren düzenli olarak “Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi” toplanmaktadır. Komitenin 14. Toplantısı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız başkanlığında Adalet ve İçişleri Bakanlarımızın teşrifleriyle 24 Aralık 2020 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir. 81 İl düzeyinde ise, “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu” Vali başkanlığında, 6 aylık periyodlarla, ilgili kurumların katılımı ile en üst düzeyde katılım sağlanarak toplanmaktadır.

Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları

Farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadınların güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerinin devamlılığının sağlanması için *Adalet, İçişleri, Sağlık ve Milli Savunma Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında protokoller imzalanmıştır.*

- Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2007 yılından itibaren başlatılan eğitimlerle bugüne kadar; **1.353.943 er ve erbaşa, 75.000 kamu görevlisine, 106.389 Din**

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağı: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Görevlisine, 158.693 Sağlık Görevlisine, 327.704 Kolluk Görevlisi olmak üzere toplam 2.021.729 kişiye eğitim ve seminerler verilmiştir.

- ŞÖNİM'lerde 2020 yılı boyunca ŞÖNİM Yönetmeliği 7/2-(g) maddesi kapsamında kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda 81 ilde gerçekleştirilen seminerler kapsamında 31.000 vatandaşa ve 11.600 kamu görevlisine ulaşılmıştır.
- Diğer taraftan Polis Akademisi Başkanlığı 26. Dönem öğrencileri mezun olmadan önce öğrencilere yönelik 24 ilde bulunan Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde 1-15 Haziran 2021 tarihleri arasında kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda 5.113 öğrenciye eğitim verilmiştir.
- Salgın sürecinde kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında kamu görevlileri başta olmak üzere ilgili personele eğitim çalışmalarının aksamaması amacıyla ilgili kurumlar tarafından eğitim çalışmaları uzaktan eğitim olarak devam ettirilmektedir.

Kurumsal Hizmet Birimleri

Kadın Konukevleri

Kadın konukevleri; fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların ve beraberindeki çocuklarının şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Türkiye genelinde 81 ilde Bakanlığımıza bağlı 81 ilde 112 kadın konukevi 2.779 kapasite, yerel yönetimlere bağlı 33 kadın konukevi 735 kapasite, Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne bağlı 3 kadın konukevi 90 kapasite, sivil toplum kuruluşuna bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite olmak üzere, ülke genelinde 149 kadın konukevi 3.624 kapasite ile hizmet vermektedir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri "*şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği, yeterli ve gerekli personelin görev yaptığı ve çalışmaların yedi gün yirmi dört saat esasına göre*" hizmetlerini sürdüren sosyal hizmet kuruluşlarıdır. 81 ilimizde bulunan bu merkezlerde 6284 Sayılı Kanun kapsamında, şiddet

---

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağ: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

Sosyal Hizmet Merkezleri

İlçe düzeyinde sosyal hizmet müdahalesi ve takibini sağlamak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde hizmet sunmak amacıyla oluşturulan Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde; 365 Sosyal Hizmet Merkezinde, şiddetle mücadele irtibat noktası oluşturularak; 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin takip ve izlenmesi, psiko-sosyal destek başta olmak üzere rehberlik, danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaya başlanmıştır.

Alo 183 Sosyal Destek Hattı

ASHB bünyesinde çalışan "Alo-183 Sosyal Destek Hattı" şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Mart 2020 itibariyle Salgın nedeniyle gelen çağrılarının artışı göz önünde bulundurularak 183 Sosyal Destek Hattında önceliklendirme süreci başlatılmıştır. Sosyal Destek Hattını arayan **şiddet mağdurları "0" tuşuna basarak herhangi bir sıra beklemeden** ilgili destek personeline ulaşabilmektedir. 'ALO 183 Sosyal Destek Hattı' üzerinden 2020 Mayıs ayı itibariyle WhatsApp uygulaması, 2021 yılı başından itibaren ise **BİP uygulaması aracılığıyla vatandaşlara hizmet sunulmaya başlanmıştır.** Böylelikle, **"0 501 183 0 183" iletişim numarasından 7 gün 24 saat** ilgili destek personeline ulaşılmaktadır.

Adres: Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No:10/A Çankaya/ANKARA
Tel: 0312 705 91 77 Faks: 705 91 94
Elektronik ağ: <https://www.aile.gov.tr/ksgm>

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-44633215-659-0001-2021-31/646

21.05.2021

Konu : Bilgi Talebi

CİNSEL ŞİDDETLE MÜCADELE DERNEĞİNE

İlgi : Bila tarihli dilekçeniz

Ülkemizin taraf olduğu CEDAW, Lanzarote Sözleşmesi ve 2016-2020 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmalara bağlı olarak çocukların onay inşası ve zorla erken yaşta evlilikler konusunda, hakim, savcı, meslek elemanları ve katiplere verilen eğitimler ve çalıştaylara, adli görüşme odalarının işleyişine ilişkin istatistiki bilgilere ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında görev yapan sosyal çalışma görevlilerine ilişkin bilgi talebini içeren ilgi yazınız incelendi.

Mağdurlara, suç sonrası destek olmak, rehberlik hizmeti sunmak, suç sonrası tekrarlanan mağduriyetler yaşanmasının önüne geçmek amacıyla 2013 yılında Ceza İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Başkanlığımız, 10/06/2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımız ana hizmet birimi olarak teşkilatlandırılmıştır.

Başkanlığımızın hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri, kırılgan gruba dâhil mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup bu yönde çalışmalarımız devam etmektedir.

Nitekim, günümüzde sadece sanık odaklı cezalandırıcı adalet anlayışı değil mağduru da dikkate alan onarıcı adalet anlayışı benimsenmeye başlamıştır. Zira, yargılama sonucunda sanığın mahkum edilmiş olması tek başına mağduru tatmin etmemektedir. Adli süreç içinde mağdur, süreçle ilgili bilgilendirilmeyi ve psiko-sosyal yönden desteklenmeyi de beklemektedir.

Suç sonrası fiziksel ve ruhsal yönden en zayıf dönemini geçiren, çevresinden, toplumdan ve Devletten destek bekleyen mağdurlar, bu hassas dönemde adli süreç hakkında bilgilendirilmeyi, psikolojik anlamda uzmanlar tarafından desteklenmeyi, kendisine yöneltilen eylemin sonuçlarının mümkün olduğunca ortadan kaldırılmasını ve uğradığı zararın telafi edilmesini beklemektedir.

Bakanlığımızca adliyelerde kurulan ve tüm Ülke çapına yaygınlaştırılması planlanan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler sunulmaktadır. Bu kapsamda, anılan müdürlükler tarafından mağdurlar, haklarına ilişkin olarak bilgilendirilmekte, ihtiyaçları doğrultusunda ilgili birimlere yönlendirilmekte ve özellikle kırılgan gruba dâhil mağdurlara psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır. Hâlihazırda Ülke genelinde toplam 112 adliyede adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüğü faaliyete geçirilmiş olup, müdürlüklerin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; suç mağdurlarının tamamına yönelik etkin bir bilgilendirme ve yönlendirme sistemi kurulması, daha önce sadece çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetlerinin Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemelere yönelik genişletilmesi, hizmet sunumuna ilişkin standartların geliştirilerek, vaka yönetiminin uygulandığı, adli görüşme odalarının kullanıldığı etkin bir sistemin kurulması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, 17/10/2019 tarihli ve 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun ilgili hükümleri ile daha önce aile, çocuk ve çocuk ağır ceza mahkemelerinde görev yapan psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacıların söz konusu mahkemeler ile bağları kesilerek adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde görevlendirilmeleri sağlanmıştır.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan bilgilendirme ve yönlendirme bürolarında mağdurlar adli süreç ile hakları, yükümlülükleri, kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmektedirler. Gerek adli süreç içerisinde hizmet sunulduktan sonra gerekse adli sürecin bitiminde destek ihtiyaçlarının devam ettiği anlaşılan mağdurlar kendilerine diğer kurum ve kuruluşlar tarafından sunulan hizmetlere yönlendirilmektedirler. Böylelikle mağdura değişik kurumlar tarafından sunulan hizmetlerin kesintiye uğramadan bütüncül şekilde yerine getirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Kırılğan grup destek bürosu, hizmet sunumunda uzmanın inisiyatif aldığı, bireysel değerlendirme, adli destek planı, vaka yönetimi ve takip programı gibi mevcut uygulamada yer almayan yeni hizmet ve kavramları adli sürece katan bürodur. Bireysel değerlendirme, adli sisteme dahil olan çocuklar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların mağdurları, aile içi şiddet mağdurları, terör suçları mağdurları, insan ticareti suçu mağdurları ile uzmanlar tarafından yapılacak değerlendirme sonrasında kadın, yaşlı ve engelli mağdurlar ile etkin bir desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen mağdurlar hakkında yapılmaktadır.

Bireysel değerlendirme sonucunda kırılğan gruba girdiği tespit edilen mağdurlara yönelik hizmetlerin sistematik bir şekilde ve zamanında sunulabilmesi için gerekli planlama, uygulama, izleme ve koordinasyon işlemlerinin tek bir adli destek görevlisi tarafından etkin şekilde yürütülebilmesi amacıyla vaka yönetimi uygulanmaktadır. Vaka yönetimi suçun etkileri sebebiyle ağır travma yaşayan, ağır bir cinsel saldırıya veya istismara maruz kalan, yaşı veya cinsiyeti nedeniyle suçtan daha fazla etkilenen, aile veya diğer sosyal çevre desteğinden yoksun olan mağdurlar hakkında uygulanmaktadır.

Bireysel değerlendirme sürecinden sonra kırılğan gruba girdiği tespit edilen mağdurlar hakkında, alınması gereken tedbirler ve sunulması gereken hizmetlere ilişkin önerilerin yer aldığı adli destek planı adli destek görevlileri tarafından hazırlanarak ilgili Cumhuriyet başsavcılığı ya da mahkemelere sunulmaktadır. Ayrıca, bu büroda görevli adli destek görevlileri, Cumhuriyet başsavcılığı ya da mahkemeler tarafından talep edilmesi halinde kırılğan gruba dâhil mağdur hakkında, kendisi, ailesi, yakın çevresi gibi gerekli görülen kişilerle görüşerek ve gerek duyulması halinde mağdurun sosyal çevresinde de inceleme yaparak sosyal inceleme raporu düzenlemektedir.

Cumhuriyet başsavcılıkları ile ceza mahkemeleri tarafından talep edilmesi halinde ceza yargılaması destek bürosunda çalışan adli destek görevlilerince 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca gerekli destek hizmeti sunulmaktadır.

Hukuk yargılaması destek bürosu ile daha önce sadece aile mahkemelerine yönelik sağlanan uzman desteği ihtiyaç duyulan tüm hukuk mahkemelerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Yine, Bakanlığımız tarafından, fail ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen öncelikli olarak mağdur, tanık, suça sürüklenen çocukların, cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli bireyler ile kırılğan gruba dâhil diğer mağdurların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında Adli Görüşme Odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir. Hâli hazırda 75 ilde 97 adliyede 102 Adli Görüşme Odası bulunmakta olup İstanbul ilinde, İstanbul, Bakırköy,

Gaziosmanpaşa, Küçükçekmece, Büyükçekmece ve İstanbul Anadolu adliyelerinde adli görüşme odası bulunmaktadır.

İşlenen suç nedeni ile kaygılı görülen kişilerin psiko-sosyal destek alabilecekleri, sanıkla yüz yüze gelmeden uzman desteği altında duruşma salonu dışında ifade ve beyanlarını verebilecekleri özel ortamlar olan adli görüşme odalarında mağdur çocukların da soruşturma ve kovuşturma aşamalarında uzman aracılığıyla dinlenebilmeleri mümkündür.

Özellikle cinsel saldırı ve cinsel istismar gibi hassas soruşturma ve kovuşturmalarda mağdurun sanıkla yüz yüze getirilmemesi ve ikincil örselenmesinin önüne geçilebilmesi kadar, kolluk kuvvetleri, sağlık kurumları ve adli merciler tarafından ayrı ayrı değerlendirilerek bu süreçte yaşadıklarını defalarca dile getirmek zorunda bırakılmaması da önem arz etmektedir.

Bu yönde yapılan çalışmalar neticesinde, 17/10/2019 tarihli ve 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Mağdur ile şikâyetçinin dinlenmesi" kenar başlıklı 236 ncı maddesine eklenen yeni fıkralar ile adli görüşme odaları ve çocuk izlem merkezleri düzenlenerek cinsel istismar ve cinsel saldırı suçlarının nitelikli hallerinde bu uygulamalara gidilmesi zorunlu kılınmıştır.

Bakanlığımızca da 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesine eklenen dördüncü fıkra uyarınca işaret edilen adli görüşme odalarının yaygınlaştırılması yönündeki çalışmalar devam etmektedir.

Öte yandan, Başkanlığımızda psikolog, pedagog, sosyal hizmet uzmanı ve sosyolog unvanına sahip meslek elemanları çalışmakta olup, adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde ise psikolog, pedagog ve sosyal çalışmacılar (adli destek görevlileri) görev yapmaktadır. Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinde görev yapmakta olan ve yeni başlayan adli destek görevlilerinin eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla Bakanlığımızca belli aralıklarda hizmet içi eğitim programları düzenlenmekte olup ilgili eğitimlerde Adli Görüşme Odalarının kullanımının ve hizmet kalitesinin artırılması yönünde hizmet içi eğitim programlarına da yer verilmektedir.

İlgi yazıda yer alan çocukların onay inşası ve erken yaşta evliliklerin engellenmesi konularında, aile mahkemelerinde görev yapan hâkim, savcı ve meslek elemanları ve katiplere yönelik gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı ve Bakanlığımız Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Ramazan GÜRKAN
Hâkim
Bakan a.
Başkan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:20 Bakanlıklar Kızılay/ANKARA

Telefon No : (0 312) 204 10 28

E-posta : admhdb@adalet.gov.tr

İnternet Adresi : www.magdur.adalet.gov.tr

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Bayram KOÇ

Unvan : Şube Müdürü

Telefon No : 0 (312) 414 70 48

**İSTANBUL BAROSU
ADLİ YARDIM BÜROSU**

Tarih : 28.06.2021
Sayı : 2021/42301 Y.

**CİNSEL ŞİDDETLE
MÜCADELE DERNEĞİ**
Koşuyolu Mah. Koşuyolu Cad.
Aşçamlık Sitesi C2 Blok No:75 D:6
KADIKÖY / İSTANBUL

İLGİ: 18.06.2021 tarihli tekid yazınız.

İlgi tarihli yazınızda, İstanbul Barosu Başkanlığı'ndan 10.05.2021 tarihli 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi edinme başvuru formu gönderildiği, ancak yasal cevap verme süresi içinde yanıt alınmadığı belirtilmektedir.

İlgi yazınız ekindeki başvuruda maddeler halinde istenilen bilgiler aşağıdaki gibidir.

- 1- İstanbul Barosu Adli Yardım sisteminde adli yardıma başvuran bireylerle ilgili yaş, engellilik, cinsiyet kimliği, mültecilik durumları başvurular esnasında dikkate alınarak, ilgili bu hususlar başvuru formlarında yer almaktadır. Cinsiyet, başvuru konuları, mülteci alanında ayrıştırılmış veriler bulunmaktadır.
- 2- Yazınızın bu maddesinde istenilen bilgiler İstanbul Barosu CMK Servisi'nce yanıtlanacaktır.
- 3- İstanbul Barosu Adli Yardım sisteminde kadın hakları, çocuk hakları ve mülteci hakları konularında görev almak isteyen adli yardım avukatları, ilgili merkezlerin gerçekleştirdiği meslek içi eğitim seminerlerinden geçiş sertifikası olmaları zorunludur.

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi tarafından düzenli aralıklarla iki günlük meslek içi eğitim verilerek özellikle kadına karşı şiddet ve aile hukuku davalarında sertifikalı avukatlara atama yapılmaktadır. Seminerlerdeki eğitim başlıklarımız şu şekildedir.

- Adli Yardım Bürosu'nun İşleyişi - İşleyiş Hakkında Soru ve Önerilerin Değerlendirilmesi.
- Adli Tıp Sistemi-Adli Muayene-Genital Muayenede Yasal Düzenlemeler ve Sorunlar.
- Uluslararası Sözleşmeler Çerçevesinde Toplumsal Cinsiyet.
- TCK Aile Düzenine Karşı Suçlar-TCK Cinsel Suçlar-Boşanma Sebepleri-Nafaka ve Tazminat Hükümleri.
- M.K. Mal Rejimleri
- Aile İçi Şiddette Disiplinler Arası İşbirliğinin Değerlendirilmesi.
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi İle İlgili 6284 Sayılı Yasa.

Meslek içi eğitim seminerleri İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi avukatları, uzmanlar, akademisyenler, hakimler ve psikologlar tarafından verilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla.

Av. Mehmet DURAKOĞLU
İstanbul Barosu Başkanı

Yazan: V.Perçin
Onay : A.Moraloğlu

İl.08. F12-00/24.05.2006

İstiklal Caddesi Orhan Adli Apaydın Sokak No:6 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: 0212 393 07 00 (pbx) Fax: 0212 245 83 67
İnternet: www.istanbulbarosu.org.tr E-posta: istbaro@istanbulbarosu.org.tr

**CİNSEL ŞİDDETLE
MÜCADELE DERNEĞİ**
Koşuyolu Mah. Koşuyolu Cad.
Aşamalık Sitesi C2 Blok No:75 D:6
KADIKÖY / İSTANBUL

İLGİ: 18.06.2021 tarihli tekid yazınız.

İlgi tarihli yazınızda, İstanbul Barosu Başkanlığı'ndan 10.05.2021 tarihli 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca bilgi edinme başvuru formu gönderildiği, ancak yasal cevap verme süresi içinde yanıt alınmadığı belirtilmektedir.

İlgi yazınız ekindeki başvuruda maddeler halinde istenilen bilgiler aşağıdaki gibidir.

- 1- İstanbul Barosu CMK sisteminde görevlendirme yapılan bireylerle ilgili yaş, cinsiyet, başvuru konuları alanında ayrıştırılmış veriler bulunmaktadır.
- 2- Son 12 ay içerisinde CMK Servisince cinsel şiddet vakalarına yapılan avukat görevlendirmeleri yazınız ekinde sunulmaktadır.
- 3- İstanbul Barosu CMK sisteminde görev almak isteyen avukatların, İstanbul Barosu CMK Servisince düzenlenen "Sanık Müdafiliği, Mağdur/Şikayetçi/Katılan Vekilliği" konulu meslek içi eğitim seminerlerinden geçerek sertifika almaları zorunludur.

İstanbul Barosu CMK Servisince her hafta olmak üzere, beş günlük (eğitim süresi toplamda 40 saat olup pandemi dönemi nedeniyle uzaktan eğitim şeklinde yapılmaya başlanmış ve süresi 20 saate düşürülmüştür) meslek içi eğitim verilmektedir. CMK meslek içi eğitim seminerlerinde cinsel şiddete özelleştirilmiş başlıklar bulunmamaktadır. Seminerlerdeki eğitim başlıklarımız şu şekildedir.

- CMK Servisi Hakkında Bilgilendirme
- CMK Uygulamasında Avukatın Rolü (Avukatın Belge İnceleme-Örnek Edinme Yetkileri, Avukatın Görüşme-Yazışma Yetkileri, Avukatın İşleme Katılma Yetkisi, Avukatın Soru Sorma Yetkisi, Avukatın Temsil ve Yasa Yoluna Başvurma Yetkileri)
- Soruşturma Evresi-İddianame ve İadesi, İddianamenin Kabulü - Kovuşturma Evresi Duruşma Hazırlığı – Duruşma, Hüküm- Hükümün Açıklanması
- Adli Tıp (Bilirkişi İncelemesi, Uzman Mütalaası Kurumun Yapısı – Organları, Çalışma Kuralları)
- Müdafinin Şüpheli/Sanık Ve Mağdur İle İlişki Kurma Yöntemleri-Delil Türleri(Belirti-Beyan-Belge)-Delil Yasakları -Tasadüf Deliller-Hukuka Aykırı Delillerle Mücadele, Kanun Yolları
- Çocuk Adaleti-Çocuğun Temsili: Vekil ve Müdafinin Yetkileri Mağdur Çocuk; Hakları ve Yargılama Usulündeki Özellikler Suç Şüphesi Altındaki Çocuk; Hakları ve Yargılama Usulündeki Özellikler I -Yargılama Usulündeki Özellikler II
- Yakalama, Gözaltı, Muhafaza Altına Alma, Gözlem Altına Alma Kolluğun resen yapabileceği işlemler - Durdurma-Kimlik Sorma- Zor ve Silah Kullanma –Parmak İzi ve Fotoğraf

• İhtişimin Denetlenmesi -Gizli Soruşturmacı- Teknik İzleme

İL01 FO1-0024052006

CMK Meslek içi eğitim seminerleri İstanbul Barosu CMK sicilinde kayıtlı avukatlar, uzmanlar ve akademisyenler, tarafından verilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla.

Av. Mehmet DURAKOĞLU
İstanbul Barosu Başkanı

Ek: Son 12 ay içerisinde İstanbul Barosu Başkanlığı CMK Servisince cinsel şiddet vakalarına yapılan avukat görevlendirmeleri.

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

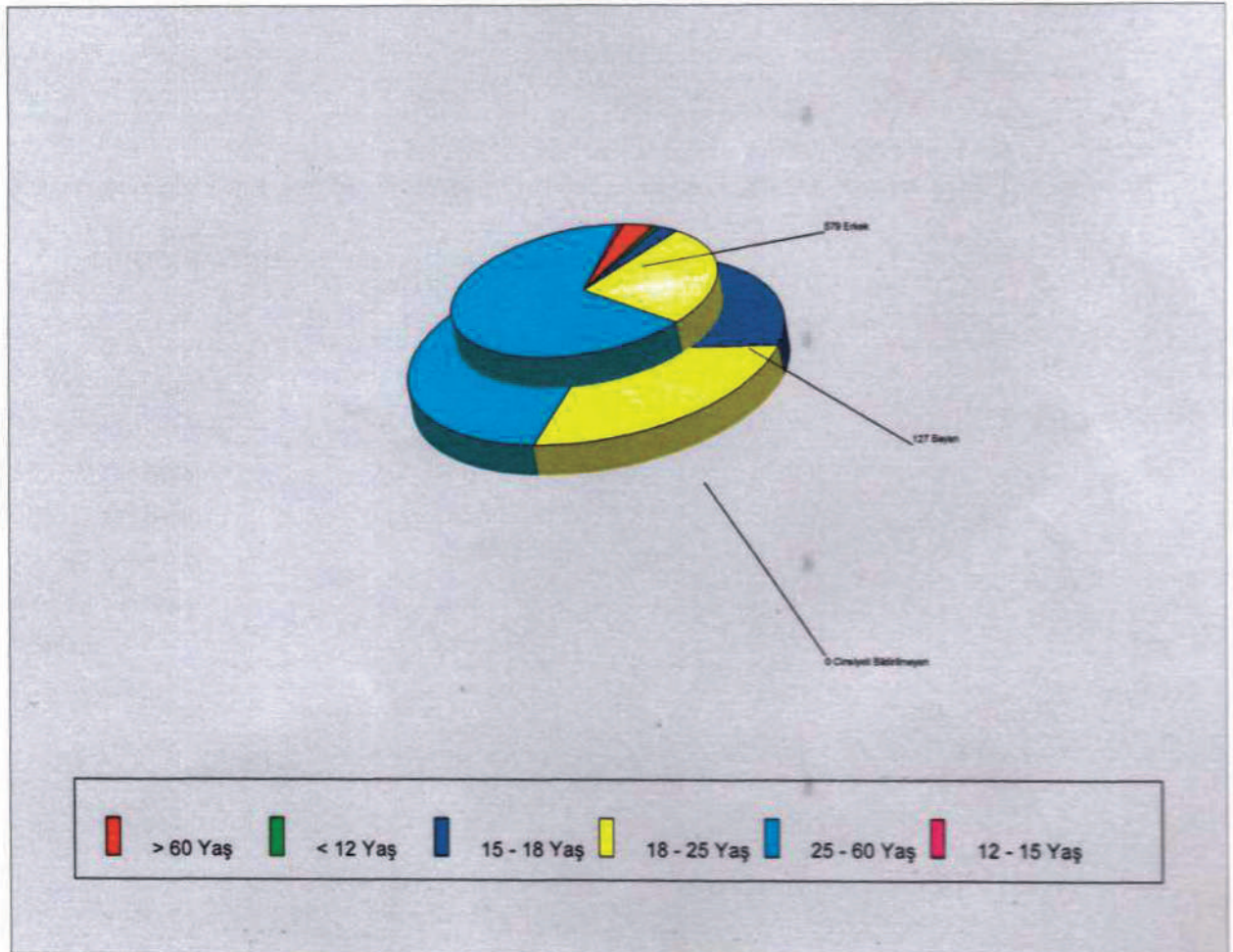
KARAKOL

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 706 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL SALDIRI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	23	1		24
12 Yaşından Küçük	4	3		7
15 - 18 Yaş Arası	16	27		43
18 - 25 Yaş Arası	148	33		181
25 - 60 Yaş Arası	384	49		433
12 - 15 Yaş Arası	4	14		18
Toplam	579	127		706

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

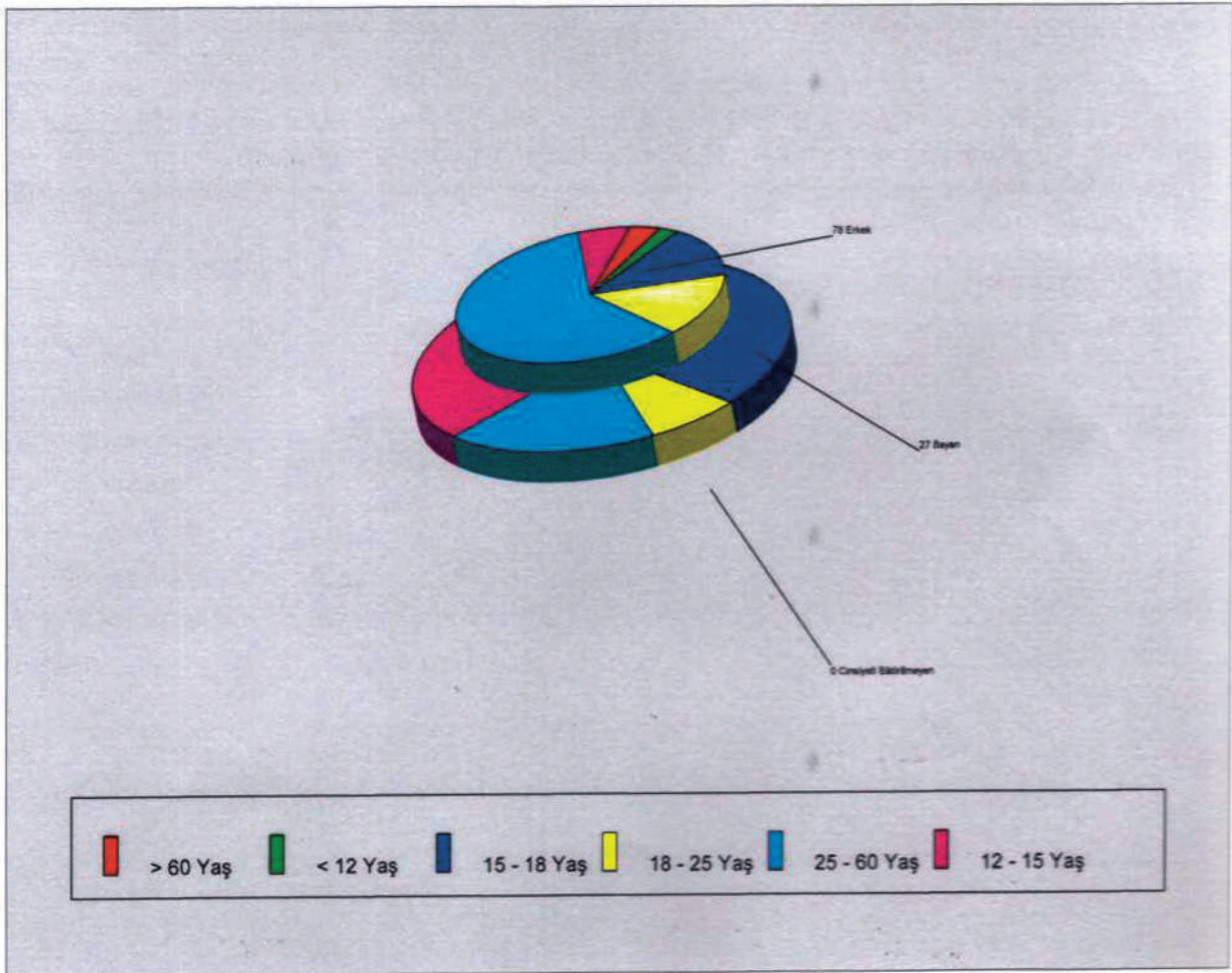
SAVCILIK

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 105 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL SALDIRI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	3			3
12 Yaşından Küçük	2	1		3
15 - 18 Yaş Arası	11	8		19
18 - 25 Yaş Arası	11	2		13
25 - 60 Yaş Arası	46	5		51
12 - 15 Yaş Arası	5	11		16
Toplam	78	27		105

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

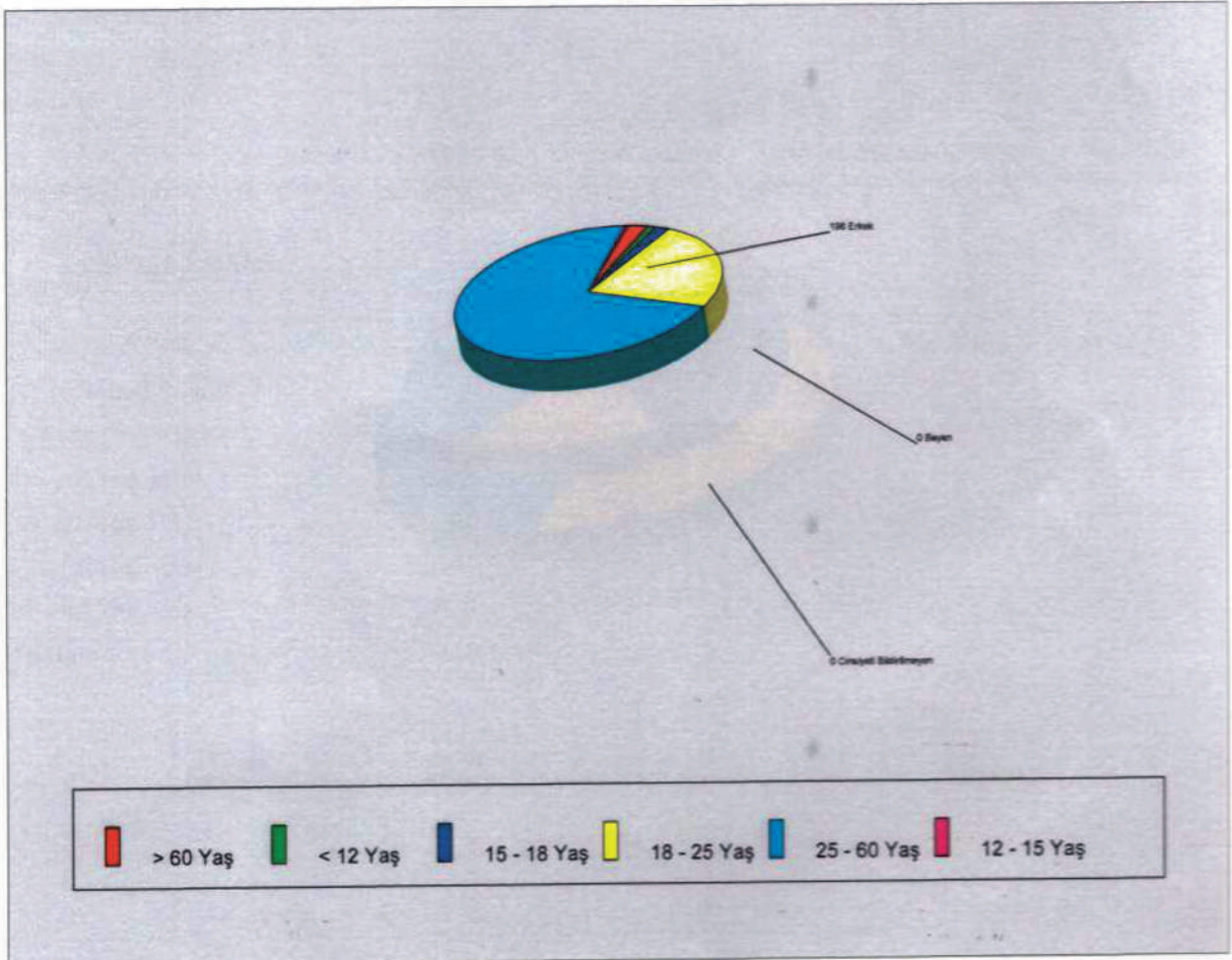
SORGU HAKİMLİĞİ

SUC - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 198 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL SALDIRI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	5			5
12 Yaşından Küçük	2			2
15 - 18 Yaş Arası	4			4
18 - 25 Yaş Arası	46			46
25 - 60 Yaş Arası	140			140
12 - 15 Yaş Arası	1			1
Toplam	198			198

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

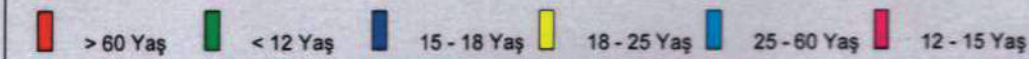
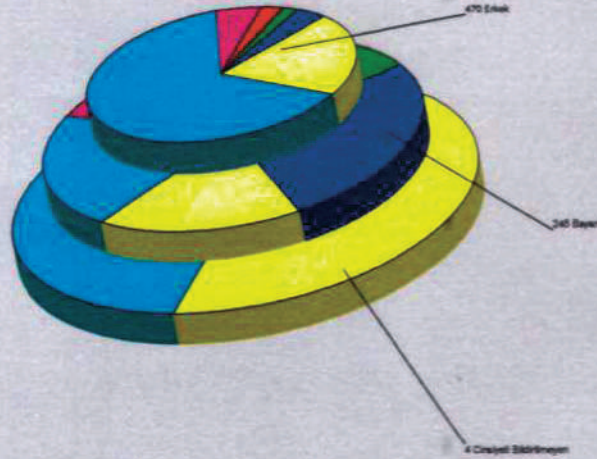
MAHKEME

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 719 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL SALDIRI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	13	3		16
12 Yaşından Küçük	9	27		36
15 - 18 Yaş Arası	20	67		87
18 - 25 Yaş Arası	98	43	2	143
25 - 60 Yaş Arası	304	51	2	357
12 - 15 Yaş Arası	26	54		80
Toplam	470	245	4	719

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

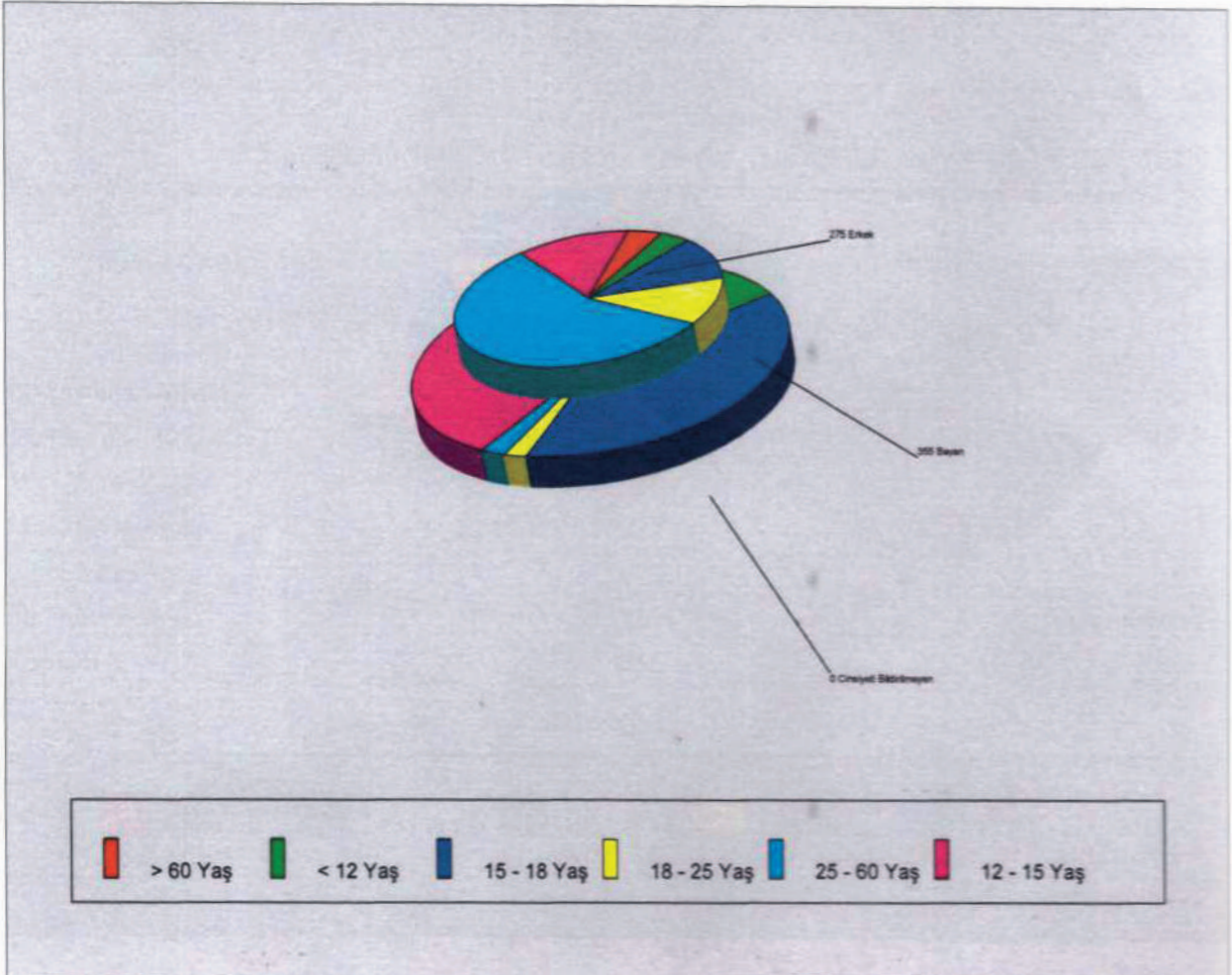
KARAKOL

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 630 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL TACİZ

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	12	2		14
12 Yaşından Küçük	11	45		56
15 - 18 Yaş Arası	32	136		168
18 - 25 Yaş Arası	30	7		37
25 - 60 Yaş Arası	153	8		161
12 - 15 Yaş Arası	37	157		194
Toplam	275	355		630

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

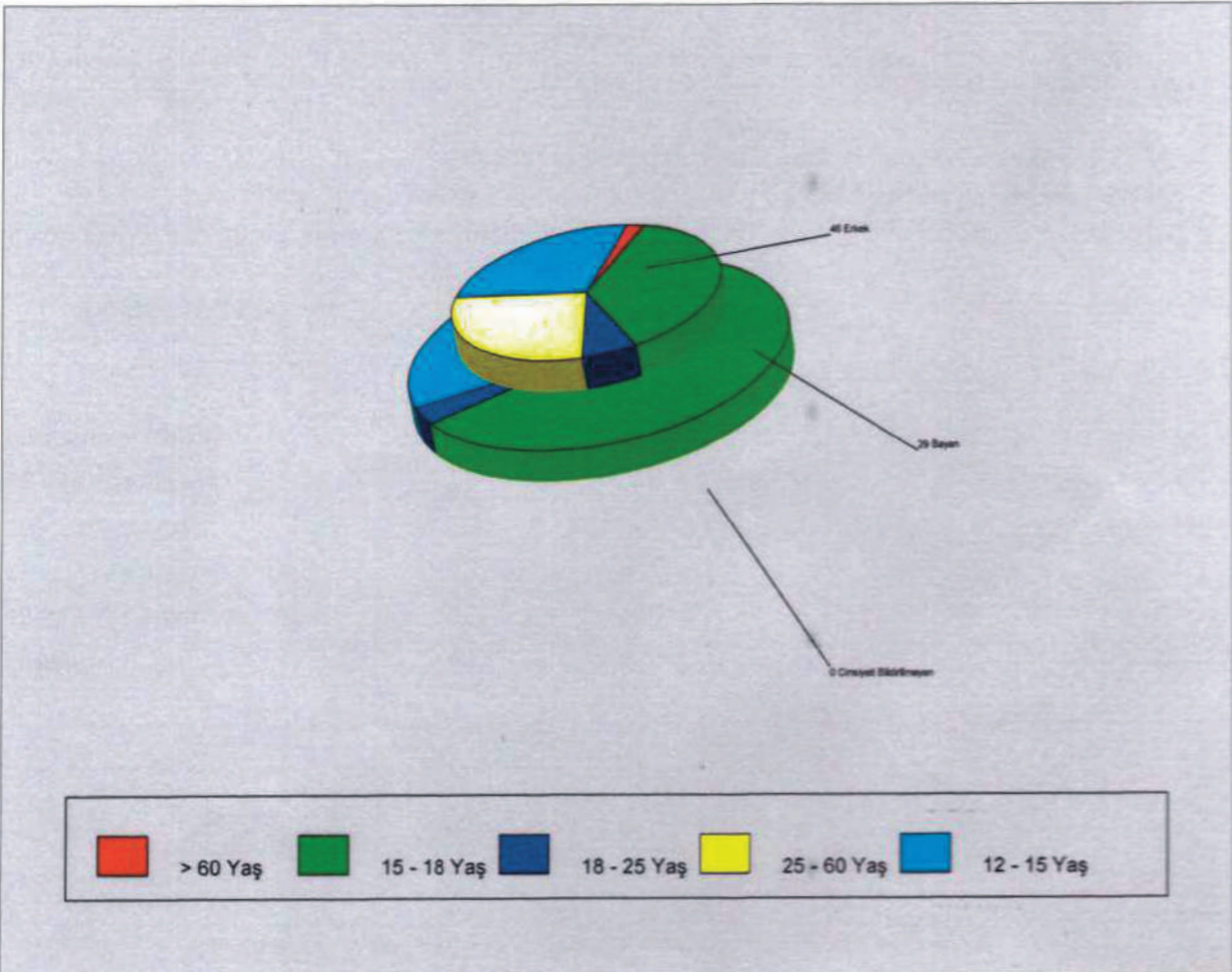
SAVCILIK

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 75 Kişiler için müdafii/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL TACİZ

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	1			1
15 - 18 Yaş Arası	17	18		35
18 - 25 Yaş Arası	3	1		4
25 - 60 Yaş Arası	13			13
12 - 15 Yaş Arası	12	10		22
Toplam	46	29		75

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

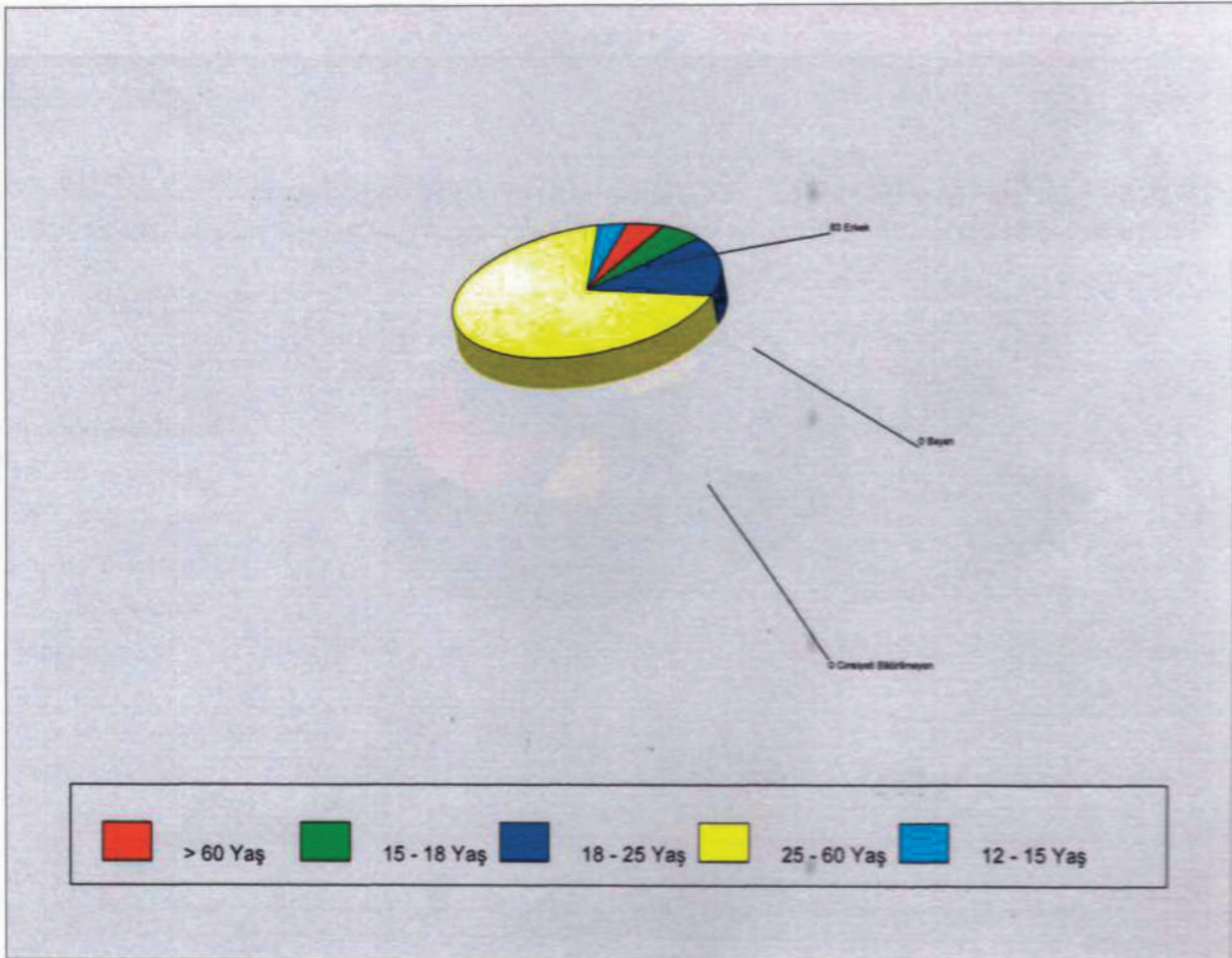
SORGU HAKİMLİĞİ

SUC - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 83 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL TACİZ

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	4			4
15 - 18 Yaş Arası	5			5
18 - 25 Yaş Arası	13			13
25 - 60 Yaş Arası	58			58
12 - 15 Yaş Arası	3			3
Toplam	83			83

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

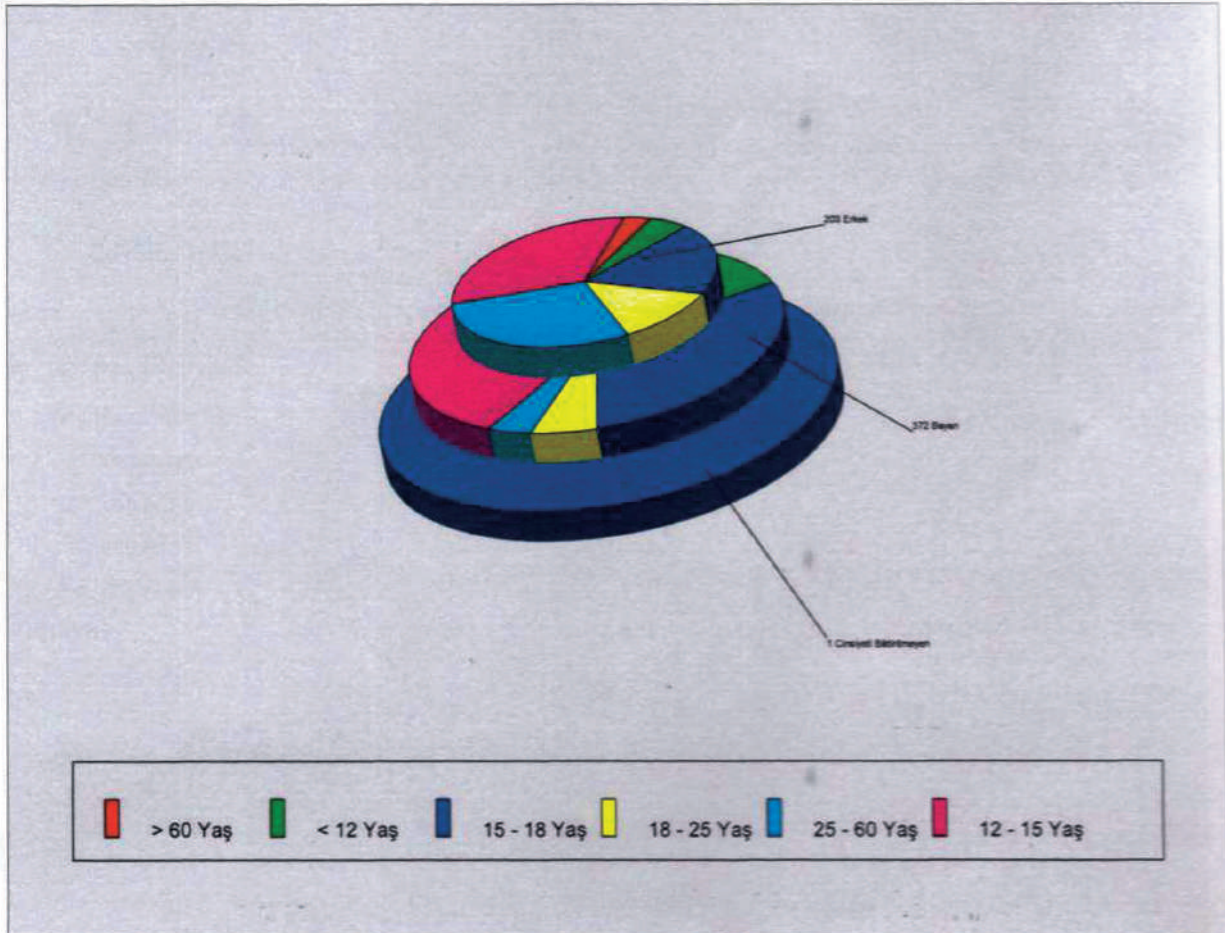
MAHKEME

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 576 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : CİNSEL TACİZ

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	7			7
12 Yaşından Küçük	11	54		65
15 - 18 Yaş Arası	39	114	1	154
18 - 25 Yaş Arası	24	21		45
25 - 60 Yaş Arası	60	15		75
12 - 15 Yaş Arası	62	168		230
Toplam	203	372	1	576

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

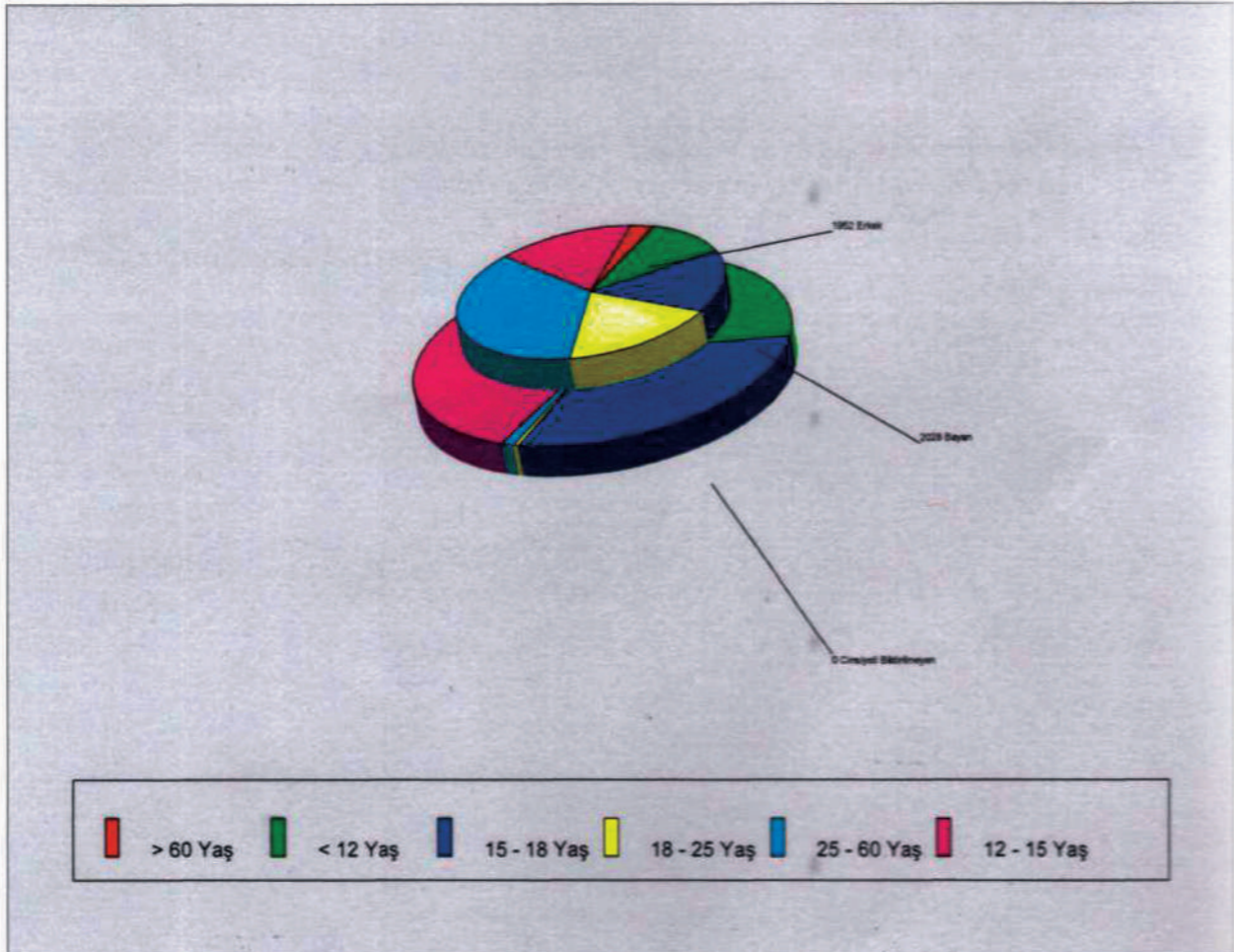
KARAKOL

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 3.980 Kişiler için müdafii/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	60			60
12 Yaşından Küçük	223	457		680
15 - 18 Yaş Arası	299	604		903
18 - 25 Yaş Arası	346	9		355
25 - 60 Yaş Arası	711	25		736
12 - 15 Yaş Arası	313	933		1246
Toplam	1.952	2.028		3.980

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

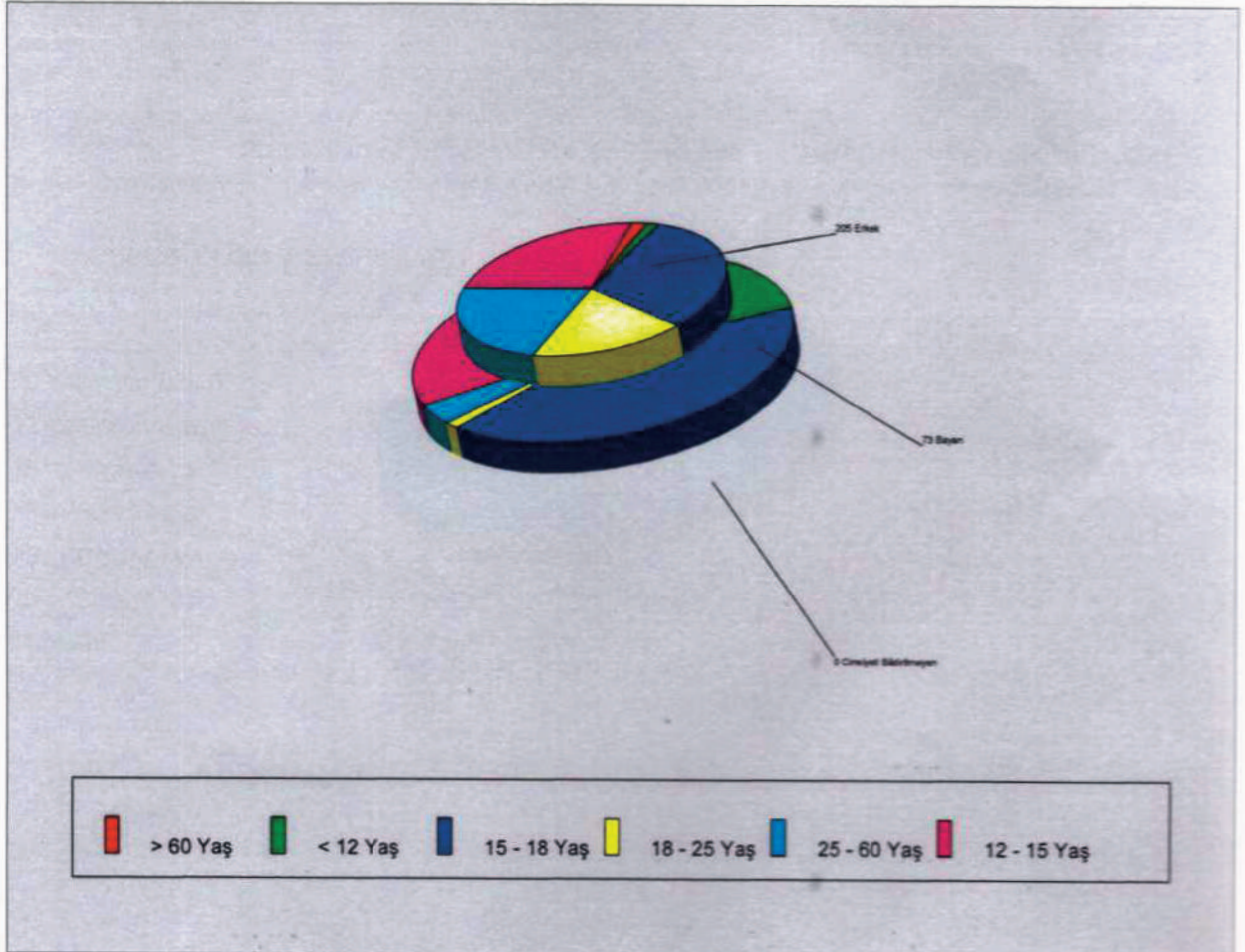
SAVCILIK

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 278 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	4			4
12 Yaşından Küçük	3	13		16
15 - 18 Yaş Arası	63	30		93
18 - 25 Yaş Arası	37	1		38
25 - 60 Yaş Arası	47	3		50
12 - 15 Yaş Arası	51	26		77
Toplam	205	73		278

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

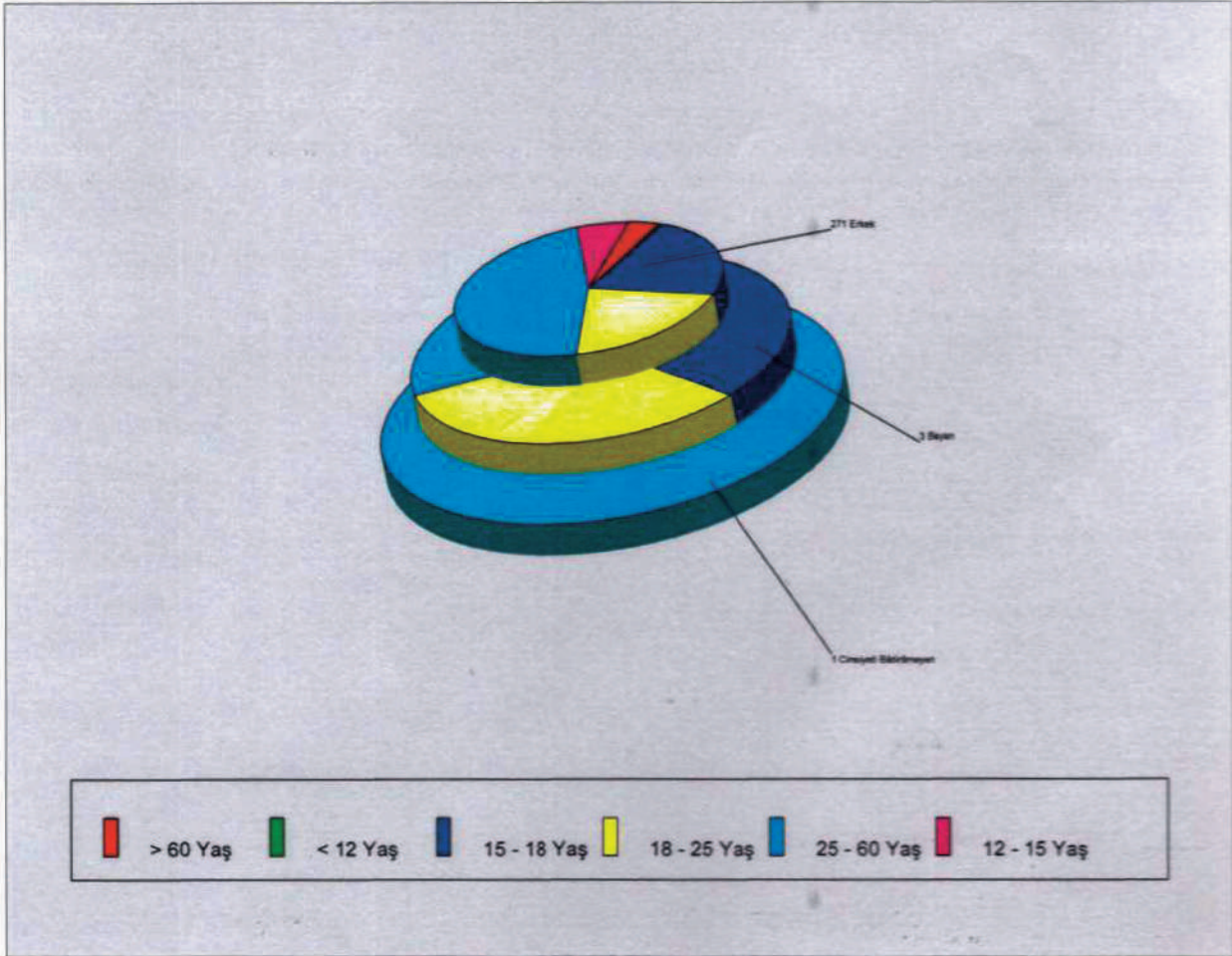
SORGU HAKİMLİĞİ

SUÇ - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 275 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	11			11
12 Yaşından Küçük	1			1
15 - 18 Yaş Arası	60	1		61
18 - 25 Yaş Arası	54	1		55
25 - 60 Yaş Arası	128	1	1	130
12 - 15 Yaş Arası	17			17
Toplam	271	3	1	275

**29/06/2020 - 29/06/2021 TARİHLERİ ARASINDA SANIKLARIN
SUC-YAŞ-CİNSİYET GRUPLARI**

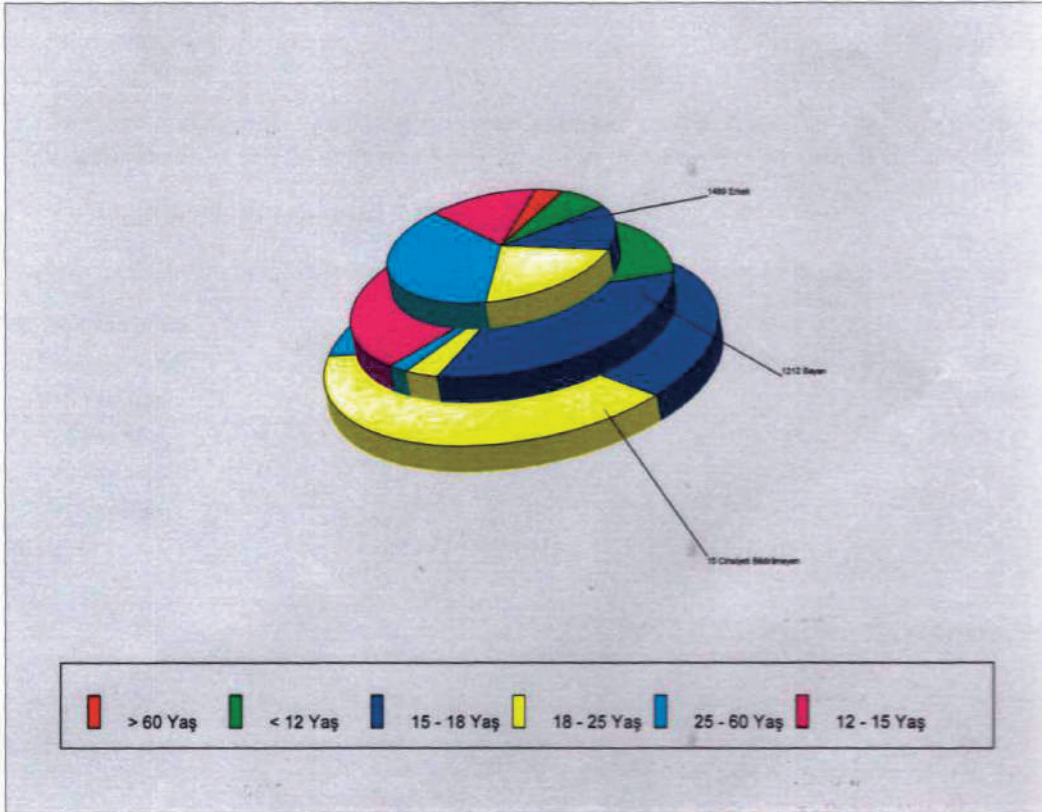
MAHKEME

SUC - YAŞ - CİNSİYET GRUPLARI

29/06/2020 ve 29/06/2021 tarihleri arasında Barosu Başkanlığı tarafından toplam 2.716 Kişiler için müdafî/vekil ataması yapılmıştır. Kişiler suç, yaş ve cinsiyetleri grupları aşağıda sunulmuştur.

Suç : ÇOCUĞUN CİNSEL İSTISMARI

Yaş Grubu	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Cinsiyeti Bildirilmeyen Sayısı	Toplam
60 Yaşından Büyük	62	4		66
12 Yaşından Küçük	124	242		366
15 - 18 Yaş Arası	203	392	5	600
18 - 25 Yaş Arası	314	44	6	364
25 - 60 Yaş Arası	562	27	4	593
12 - 15 Yaş Arası	224	503		727
Toplam	1.489	1.212	15	2.716

T.C.
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü

Sayı : E-27663507-804.99-2021.812049
Konu : Bilgi-Belge Talebi

15.07.2021

CİNSEL ŞİDDETLE MÜCADELE DERNEĞİNE

İlgi : Bila tarihli dilekçeniz.

İlgi dilekçede bahsi geçen sorulara istinaden Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan bilgi notu ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica ederim.

Şenay GÜL
Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürü

Ek : Bilgi Notu (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <http://application2.ibb.gov.tr/et/ImzaDogrula.aspx?prm=mQ7i8h2PhjVKSJyGpwk7Q%3d%3d>

Ataköy 7-8-9-10. Kısım Mahallesi Mimar Basri Mete Sokak Airport AVM Arkası
Bakırköy İstanbul

Telefon No: 2124499316 Faks No: 2124495024

e-Posta: saliha.sozen@ibb.gov.tr İnternet Adresi: <https://www.ibb.istanbul>

Keş Adresi: ibb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Saliha SÖZEN

Telefon No: 2124499319

BİLGİ NOTU

5393 Belediye Kanunu Belediyenin görev ve sorumlulukları Madde 14 (a) bendine göre İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun büyükşehir belediyelerine vermiş olduğu sorumluluktan yola çıkarak kadına yönelik şiddetle mücadelede oluşturmuş olduğu eylem planını hızlı bir şekilde hayata geçirmiş, şiddetle mücadelede etkin olan hizmet birimlerini kurmuştur. İlgili yazınız kapsamında kadına yönelik şiddetle mücadelede İstanbul genelinde hizmet veren kurumlar hakkında bilgi istenmiş olup yazımız kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde hizmet veren birimler hakkında bilgi veriyor olacağız.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 13.04.2020 tarihinden itibaren hizmet vermekte olan bir Kadın Danışma Birimi bulunmaktadır. Birimde fiziksel, sözel, cinsel, psikolojik şiddete maruz bırakılan veya şiddete maruz bırakılma tehlikesi altında olan, ısrarlı takibe maruz kalan kadınlara yüz yüze ve/veya telefonla psikososyal ve hukuksal danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Yine 15.04.2020 tarihinden itibaren hizmet vermeye başlayan bir Kadın Dayanışma Evi (sığınak) bulunmaktadır. Kadın Dayanışma Evi şiddete maruz bırakılarak Kadın Danışma Birimi'ne başvuru yapan ve kadın sığınma evinde kalmaya yönelik talebi olan kadınların varsa çocukları ile birlikte psikososyal ve sosyoekonomik bağlamda güçlendirme odaklı hizmet aldıkları yatılı bir sosyal hizmet kuruluşudur. Kadın Dayanışma Evi'ne başvurularda kadınların beyanları esas alınır. Altmış yaşından büyük şiddete maruz bırakılan kadınlar ile akıl ve ruh sağlığı yönünden birebir bakıma ihtiyacı olduğu gözlemlenen kadınların uygun sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bildirimleri yapılır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele etmeye yönelik hizmet veren bir diğer birimimiz 25 Kasım 2020 tarihinde 7/24 ve çok dilli olarak hizmet vermeye başlayan 444 80 86 numaralı Kadın Destek Hattı'dır. Kadın Destek Hattı ile şiddete maruz bırakılan veya şiddet görme tehlikesi altında olan, ısrarlı takibe maruz kalan kadınlara yönelik psikososyal ve hukuksal danışmanlık hizmeti verilmekte, acil şiddet bildirimlerinde kolluk kuvvetleri ile iletişime geçilerek şiddete maruz bırakılan kadının uygun hizmet mekanizmalarına yönlendirilmesi sağlanmaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Yerel Eşitlik Eylem Planı çerçevesinde 2022-2024 yılı içerisinde Şiddet Taciz ve Tecavüz Kriz Merkezleri'nin kurulması planlanmaktadır. Yine 2020-2024 yılları içerisinde yeni Kadın Sığınma Evlerinin açılması planlanmaktadır.

Kadınların şiddet karşısında yasal hakları konusunda bilgilendirilmesi, tüm hizmet birimlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini yaygınlaştıracak içeriklerin oluşturulması, Kadın Danışma Birimi, Kadın Dayanışma Evi ve Kadın Destek Hattı hizmetlerinin sürdürülmesi, sığınak personellerine kadın örgütleri işbirliği ile eğitim ve süpervizyon desteğinin sağlanması, çocuk yaşta ve zorla evlilik karşıtı kamuoyu oluşturacak faaliyetlerin yapılması yönünde aktif çalışmalarımız devam etmektedir. İstanbul Aile Danışmanlık Eğitim Merkezleri(İSADEM) ile bireylerin haklarının farkında, özgüvenli, kendilerine ve çevrelerine karşı sorumlu, eleştirel düşünebilen bireyler olma yolunda destekleyici, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, kadınların ve çocukların güçlendirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yönünde çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Şiddet tehdidi altında olan kadınların buldukları yerde güvenliklerini artıracak hizmetlerin sağlanması, mahallelerde gezici kadın danışma birimlerinin kurulması, istasyon kadın sığınma evlerinin kurulması yönünde çalışmalar hızla sürdürülmektedir.

Ek 6 - Cimer Üzerinden Başvuru Hareketleri

İstanbul Valiliği: "28.07.2021 11:18 tarihinde AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI tarafından yazışma/değerlendirme süreci nedeniyle beklemeye alındı."

İBB: "30.06.2021 18:57 tarihinde CİMER tarafından İSTANBUL VALİLİĞİ tarafına sevk edildi."

Aile Bakanlığı Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü: 14.07.2021 17:57 tarihinde AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI tarafından yazışma/değerlendirme süreci nedeniyle beklemeye alındı.

Sağlık Bakanlığı Ruh Sağlığı Birimi: 30/06/2021 tarihinde 142912468 barkod numarası ile cevap oluşturulmuş olup; yazı posta yolu ile gönderilmiştir.

Cumhuriyet Başsavcılığı: 23.06.2021 19:23 tarihinde CİMER tarafından ADALET BAKANLIĞI tarafına sevk edildi.

Jandarma Genel Komutanlığı: 14.07.2021 16:54 tarihinde JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI > GENEL SEKRETERLİK tarafından cevap yazıldı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)'ne yapmış olduğunuz 22 Haziran 2021 tarihli başvurunuz Jandarma Genel Komutanlığına alınmıştır.

Başvurunuzla ilgili olarak; 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 7'nci maddesinin ikinci paragrafında "Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler." hükmü gereğince şahsınıza gönderilemeyeceğini bildirir, bilgilerinize rica ederiz.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik gereğince bilgi edinme talebinize verilen yukarıda yazılı cevabın; Kanun'un 29'ncü maddesinde yer alan "bu Kanun'la erişilen bilgi ve belgeler ticari amaçla çoğaltılamaz ve kullanılamaz." hükmü ile Yönetmeliğin 42'nci maddesinde yer alan "Kanun'da ve bu Yönetmelik'te belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde erişilen bilgi ve belgeler ticari amaçla çoğaltılamaz, kullanılamaz, erişimi sağlayan kurum ve kuruluşlardan izin alınmaksızın yayımlanamaz. Bu madde hükmüne aykırı olarak erişilen bilgi ve belgeleri ticari amaçla çoğaltanlar, kullananlar veya yayımlayanlar hakkında kanunların cezai ve hukuki sorumluluğa ilişkin hükümleri uygulanır." hükmü doğrultusunda değerlendirilmesi gerektiğini bilgilerinize sunarız.

Emniyet Genel Müdürlüğü: 23.06.2021 17:46 tarihinde EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ > ASAYİŞ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ tarafından cevap yazıldı.

Dilekçeniz hakkındaki gerekli araştırma ve çalışmalarını yapmak üzere bilgiler Asayiş Şube Müdürlüğü Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğine gönderilmiş olup, çalışmalar sonucu tarafınıza Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliğimizce bilgi verilecektir. Bilgilerinize sunarız.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü

Asayiş Şube Müdürlüğü

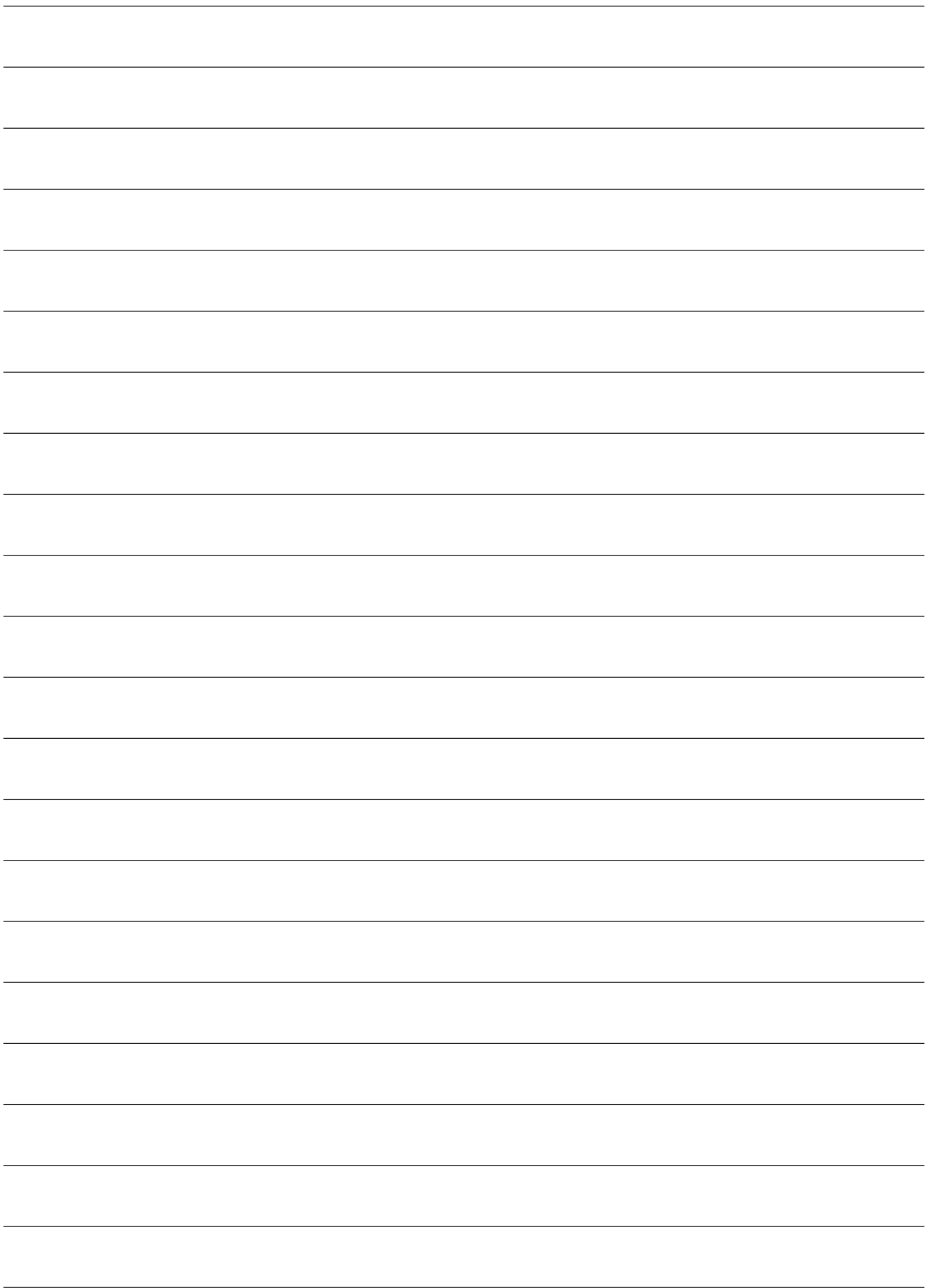
Denetimli Serbestlik: 19.06.2021 13:26 tarihinde CİMER tarafından ADALET BAKANLIĞI tarafına sevk edildi.

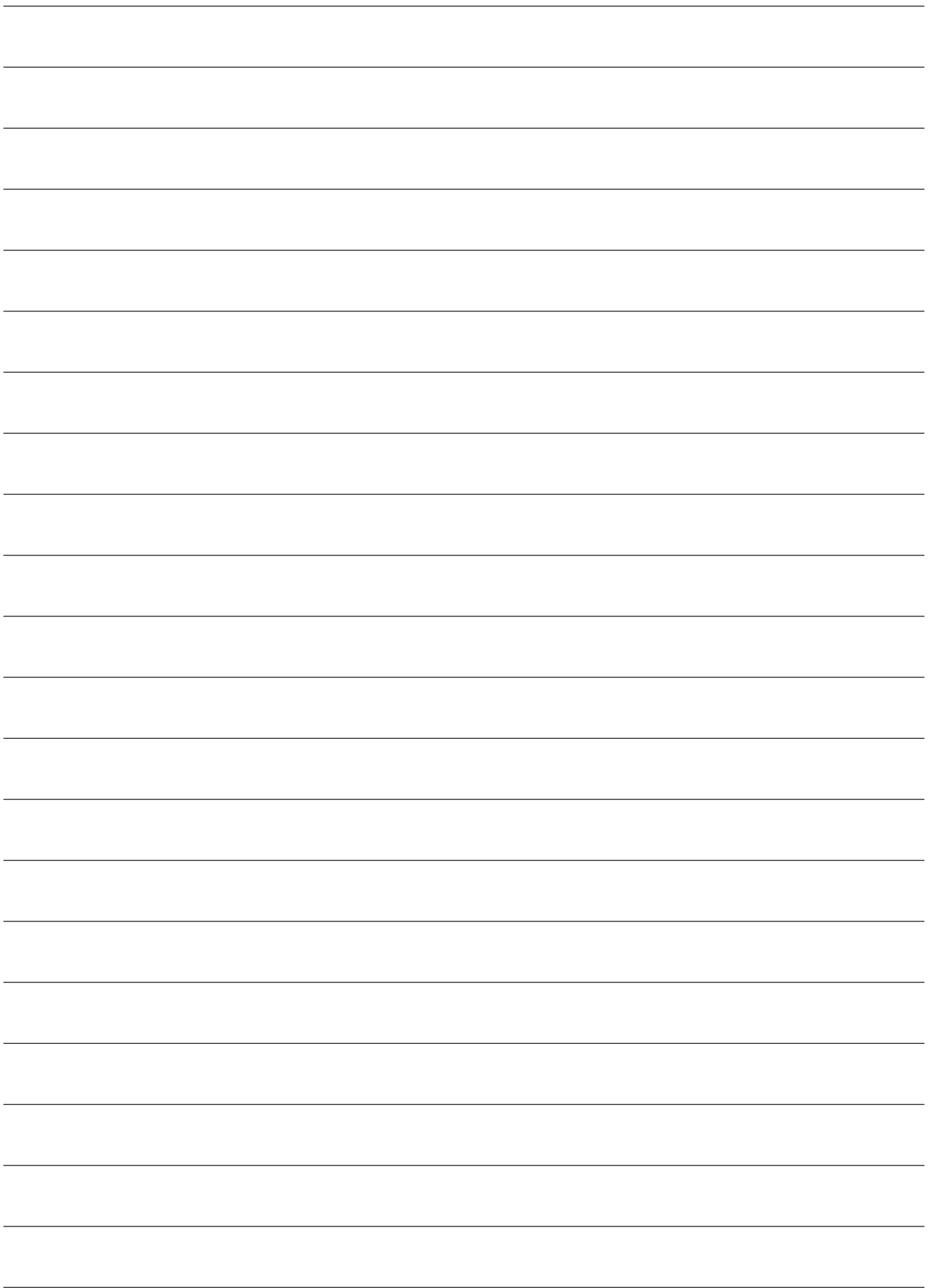
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İstanbul Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İstanbul İl Müdürlüğü:

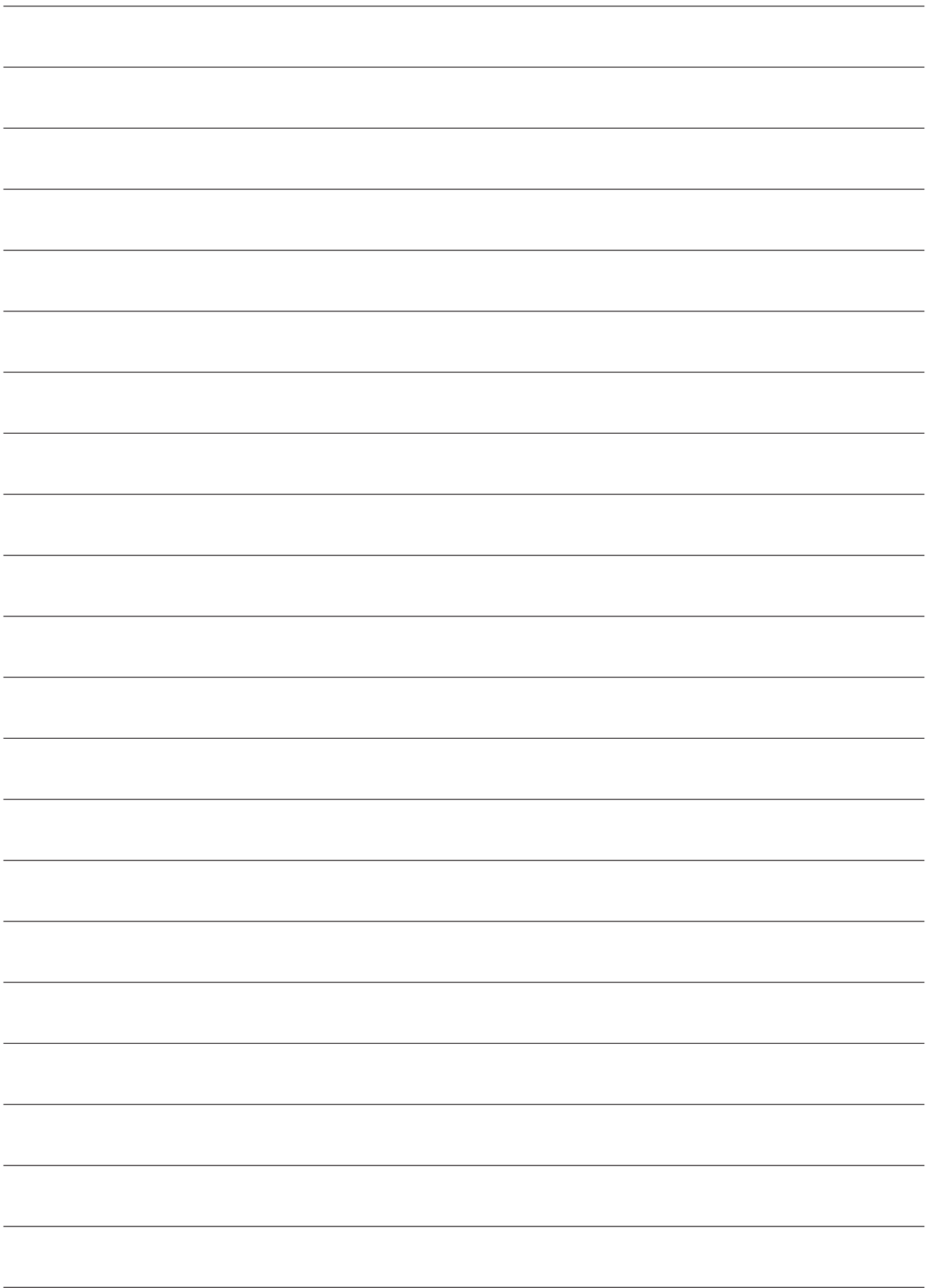
18.06.2021 17:54 tarihinde CİMER tarafından AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI tarafına sevk edildi.

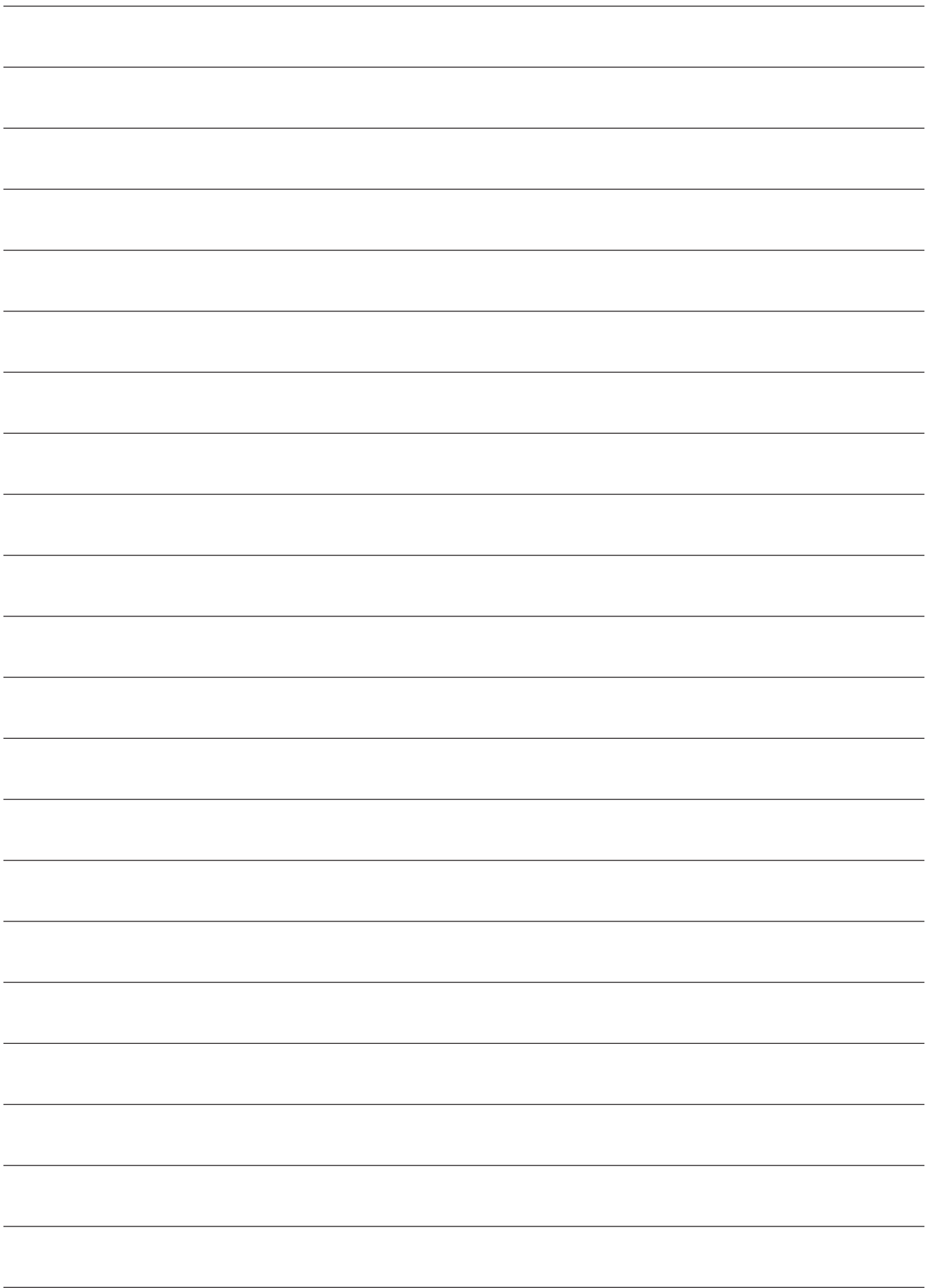
05.07.2021 14:01 tarihinde AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI tarafından İSTANBUL VALİLİĞİ tarafına sevk edildi.

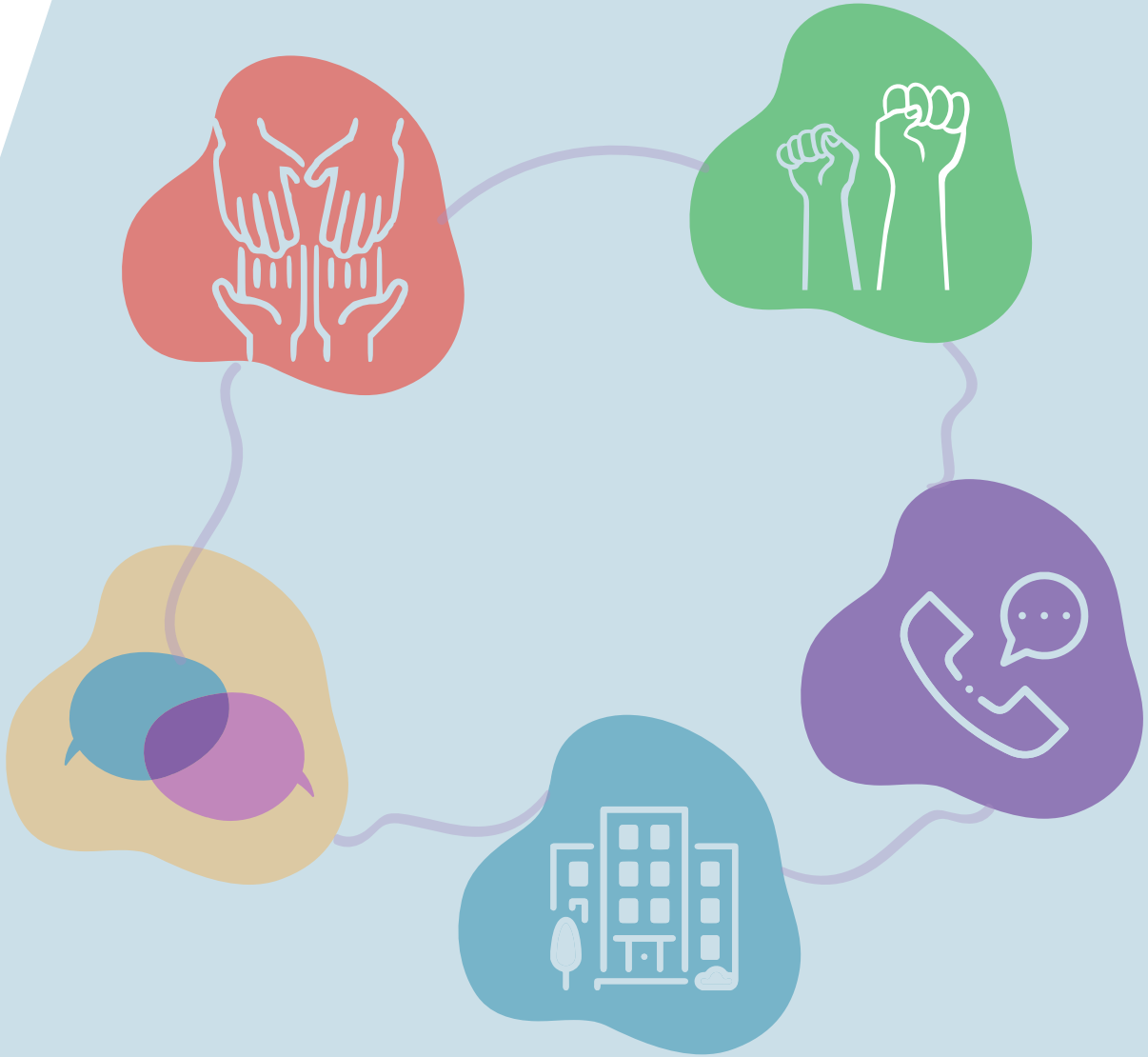

 **Cinsel Şiddetle
Mücadele** Derneği

 cinselsiddetlemucadele

 cs_mucadele

 cinselsiddetlemucadelederneği

www.cinselsiddetlemucadele.org